

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2011

Jiří Pešek

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

**Činnost orgánů krizového řízení při zajištění připravenosti na řešení
mimořádných událostí a finanční zabezpečení přípravy**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Mgr. Klement Bláha

Autor: Bc. Jiří Pešek

2011

Abstract

Activities of Emergency Management Authorities to Ensure Preparedness for Dealing with Emergencies and Financial Provision of their Training

The thesis deals with analysis of current security system in the Czech Republic and, in particular, with the legal framework for the training of state authorities and local governments to manage non-military events. The study and analysis of legislation and the subsequent synthesis of the findings enabled to arrange the chapters into a clearly structured whole. The rights and obligations of the emergency management authorities at the emergency response training and management, the system of security councils and crisis headquarters, activities and the scope of competencies of individual entities providing the emergency response training and management, focusing on the scope and powers of the regional and local administrative bodies, are described. The level of financial security spent by individual institutions on preparation for emergencies management is clearly surveyed. For municipal authorities, a model of a call for the provision of material support and resources at the time of an emergency situation has been suggested, since the large majority of mayors perform this activity voluntarily and without a refund of their salaries (besides their jobs) and they are not fully familiar with the issue.

The current security system in the Czech Republic is functioning, and its settings and functionality have been verified in recent years in various emergency situations, without finding significant deficiencies. Yet it is still necessary to optimize the scope, methodology and actions of its components at different levels and in different areas and to consolidate the relevant legislation.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce a to v nezkrácené podobě Zdravotně sociální fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce.

Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum:

.....

Podpis studenta

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu práce panu Mgr. Klementu Bláhovi a paní RNDr. Heleně Majzlíkové, kteří mi vždy ochotnou radou pomohli k ucelenému vytvoření dokumentu zabývající se oblastí krizového managementu.

Úvod	9
1. Současný stav.....	10
1.1 Vznik krizové legislativy	10
1.2 Předmět a rozsah úpravy	11
1.3 Zajištění připravenosti na krizové situace	13
1.4 Krizové řízení	13
1.5 Působnost krizového zákona.....	14
1.6 Krizová situace	15
1.7 Krizové stavy nesouvisející s obranou.....	15
1.7.1 Stav nebezpečí	16
1.7.2 Nouzový stav	16
1.7.3 Stav ohrožení státu.....	17
1.8 Orgány krizového řízení	17
1.8.1 Vláda.....	17
1.8.2 Ministerstva a jiné ústřední správní úřady	18
1.8.3 Ministerstvo vnitra.....	18
1.8.4 Ministerstvo zahraničních věcí	19
1.8.5 Ministerstvo obrany	19
1.8.6 Ministerstvo financí	20
1.8.7 Ministerstvo dopravy	20
1.8.8 Ministerstvo průmyslu a obchodu.....	21
1.8.9 Ministerstvo zemědělství	22
1.8.10 Ministerstvo práce a sociálních věcí	22
1.8.11 Ministerstvo životního prostředí.....	23
1.8.12 Ministerstvo spravedlnosti	24
1.8.13 Ministerstvo pro místní rozvoj.....	24
1.8.14 Ministerstvo zdravotnictví	25
1.8.15 Ministerstvo kultury.....	25
1.8.16 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	26
1.8.17 Správa státních hmotných rezerv	26
1.8.18 Česká národní banka.....	27
1.8.19 Český telekomunikační úřad.....	27
1.8.20 Národní bezpečnostní úřad	28
1.8.21 Státní úřad pro jadernou bezpečnost.....	29
1.8.22 Ostatní orgány s územní působností	30
1.8.22.1 Hasičský záchranný sbor ČR	30
1.8.22.2 Policie ČR.....	32
1.8.22.3 Zdravotnická záchranná služba.....	33

1.9. Orgány kraje	33
1.9.1 Právní postavení kraje.....	33
1.9.2 Působnost a pravomoc orgánů kraje v krizovém řízení	33
1.9.2.1 Hejtman kraje.....	34
1.9.2.2 Krizová opatření hejtmána.....	34
1.9.2.3 Krajský úřad.....	35
1.10 Orgány obce s rozšířenou působností	35
1.10.1 Právní postavení obce s rozšířenou působností	35
1.10.2 Starosta obce s rozšířenou působností	36
1.10.3 Obecní úřad obce s rozšířenou působností	36
1.11 Orgány obce	37
1.11.1 Právní postavení obce	37
1.11.2 Připravenost obce na řešení krizových situací	37
1.11.3 Starosta obce	37
1.11.4 Obecní úřad	38
1.12. Systém bezpečnostních rad	38
1.12.1 Bezpečnostní rada státu	38
1.12.2 Bezpečnostní rada kraje	40
1.12.3 Bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností.....	40
1.13 Krizové štáby	41
1.13.1 Ústřední krizový štáb	41
1.13.2 Krizový štáb kraje	42
1.13.2.1 Složení krizového štábu kraje	42
1.13.3 Krizový štáb obce s rozšířenou působností.....	43
1.13.3.1 Složení krizového štábu obce s rozšířenou působností.....	44
1.13.4 Krizový štáb obce	44
1.14 Finanční nástroje krizového řízení.....	44
1.15 Finanční zabezpečení přípravy	44
1.16 Finanční náhrady.....	45
2. Cíl práce a hypotézy	47
3. Metodika	48
3.1 Výzkumná metoda	48
3.2 Způsob vyhodnocení výsledků	49
4 Výsledky.....	51
4.1 Definování pojmů	51
4.2 Kritická infrastruktura.....	51
4.3 Postavení bezpečnostní rady kraje a obce s rozšířenou působností.....	52

4.4 Krizová opatření hejtmána při stavu nebezpečí	53
4.4.1 Nařízení pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo poskytnutí věcného prostředku	53
4.4.1.1 Nařízení pracovní povinnosti	53
4.4.1.2 Nařízení pracovní výpomoci	54
4.4.1.3 Nařízení poskytnutí věcného prostředku	54
4.4.2 Bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav	56
4.4.3 Vykonání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou za krizové situace vykonávat rodiče nebo jiný zástupce	57
4.4.4 Přednostní zásobování dětských, zdravotnických a sociálních zařízení a ozbrojených sil, bezpečnostních sborů nebo složek IZS, podílejících se na plnění krizových opatření, a v nezbytném rozsahu také prvků kritické infrastruktury	57
4.4.5 Zabezpečení náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociální péče a jejich výplatě	57
4.4.6 Hlášení přechodné změny pobytu osob	58
4.4.7 Zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území	58
4.4.8 Evakuace obyvatelstva z ohroženého území v době krizového stavu	58
4.5 Nařízení obce v době krizového stavu	59
4.6 Financování	61
4.6.1 Rozpočtové financování	61
4.6.1.1 Všeobecná pokladní správa	62
4.6.1.2 Vládní rozpočtová rezerva	63
4.6.1.3 Rozpočtová opatření	64
4.6.1.4 Ministerstvo financí	64
4.6.1.5 Ministerstvo zemědělství	64
4.6.1.6 Ministerstvo životního prostředí	65
4.6.1.7 Ministerstvo pro místní rozvoj	65
4.6.1.8 Ministerstvo vnitra	65
4.6.2 Mimorozpočtové (fondové) financování	66
4.6.2.1 Státní (účelové) fondy:	66
4.6.2.2 Privatizační (majetkové) fondy	68
4.6.2.3 Fondy pro podporu podnikání	68
4.6.3. Financování z evropských zdrojů	68
4.6.4 Financování z regionální úrovně	70
4.7 Finanční prostředky vynakládané na krizovou připravenost	72
4.7.1 Výdaje státního rozpočtu na zajištění přípravy na krizové situace podle krizového zákona	73
4.7.2 Finanční prostředky vynakládané krajem z krajského rozpočtu	75
4.7.3 Finanční prostředky vynakládané obcí z obecního rozpočtu	77
4.7.4 Finanční prostředky vynakládané obcí z obecního rozpočtu na JPO obcí	78
5. Diskuse	80

5. 1 Pracoviště krizového řízení.....	80
5.2 Krizový plán kraje a obce s rozšířenou působností	80
5.3 Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby	81
5.4 Smlouvy ke splnění úkolů vyplývajících z krizových plánů	81
5.5 Starosta obce s rozšířenou působností	82
5.6 Hejtman a starosta obce v době krizového stavu	82
5.7 Krizová opatření při vyhlášení nouzového stavu a stavu nebezpečí	83
5.8 Ukládání pracovní povinnosti	83
5.9 Ukládání pracovní výpomoci.....	84
5.10 Ukládání povinnosti poskytnout věcný prostředek.....	84
5.11 Finanční zabezpečení přípravy na řešení krizových situací.....	85
6. Závěr	86
7. Seznam použitých zdrojů	88
8. Klíčová slova.....	93
9. Přílohy	94

Úvod

Krizové řízení je vnímáno jako komplex opatření a úkolů, které plní orgány státní správy a samosprávy spolu s dalšími organizacemi při vzniku mimořádných a krizových situací pro zajištění ochrany a bezpečnosti obyvatelstva.

Základními prvky bezpečnostního systému ČR nejsou jen ústavní instituce a činitelé, to znamená prezident republiky, Parlament ČR (dále jen „Parlament“) a vláda (jednotlivé resorty), ale také Bezpečnostní rada státu (dále jen „BRS“) a její stálé pracovní orgány a Ústřední krizový štáb (dále jen „ÚKŠ“). Dále do tohoto systému patří ozbrojené síly ČR, bezpečnostní sbory, zpravodajské služby, havarijní a jiné služby. Nezastupitelnou úlohu v něm zaujímají kraje, obce s rozšířenou působností a obce. Nelze opomíjet ani podíl právnických a fyzických osob.

V této práci se zabývám činností orgánů státní správy a územních samosprávných celků při přípravě a řešení krizových situací. Popisuji především práva a povinnosti krajů a obcí při přípravě a řešení krizových situací, včetně finančního zabezpečení přípravy.

1. Současný stav

Postavení a úkoly orgánů územní správy v podmínkách činnosti integrovaného záchranného systému a krizového řízení je třeba považovat za nezastupitelné, stejně jako je zřejmé, že k řádnému plnění jejich úkolů je nezbytné jasné vymezení jejich působnosti a pravomoci. V této práci popisují působnost a pravomoc obcí a krajů v oblasti krizového řízení. Zabývám se rozlišením právního postavení kraje, obce s rozšířenou působností a obce, povinnostmi orgánů kraje, obce s rozšířenou působností i obce při přípravě a řešení mimořádných událostí. Přínos této práce vidím především v uceleném pohledu na oblast zajištění činnosti orgánů veřejné správy při aplikaci zákonů krizové legislativy. Jako příklad jsem zčásti popsal zajištění připravenosti Jihočeského kraje na řešení krizových situací, poskytnutých z havarijního a krizového plánu Jihočeského kraje.

Věřím, že tato práce může být použita nejen v našem studijním oboru, ale i jako zdroj informací pro územně samosprávné orgány a veřejnost k ucelenému přehledu o zajištění bezpečnosti ČR k přípravě a řešení mimořádných událostí nevojenského charakteru orgány krizového řízení.

1.1 Vznik krizové legislativy

V souvislosti se vznikem České republiky byl v prosinci 1992 schválen Českou národní radou základní zákon – tj. Ústava ČR (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.). Ta řešila jen velmi obecně problematiku bezpečnostní oblasti. Byl to článek 43 (původní), který upravoval podmínky vyhlášení válečného stavu a vyslání ozbrojených sil mimo území ČR. Poměrně brzy se ukázalo, že toto ustanovení nebude stačit na pokrytí všech potřeb oblasti zajišťování bezpečnosti ČR. Proto byly zahájeny práce na přípravě ústavního zákona, který by tyto potřeby řešil. Tvorba se však protáhla a tak ústavní zákon byl schválen až v dubnu 1998 jako

- ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky(1).

V souvislosti s přijetím ČR do NATO byly v říjnu 1999 schváleny zákony vojenské legislativy

- zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR (2),

- zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR.

Problematika mimořádných událostí byla do roku 1999 sice řešena některými předpisy, ale jelikož netvořily komplexně a harmonicky uspořádanou úpravu odpovídající potřebám její použitelnosti bylo nutné přistoupit k zásadnímu a systémovému řešení, které by formou zvláštních právních předpisů zasahovalo do více oblastí spojených s řešením mimořádných situací. V srpnu 2000 byly tyto předpisy schváleny a publikovány jako

- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (3),
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) (4),
- zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy (5).

Tvorbu počátku krizové legislativy poznamenal ještě jeden výjimečný faktor a to zásadní změna územněsprávního členění státu, kdy souběžně s krizovou legislativou zákonodárce projednával i návrhy nových zákonů o obcích a o krajích a nebylo známo v jaké podobě a zda vůbec budou Parlamentem tyto zákony přijaty a jaké budou orgány příslušných územněsprávních celků. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že činnost orgánů krajů a obcí (tedy orgánů samosprávy) podle krizového zákona je přenesenou působností ve státní správě. Určené subjekty tedy úkoly stanovené krizovým zákonem vykonávají jako úkoly státní správy v přenesené působnosti ve smyslu příslušných předpisů. Kraj podle §§ 29 a 30 zákona o krajích (6), hejtman kraje podle § 61 téhož zákona, obce podle §§ 61 – 63 zákona o obcích (7), starosta obce podle § 103 téhož zákona. Krizová legislativa postupně procházela novelizacemi, z nichž poslední, která byla přijata v prosinci loňského roku a vyšla ve sbírce zákonů pod č. 430/2010 Sb., měla zásadní vliv na změnu pravomocí a kompetencí v krizovém zákoně.

1.2 Předmět a rozsah úpravy

Krizový zákon svým obsahem zasahuje téměř do všech oblastí společenského života. To však vzhledem k potřebě spolupůsobení všech sfér při řešení závažných krizových situací je nezbytné. Krizový zákon vymezuje v poměrně širokém rozsahu povinnosti státních orgánů, orgánů územních samosprávních celků, právnických osob i fyzických osob. Vedle nových pojmů, které vznikaly konsensuálně s tvorbou celé

krizové legislativy (např. krizová situace, krizové stavy, krizový plán, přechodná změna pobytu osob apod.) zavádí i některé nové instituty, nezbytné pro přípravu na krizové situace a pro jejich překonávání. Jsou to např.:

- stav nebezpečí – krizový stav, který může vyhlásit hejtman kraje v rámci správního území kraje nebo jeho části, pokud vzniklé ohrožení není možné odvrátit běžnou činností správních úřadů a složek integrovaného záchranného systému – vedle „válečného stavu“ podle Ústavy, „stavu ohrožení státu“ a „nouzového stavu“ podle ústavního zákona č. 110/1998 Sb. je to tedy čtvrtý krizový stav, který je možné v ČR vyhlásit k řešení krizové situace (příloha 1).
- pracoviště krizového řízení – není prvkem novým, ale poprvé zmíněným v zákoně, přičemž jde o osobu nebo organizační celek v přímé podřízenosti představitele daného prvku řízení; toto pracoviště má zabezpečovat koordinaci krizového řízení na daném stupni,
- Ústřední krizový štáb – pracovní orgán vlády k řešení krizových situací, který vláda zařadila do systému pracovních orgánů vlády ČR,
- bezpečnostní rady krajů a obcí s rozšířenou působností – koordinační orgány pro přípravu na krizové situace na úrovni krajů a obcí s rozšířenou působností,
- krizové štáby krajů, obcí s rozšířenou působností a obcí – pracovní orgány hejtmanů, případně starostů obcí s rozšířenou působností a starostů obcí k řešení krizových situací – jejichž místo a úloha se za dobu účinnosti krizového zákona již mnohokrát prokázala jako oprávněná,
- kritická infrastruktura - systém prvků (staveb, zařízení, prostředků), které jsou stanoveny podle kritérií a jejichž narušení nebo nefunkčnost by měla závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu.

1.3 Zajištění připravenosti na krizové situace

Krizový zákon zamezil dvojkolejnosti řízení při řešení některých specifických krizových situací, kde pro řešení mimořádných událostí v příslušné oblasti existují orgány vytvořené speciálním zákonem. Jedná se např. o systém povodňových komisí vytvořených zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon). Podle krizového zákona se tato komise stává při vyhlášení krizového stavu součástí krizového štábu na příslušné úrovni, až po Ústřední krizový štáb.

Krizová připravenost, tj. připravenost na řešení nevojenských krizových situací, neznamená pouze havarijní připravenost, jak je to v některých interpretacích chybně pojímáno. Krizová připravenost v sobě vedle havarijní připravenosti zahrnuje i plnění úkolů na úseku ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti (sem patří např. i hrozba terorismu), dále eliminace negativních dopadů ekonomických rizik (surovinové krize – např. nedostatek potravin, pitné vody, ropy a ropných produktů) včetně ohrožení finančních a devizových trhů, řešení epidemií spojených s ohrožením zdraví obyvatel, nákazy hospodářských zvířat apod. V těchto oblastech se prolínají působnosti mnoha dalších resortů, včetně působnosti České národní banky. Každý z těchto subjektů je povinen připravovat se na krizové situace vyplývající z jeho působnosti stanovené příslušnými předpisy. Ministerstvo vnitra je pouze koordinátorem zabezpečujícím jednotný obsah krizového plánu (tvorba metodiky) všech subjektů, jimž krizový zákon ukládá povinnost zpracovávat krizový plán a dále v případě vzniku nevojenské krizové situace a po pověření k aktivaci Ústředního krizového štábu ministr vnitra svolává Ústřední krizový štáb. Ten následně zabezpečuje především operativní koordinaci opatření prováděných příslušnými správními úřady a orgány územní samosprávy.

1.4 Krizové řízení

Je souhrnem řídicích činností orgánů zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo ochranou kritické infrastruktury (4). Současná situace ukazuje, že je potřeba se orientovat jak na živelní, tak na antropogenní a společenské hrozby. Krizové řízení je

tedy zaměřeno nejen na „klasické“ mimořádné události, ale také na další rizika (vnitřní bezpečnost). Vytváří se tím provázaný systém pro efektivní plánování vzniku předvídatelných ohrožení.

1.5 Působnost krizového zákona

Zákon o krizovém řízení stanoví působnost a pravomoc státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě a řešení na krizové situace a řešení problematiky kritické infrastruktury, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a plněním smluvních závazků v rámci Severoatlantické aliance, jejich řešení a odpovědnost za porušení těchto povinností (4).

Pokud to situace vyžaduje, lze k řešení krizové situace užít další právní předpisy, například zákon o integrovaném záchranném systému (situace vyžaduje provedení záchranných a likvidačních prací) a zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy (situace vyžaduje poskytnout nezbytné dodávky a zásoby nebo zavést regulační opatření). Krizový zákon však není určen jen pro krizové situace, které prioritně vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací (viz například ohrožení vnitřního pořádku a bezpečnosti, svrchovanosti státu nebo jeho ekonomiky a demokratických základů). Krizový zákon je určen i pro řešení dalších mimořádných událostí z oblasti ochrany veřejného zdraví, veterinární péče nebo vodního hospodářství, které mohou vést ke vzniku krizové situace nebo vyvolat její hrozbu.

Také za vojenské krizové situace, kdy je vyhlášen stav ohrožení státu nebo válečný stav, zůstává pro řešení nevojenských krizových situací zachována působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, tj. orgánů krizového řízení, a práva a povinnosti právnických a fyzických osob podle krizového zákona. Zákon o zajišťování obrany České republiky, upravuje vztah ke krizovému řízení podle krizového zákona. Na jeho základě za stavu ohrožení státu vyhlášeného v souvislosti se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a za válečného stavu mohou orgány krizového řízení nařizovat také opatření podle zvláštního právního předpisu, nejsou-li v rozporu s tímto zákonem.

1.6 Krizová situace

Krizový zákon rozumí krizovou situací mimořádnou událost, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“).

V souvislosti s aplikací krizového zákona dochází v praxi k rozdílnému chápání pojmu krizová situace, resp. k vzájemnému ztotožňování s mimořádnou událostí (příloha 2), vymezenou zákonem o integrovaném záchranném systému. Směšování krizové situace s mimořádnou událostí souvisí s definicí mimořádné události „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací“ (3).

Nově upravená definice zřetelněji formuluje krizové situace vztahující se nejen ke „klasické“ mimořádné události, ale také na další rizika související s vnitřní bezpečností. Změna spočívá v možnosti vyhlásit krizový stav také v souvislosti s narušením nebo nefunkčností kritické infrastruktury.

Vymezení záchranných a likvidačních prací upravuje metodická pomůcka Ministerstva vnitra, kterou se doporučují zásady pro jednotné rozlišování a vymezení preventivních, záchranných, likvidačních a obnovovacích prací spojených s předcházením, řešení a odstranění následků mimořádných událostí (8).

1.7 Krizové stavy nesouvisející s obranou

Krizový stav v důsledku nevojenského ohrožení může být vyhlášen např. při násilném ohrožení demokratického zřízení, chodu hospodářství, základních lidských práv a svobod nebo masovém narušení státních hranic migrujícími cizinci, jiném vážném narušení veřejného pořádku, hrozbě nebo vzniku živelních pohrom, ekologických katastrof, technologických havárií velkého rozsahu, zhroucení zásobování nezbytnými surovinami, produkty a energiemi, ohrožení strategických infrastruktur nebo jiných ohroženích, která přímo nesouvisejí s obranou státu. Příslušné orgány krizového řízení musí být připraveny přijmout taková opatření, která jim řešení krizové situace usnadní. Tato oprávnění jsou spojena s vyhlášením krizového stavu. Při

přijímání krizových opatření může dojít k omezení některých základních práv a svobod občanů. Proto zákon taxativně vymezuje, která práva a za jakých podmínek mohou být takto omezena.

1.7.1 Stav nebezpečí

Stav nebezpečí může vyhlásit podle krizového zákona hejtman kraje (v Praze primátor hlavního města Prahy), jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému nebo subjektů kritické infrastruktury. Stav nebezpečí lze vyhlásit jen s uvedením důvodu na dobu nejvýše 30 dnů, pro celé území kraje nebo pro jeho část. Tuto dobu může hejtman prodloužit jen se souhlasem vlády. Stav nebezpečí končí uplynutím doby, na kterou byl vyhlášen, pokud hejtman nebo vláda nerozhodnou o jeho zrušení před uplynutím této doby. Vláda stav nebezpečí zruší též, pokud nejsou splněny podmínky pro jeho vyhlášení. Rozhodnutí o vyhlášení stavu nebezpečí musí obsahovat organizační nebo technická opatření určená k řešení krizové situace a odstranění jejích následků, včetně opatření, jimiž se zasahuje do práv a povinností osob (4).

1.7.2 Nouzový stav

Nouzový stav je krizovým stavem vyhlášeným vládou podle ústavního zákona o bezpečnosti ČR na základě vzniku krizové situace, která nesouvisí s obranou státu. Jedná se o krizovou situaci, při níž je bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost, životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí (1).

K účinnému řešení vzniklé situace je potřebné použít odpovídající prostředky a k jejich použití jsou vládě svěřeny mimořádné pravomoci. Potřebné účinnosti lze dosáhnout zpravidla jen dočasným zásahem do základních práv a svobod občanů. Nouzový stav se vyhláší jen s uvedením důvodu, pro omezené nebo pro celé území státu a lze jej vyhlásit nejdéle na dobu 30 dnů. Uvedená doba se může prodloužit jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny. Nouzový stav končí uplynutím doby, na kterou byl vyhlášen, pokud vláda nebo Poslanecká sněmovna nerozhodnou o jeho zrušení před uplynutím této doby. Současně s vyhlášením nouzového stavu musí vláda

vymezit, která práva a v jakém rozsahu se omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají.

1.7.3 Stav ohrožení státu

Stav ohrožení státu je mimořádným stavem, který může na návrh vlády vyhlásit Parlament v případě, že je bezprostředně ohrožena svrchovanost státu, územní celistvost státu nebo jeho demokratické zásady. K přijetí usnesení o vyhlášení stavu ohrožení státu je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech poslanců a nadpoloviční většiny všech senátorů. Po dobu trvání stavu ohrožení státu, může vláda požadovat, aby Parlament České republiky projednal vládní návrh zákona ve zkráceném jednání. To znamená, že Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky se o něm usnese do 72 hodin od jeho podání a Senát Parlamentu České republiky do 24 hodin od jeho postoupení Poslaneckou sněmovnou. Neusnese-li se Senát do 24 hodin, platí, že byl zákon přijat. Doba platnosti tohoto krizového stavu není omezena a je vyhlášován vždy pro celé území státu (1).

1.8 Orgány krizového řízení

Krizový zákon vyjmenovává orgány krizového řízení, kterými jsou vláda, ministerstva a jiné správní úřady obecně, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Česká národní banka, ostatní orgány s územní působností, orgány kraje, orgány obce.

1.8.1 Vláda

Vláda je při přípravě a řešení krizových situací vrcholným orgánem výkonné moci, rozhoduje o strategii, koncepci a zajištění finančních prostředků vynakládaných orgány krizového řízení. Oprávnění vlády jsou stanovena tak, aby vládě umožnila vytvářet podmínky pro připravenost České republiky na řešení krizových situací a rozhodovat o užití krizových opatření. Výčet oprávnění a úkolů je odpovídající postavení vlády a její odpovědnosti v systému orgánů krizového řízení. V případě nebezpečí z prodlení, může nouzový stav vyhlásit předseda vlády a jeho rozhodnutí vláda do 24 hodin od vyhlášení krizového stavu schválí nebo zruší.

1.8.2 Ministerstva a jiné ústřední správní úřady

Úkoly ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů při zajišťování bezpečnosti ČR vycházejí z platných zákonů, počínaje zákonem o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, kterým se také upravují působnosti jednotlivých ústředních orgánů a dalších právních norem, včetně krizové legislativy. Ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad má za povinnost se připravovat na krizové situace, které mohou nastat v oblasti spadající do jeho působnosti a v takovém případě koordinuje přípravu, tj. především určení postupu při řešení mimořádných situací. Jde o vyšší stupeň řízení, který předpokládá, že situace je hodnocena ve vzájemných souvislostech s cílem nalezení účinného řešení v daných podmínkách. V případě, že koordinující role ministerstva nevyplývá přímo z tzv. kompetenčního zákona, vláda rozhodnutím určí koordinující ústřední správní úřad. Řešení všech vzniklých krizových situací spadajících do působnosti vlády se uskutečňuje v rámci ÚKŠ.

1.8.3 Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“) je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci a informační a komunikační technologie zejména pro:

- veřejný pořádek,
- dohled na bezpečnost a plynulost silničního provozu,
- jména a příjmení, matriky, státní občanství, občanské průkazy, hlášení pobytu a evidenci obyvatel,
- sdružovací a shromažďovací právo a povolování organizací s mezinárodním prvkem,
- zbraně a střelivo,
- požární ochranu,
- krizové řízení,
- civilní nouzové plánování,
- ochranu obyvatelstva,
- integrovaný záchranný systém.

Ministerstvu vnitra, jako ústřednímu správnímu úřadu odpovědnému za ochranu obyvatelstva a koordinaci přípravy a řešení krizových situací, které nesouvisí s obranou státu (9), se krizovým zákonem stanoví odpovědnost za sjednocení a koordinaci krizového řízení a plánování. Ministerstvo vnitra je rovněž koordinačním orgánem pro oblast kritické infrastruktury. Za tím účelem navrhuje průřezová kritéria (platná pro všechny oblasti kritické infrastruktury) a sjednocuje odvětvová kritéria od pověřených resortů. Ministerstvo předkládá vládě návrh prvků kritické infrastruktury, které jsou součástí orgánů moci výkonné nebo jsou organizačními složkami státu.

1.8.4 Ministerstvo zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí (dále jen „MZV“) v oblasti bezpečnosti ČR podle kompetenčního zákona především zabezpečuje spořádané a urovnané vztahy ČR k ostatním státům, mezinárodním organizacím a integračním seskupením. MZV nemá na rozdíl od MO či MV v žádném zákoně výslovně stanoveny povinnosti a odpovědnost v rámci bezpečnostního systému ČR (9).

1.8.5 Ministerstvo obrany

Ministerstvo obrany (dále jen „MO“) je v oblasti bezpečnosti ústředním orgánem státní správy zejména pro zabezpečování obrany ČR, řízení Armády ČR, správu vojenských újezdů.

MO v rozsahu své působnosti:

- podílí se na zpracování návrhu vojenské obranné politiky státu,
- připravuje koncepci operační přípravy státního území,
- navrhuje potřebná opatření k zajištění obrany státu vládě ČR, BRS a prezidentovi,
- koordinuje činnost ústředních orgánů, správních orgánů a orgánů samosprávy a právnických osob důležitých pro obranu státu při přípravě k obraně,
- organizuje a provádí opatření k mobilizaci Armády ČR, k vedení evidence občanů podléhajících branné povinnosti a k vedení evidence věcných prostředků, které budou za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu poskytnuty pro potřeby Armády ČR (9).

MO k zajišťování obrany státu plní především tyto úkoly:

- navrhuje vládě opatření k přípravě a organizování obrany státu, zpracovává obranné koncepce včetně požadavků na zabezpečení obrany státu,
- vede komplexní evidenci věcných prostředků určených k zabezpečení ozbrojených sil (2).

1.8.6 Ministerstvo financí

Ministerstvo financí (dále jen "MF") je ústředním orgánem státní správy pro státní rozpočet republiky, státní závěrečný účet republiky, státní pokladnu České republiky, finanční trh s výjimkou dozoru nad kapitálovým trhem v rozsahu působnosti Komise pro cenné papíry, daně, poplatky a clo, finanční hospodaření, finanční kontrolu, účetnictví, audit a daňové poradenství, věci devizové včetně pohledávek a závazků státu vůči zahraničí, ochranu zahraničních investic, pro tomboly, loterie a jiné podobné hry, hospodaření s majetkem státu, privatizaci majetku státu, pro věci pojišťoven, penzijních fondů, ceny a pro činnost zaměřenou proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, posuzuje dovoz subvencovaných výrobků a přijímá opatření na ochranu proti dovozu těchto výrobků (9). MF v krizovém řízení je především odpovědné za oblast přípravy a řešení narušení finančního a devizového hospodářství státu na úseku:

- Státního rozpočtu a státního závěrečného účtu
- Daní a cel
- Bankovníctví
- Pojišťovnictví
- Devizového hospodářství
- Domácí měny
- Cenové politiky

1.8.7 Ministerstvo dopravy

Ministerstvo dopravy (dále jen „MD“) je ústředním orgánem státní správy ve věcech dopravy. V oblasti bezpečnosti ČR plní úkoly ve věcech silniční, drážní, letecké, a vodní dopravy.

- zajišťuje přípravu, tvorbu a monitorování dopravní politiky ČR včetně resortních strategických a koncepčních materiálů dopravy,

- vytváří dokumenty rozvoje dopravních sítí v ČR a zpracovává návrhy priorit výstavby dopravních sítí na základě ekonomické efektivity, rizikové analýzy a analýzy přínosů; vytváří dopravní prognózy,
- připravuje opatření k použití pohotovostních zásob (především mostních provizorních konstrukcí)
- zajišťuje činnost sekretariátu Koordinační rady ministra dopravy pro globální navigační družicové systémy,
- odpovídá za výkon státní správy ve věcech dopravy na úseku územního plánování.

Ministerstvu dopravy jsou svěřeny především pravomoci provedení, resp. nařízení nezbytných krizových opatření. Hlavním důvodem pro tato opatření je vytvoření podmínek k zachování funkčnosti dopravního spojení i v průběhu krizových situací. V době krizových situací se předpokládá, že v případě potřeby se podnikatelům v oblasti dopravy nařídí povinnost plnit určené dopravní výkony ve veřejném zájmu. Dopravními výkony se rozumí přeprava osob, zboží, překládka, dovoz a odvoz stavebního materiálu a podobně. V případech, kdy krizová situace nabývá takového rozsahu, že jiné nástroje nebudou dostatečně účinné, může ministerstvo dopravy předložit vládě návrh na přijetí regulačních opatření podle zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.

Vláda může nařízením omezit nebo zakázat provoz v oblasti silniční dopravy, drážní dopravy, letecké činnosti provozované v ČR civilními letadly, provoz na dopravně významné vnitrostátní vodní cestě a užívání pozemních komunikací, stanovit zvláštní podmínky pro provádění ochrany, údržby a obnovy na pozemních komunikacích a celostátní dráze.

1.8.8 Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) je podle zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, ústředním správním úřadem zejména pro:

- energetiku,
- teplárenství,
- plynárenství,

- těžbu, úpravu a zušlechťování ropy a zemního plynu, tuhých paliv, radioaktivních surovin,

Ministerstvo v této oblasti spolupracuje s Českou energetickou inspekcí, Českou obchodní inspekcí, Puncovním úřadem a Licenčním úřadem (9).

MPO plní v krizovém řízení nemalé úkoly především v oblasti kritické infrastruktury (energetice), kdy pro zachování celistvosti energetických soustav ukládá provozovatelům povinnosti k zabezpečování energetických potřeb území.

1.8 9 Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství (dále jen MZe) je podle kompetenčního zákona ústředním orgánem státní správy zejména pro oblast:

- vodního hospodářství s výjimkou ochrany přirozené akumulace vod, ochrany vodních zdrojů a ochrany jakosti povrchových a podzemních vod,
- potravinářského průmyslu (péče o potraviny)
- veterinární péče,
- rostlinolékařské péče,
- lesního hospodářství s výjimkou území národních parků (9).

Ministerstvo dále

- řídí Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci, Státní veterinární správu České republiky, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský a Českou plemenářskou inspekci,
- řídí pozemkové úřady,
- podílí se na zajištění měřících míst kontaminace potravin pro potřeby radiační monitorovací sítě na území ČR.

Za účelem předcházení a zdolávání nebezpečných nákaz ministr zřizuje Ústřední nákazovou komisi jako svůj poradní orgán.

1. 8. 10 Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) je podle kompetenčního zákona ústředním orgánem státní správy zejména pro oblast:

- pracovněprávních vztahů, bezpečnosti práce, zaměstnanosti a rekvalifikaci

- důchodového zabezpečení, nemocenského pojištění, sociálního zabezpečení a sociální péči (9).

Ministerstvo dále působí v oblastech:

- integrace cizinců,
- zajištění rovnosti pohlaví.

V oblasti zajišťování bezpečnosti ČR koordinuje zejména přípravu k připravenosti na řešení krizových situací pro:

- zajištění vhodných osob z řad uchazečů o zaměstnání k pracovní výpomoci nebo pracovní povinnosti,
- zabezpečení výplaty dávek sociální podpory, nemocenského pojištění, důchodového zabezpečení,
- poskytování pečovatelské služby a sociální péče potřebným občanům.

MPSV provádí kontrolu přijímaných opatření k připravenosti na řešení vojenských i nevojenských krizových situací u přímo řízených organizací.

1. 8. 11 Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) je podle kompetenčního zákona orgánem státní správy zejména pro následující oblasti:

- ochrana přirozené akumulace vod, ochrana vodních zdrojů a ochrana jakosti podzemních a povrchových vod,
- ochrana ovzduší,
- ochrana přírody a krajiny,
- ochrana zemědělského půdního fondu,
- odpadové hospodářství,
- posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí (EIA), včetně těch, které přesahují hranice státu.

Je také ústředním orgánem státní správy pro myslivost, rybářství a lesní hospodářství v národních parcích a ústředním orgánem státní správy pro státní ekologickou politiku. K zabezpečení a kontrolní činnosti vlády České republiky Ministerstvo životního prostředí koordinuje ve věcech životního prostředí postup všech ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy České republiky (9).

V oblasti zajišťování bezpečnosti ČR především zajišťuje:

- ochranu před povodněmi,
- zpracování dokumentů o zdrojích rizik a omezení jejich škodlivého působení na životní prostředí,
- předpovědní, varovné a hlášené služby,
- vymezení oblastí porušení stability svahů a říčení skal.

1. 8. 12 Ministerstvo spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „MS“) je podle kompetenčního zákona orgánem státní správy zejména pro následující oblasti:

- soudy,
- státní zastupitelství,
- vězeňství (9).

V oblasti zajišťování bezpečnosti ČR se podílí na plnění úkolů vnitřní bezpečnosti státu, především na úsecích boje proti závažné hospodářské a finanční kriminalitě, korupci, nelegálnímu obchodu s drogami a organizovanému zločinu.

1. 8. 13 Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) je ústředním orgánem státní správy zejména ve věcech regionální politiky, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu a pro věci nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování a stavebního řádu, investiční politiky, cestovního ruchu a pohřebnictví.

MMR:

- spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu,
- koordinuje činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu, včetně koordinace financování těchto činností, pokud tyto prostředky přímo nespravuje.

MMR zabezpečuje informační metodickou pomoc vyšším územním samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením. MMR zajišťuje činnosti spojené s procesem zapojování územních samosprávných celků do evropských regionálních struktur (9).

1. 8. 14 Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví je ústředním orgánem státní správy zejména pro

- zdravotní péči a ochranu veřejného zdraví,
- zdravotnickou vědeckovýzkumnou činnost,
- vyhledávání, ochranu a využívání přírodních léčivých zdrojů, přírodních léčebných lázní a zdrojů přírodních minerálních vod,
- léčiva a prostředky zdravotnické techniky pro prevenci, diagnostiku a léčení lidí,
- zdravotní pojištění,
- zdravotnický informační systém (9).

Ministerstvo zdravotnictví:

- přímo řídí některá zdravotnická zařízení,
- řídí Český inspektorát lázní a zřidel, který je jeho součástí,
- řídí Inspektorát omamných a psychotropních látek, který je jeho organizační součástí.

Ministerstvo zdravotnictví je krizovým zákonem zmocněno k použití potřebných zdravotnických opatření. Vláda ve svém usnesení č. 1271 ze dne 6. listopadu 2006 vyzvala hejtmany a primátora hlavního města Prahy ke zřízení krajské epidemiologické komise. Tyto komise se za krizové situace stanou součástí krizového štábu na příslušné úrovni, včetně úrovně ústřední, tak jako tomu je u komisí povodňových a nakažových. Rovněž uložila dotčeným ústředním správním úřadům legislativně zajistit zapracování vzniku těchto komisí a jejich provázanost do příslušných zákonů.

1. 8. 15 Ministerstvo kultury

Ministerstvo kultury (dále jen „MK“) je ústředním orgánem státní správy zejména pro:

- umění, kulturně výchovnou činnost a kulturní památky,
- věci církví a náboženských společností,
- věci periodického i neperiodického tisku a jiných informačních prostředků,
- rozhlasové a televizní vysílání (s výjimkou působnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání),
- provádění autorského zákona,

- výrobu a obchod v oblasti kultury.

Ministerstvo:

- vykonává státní správu v oblasti knihovnictví a muzejnictví,
- řídí Památkovou inspekci jako svůj specializovaný kontrolní orgán v oboru státní památkové péče (9).

1. 8. 16 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) je ústředním orgánem státní správy zejména pro:

- předškolní zařízení,
- školská zařízení, základní školy,
- střední školy a vysoké školy,
- pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti,
- pro státní péči o děti, mládež, tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci (9).

Ministerstvu je podřízena Česká školní inspekce.

1. 8. 17 Správa státních hmotných rezerv

Správa státních hmotných rezerv (dále jen „SSHR“) je v oblasti bezpečnosti České republiky podle zákona o působnosti SSHR ústředním orgánem státní správy (10) v oblasti

- hospodářských opatření pro krizové stavy,
- státních hmotných rezerv,
- ropné bezpečnosti.

Její činnost je vymezena Statutem správy státních hmotných rezerv schváleným usnesením vlády č. 1293/2001.

SSHR zabezpečuje:

- koordinaci ústředních správních úřadů při zajišťování hospodářských opatření pro krizové stavy,
- provozování celostátního informačního systému ARGIS na podporu hospodářských opatření pro krizové stavy,

- tvorbu a udržování státních hmotných rezerv,
- celostátní koordinaci příprav k zajištění ropné bezpečnosti ČR (11).

1. 8. 18 Česká národní banka

Postavení České národní banky (dále jen „ČNB“) a její místo v bezpečnostním systému ČR vymezuje zejména zákon č. 6/1993 Sb.. Je ústřední bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem. Jejím hlavním cílem je péče o cenovou stabilitu. V souladu s hlavním cílem ČNB:

- určuje měnovou politiku,
- vydává bankovky a mince,
- řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank,
- vykonává bankovní dohled nad činností bank, poboček, zahraničních bank a konsolidačních celků, jejichž součástí je banka se sídlem v České republice, a pečuje o bezpečné fungování a účelný rozvoj bankovního systému v České republice (9).

Při přípravě na krizové situace zřizuje krizový štáb, plní vybrané úkoly pro správní úřady a s vládou, koordinuje opatření, která se dotýkají působnosti ČNB, zpracovává krizový plán v oblasti měnové politiky a bankovníctví, vyzývá právnické a podnikající fyzické osoby (subjekty kritické infrastruktury finančního trhu), které zajišťují plnění opatření vyplývajících z Krizového plánu ČNB, ke zpracování plánu krizové připravenosti.

1. 8. 19 Český telekomunikační úřad

Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“) je ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb. Zřízen byl zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích).

V oblasti zajišťování bezpečnosti ČR:

- rozhoduje o povolení k provozování vysílacích rádiových zařízení nezbytných k zajištění činnosti orgánů MV, BIS, PČR, HZS ČR, ZZS a služby pátrání celního úřadu,

- rozhoduje o nevydání povolení k provozování vysílacích rádiových zařízení, vyžaduje-li to bezpečnost státu,
- pro zajištění pobytu cizích vojsk na našem území z mezinárodních smluv uděluje krátkodobá povolení k provozování vysílacích rádiových zařízení,
- rozhoduje o změně nebo odnětí přidělených čísel vyžaduje-li to bezpečnost státu,
- organizačně zajišťuje přednostní poskytování telekomunikačních služeb orgánům státní správy a samosprávy, ozbrojeným silám, ozbrojeným bezpečnostním sborům a záchranným sborům na období krizových situací, včetně tísňového volání v systému IZS.

1. 8. 20 Národní bezpečnostní úřad

Národní bezpečnostní úřad (dále jen „NBÚ“) je v České republice úřad vykonávající státní správu v oblasti ochrany utajovaných skutečností (**12**) a bezpečnostní způsobilosti a to zejména:

- jednotně zajišťuje provádění ochrany utajovaných skutečností v ČR,
- rozhoduje o žádosti fyzické osoby, podnikatele o doklad a o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele a dokladu,
- zabezpečuje ochranu utajovaných informací v souladu se závazky vyplývajícími z členství v Evropské unii, NATO a z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána,
- vede ústřední registr a schvaluje zřízení registrů v orgánech státu a u podnikatelů,
- ve stanovených případech povoluje poskytování utajovaných informací v mezinárodním styku,
- zajišťuje činnost Národního střediska komunikační bezpečnosti, Národního střediska pro distribuci kryptografického materiálu, Národního střediska pro měření kompromitujícího elektromagnetického vyzařování a Národního střediska pro bezpečnost informačních systémů,
- provádí certifikace technického prostředku, informačního systému, kryptografického prostředku, kryptografického pracoviště a stínící komory,

- zajišťuje výzkum, vývoj a výrobu národních kryptografických prostředků,
- vyvíjí a schvaluje národní šifrové algoritmy a vytváří národní politiku kryptografické ochrany (13).

1. 8. 21 Státní úřad pro jadernou bezpečnost

Státní úřad pro jadernou bezpečnost (dále jen „SÚJB“) vykonává státní správu včetně dozoru při využívání jaderné energie a ionizujícího záření v oblasti radiační ochrany. Výkon státní správy vykonává rovněž v oblasti jaderné, chemické a biologické ochrany. Požadavky na zajištění ochrany a působnost úřadu jsou vymezeny zákonem o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (14) a činnost dále stanovena prováděcími předpisy, z nichž pro zajištění bezpečnosti bych chtěl vyzdvihnout

- vyhlášku o radiační ochraně (15),
- vyhlášku o podrobnostech k zajištění havarijní připravenosti jaderných zařízení a pracovišť se zdroji ionizujícího záření a o požadavcích na obsah vnitřního havarijního plánu a havarijního řádu (16),
- vyhlášku o funkci a organizaci celostátní radiační monitorovací sítě (17).

Do působnosti SÚJB zejména patří výkon státního dozoru nad jadernou bezpečností, jadernými položkami, fyzickou ochranou jaderných zařízení, radiační ochranou a havarijní připraveností v prostorách jaderného zařízení nebo pracoviště se zdroji ionizujícího záření.

V oblasti zajišťování bezpečnosti ČR především:

- vykonává kontrolu nešíření jaderných zbraní a státní dozor nad jadernými položkami a fyzickou ochranou jaderných materiálů a jaderných zařízení,
- vydává povolení k výkonu činností podle tohoto zákona a typově schvaluje obalové soubory pro přepravu a skladování jaderných materiálů a radioaktivních látek stanovených prováděcím právním předpisem, zdroje ionizujícího záření a další výrobky,
- stanovuje zónu havarijního plánování, případně její další členění,
- schvaluje způsob zajištění fyzické ochrany, havarijní řády a po projednání vazeb na vnější havarijní plán s příslušným krajským úřadem a dotčenými obecními úřady s rozšířenou působností vnitřní havarijní plány a jejich změny,

- řídí činnost celostátní radiační monitorovací sítě, jejíž funkci a organizaci stanoví prováděcí právní předpis a zajišťuje funkci jejího ústředí, zajišťuje činnost krizového koordinačního centra a zabezpečuje mezinárodní výměnu dat o radiační situaci (18).
- plní úkoly v oblasti kontroly nešíření zbraní hromadného ničení (dále jen „ZHN“) spočívající v kontrolní činnosti u fyzických a právnických osob, které podléhají „ohlašovací povinnosti“ podle zákona č. 19/1997 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní, ve znění zákona č. 249/2000 Sb., a kontrolnímu režimu dovozu a vývozu látek dvojího použití podle zákona č. 21/1997 Sb., o kontrole vývozu a dovozu zboží a technologií podléhajících mezinárodním kontrolním režimům, ve znění zákona č. 204/2002 Sb.

1. 8. 22 Ostatní orgány s územní působností

Při rozsáhlejších mimořádných událostech, které vyžadují spolupráci více složek, upravuje jejich práva a povinnosti zákon o integrovaném záchranném systému. Upravuje kompetence státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků k přípravě na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatel. Základními složkami integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami PO, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky. Ostatními složkami IZS jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní bezpečnostní sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím (3).

Za důležité lze považovat skutečnost, že IZS znamená pouze koordinaci postupu jeho složek, takže nezasahuje do jejich postavení či působnosti. Jde pouze o vymezení pravidel pro společný zásah těchto složek.

1.8.22.1 Hasičský záchranný sbor ČR

Základním posláním Hasičského záchranného sboru České republiky, je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při

mimořádných událostech. Postavení HZS je dáno zákonem o Hasičském záchranném sboru České republiky (19). Územně vytváří HZS kraje a jeho působnost je stanovena zejména zákonem o požární ochraně (20) a zákonem o integrovaném záchranném systému. HZS kraje v rámci svěřené působnosti na úseku integrovaného záchranného systému, zabezpečuje plnění úkolů operačních a informačních středisek IZS, organizuje součinnost mezi správními úřady a obcemi v kraji při zpracování poplachového plánu IZS, podílí se na zajišťování havarijní připravenosti a ověřuje ji prověřovacími a taktickými cvičeními, usměrňuje IZS na úrovni kraje, spolupracuje při zpracování a aktualizaci povodňového plánu kraje podle zvláštního právního předpisu, řídí výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí a služeb IZS, zpracovává poplachový plán IZS kraje, koordinuje záchranné a likvidační práce a plní úkoly při provádění záchranných a likvidačních prací stanovené Ministerstvem vnitra a krajským úřadem, podílí se na organizaci instruktáže a školení v oblasti ochrany obyvatelstva, organizuje přípravu složek IZS zaměřenou na jejich vzájemnou součinnost; k tomuto účelu zřizuje vzdělávací zařízení.

HZS kraje v rámci svěřené působnosti na úseku krizového řízení se podílí na organizování součinnosti mezi správními úřady a obcemi v kraji při přípravě na řešení krizových situací, za součinnosti s krajským úřadem zpracovává krizový plán kraje (21), havarijní plán kraje (22), vnější havarijní plány, zpracovává krizový plán obce s rozšířenou působností, v součinnosti se správními úřady a obcemi provádí analýzu ohrožení rizik, vytváří podmínky pro činnost krizového štábu kraje, provádí kontrolu připravenosti na řešení krizových situací nevojenského charakteru u obce a obce s rozšířenou působností, vyžaduje, shromažďuje a eviduje údaje nezbytné pro přípravu a řešení krizových situací a koordinuje pro účely krizového řízení sběr dat od územních správních úřadů, poskytuje prostřednictvím generálního ředitelství podklady k zajištění připravenosti na řešení krizových situací ministerstvům a jiným správním úřadům, podílí se na plnění úkolů stanovených v krizovém řízení vládou, Ministerstvem vnitra, hejtmanem kraje a starostou obce s rozšířenou působností v rozsahu příslušného krizového plánu, podílí se na plnění úkolů v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy, organizuje spolupráci s krajským úřadem ve věci vzdělávání v oblasti krizového

řízení, vykonává státní správu na úseku prevence závažných havárií, za účelem přípravy na krizové situace vyžaduje, shromažďuje a eviduje údaje od právnických a podnikajících fyzických osob a fyzických osob v kraji, zodpovídá za aktualizaci údajů v informačním systému ARGIS. Na žádost právnických či fyzických osob nebo obcí tyto seznamuje s charakterem možného ohrožení a následně připravenými opatřeními směřující k ochraně obyvatelstva. Za vyhlášeného krizového stavu vede evidenci údajů o osobách, které na přechodnou dobu změnily svůj pobyt.

HZS kraje v rámci svěřené působnosti na úseku ochrany obyvatelstva a civilní ochrany (dále jen „CO“) zabezpečuje varování a vyrozumění, podílí se na zajištění havarijní připravenosti, organizuje a koordinuje evakuaci, nouzové přežití obyvatelstva, organizuje a koordinuje humanitární pomoc (3), organizuje hospodaření s materiálem CO, sjednocuje postupy územních správních úřadů s úřady s krajskou působností v oblasti ochrany obyvatelstva, vede evidenci a provádí kontrolu staveb CO a staveb dotčených požadavky CO v kraji, je dotčeným orgánem v územním a stavebním řízení z hlediska ochrany obyvatelstva, organizuje instruktáže a školení v oblasti ochrany obyvatelstva, usměrňuje postup při zřizování zařízení CO a při odborné přípravě jejich personálu v kraji.

1.8.22.2 Policie ČR

Policie ČR je ozbrojeným bezpečnostním sborem České republiky zřízena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Policie tímto zákonem plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti a další úkoly v rozsahu a způsobem stanoveným právními předpisy. Její působnost je zaměřena nejen do oblasti represe, ale i prevence. Při plnění svých úkolů postupuje Policie také podle Parlamentem ČR schválených, ratifikovaných a vyhlášených mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Policie ČR je podřízena Ministerstvu vnitra ČR. Policie jako základní složka integrovaného záchranného systému je územně členěna stejně jako zbývající dvě základní složky - Hasičský záchranný sbor kraje a Zdravotnická záchranná služba kraje.

V oblasti zajišťování bezpečnosti ČR:

- Zpracovává a aktualizuje plán zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti při vzniku mimořádné události,
- vede a aktualizuje přehled objektů pro potřeby bezpečnostní ochrany.

1.8.22.3 Zdravotnická záchranná služba

V současné době je problematika zdravotnické záchranné služby (dále jen „ZZS“) upravena zákonem č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou ministerstva zdravotnictví České republiky č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě. Zákon o péči a zdraví lidu však neupravuje činnost zdravotnické záchranné služby, neboť nestanoví základní úkoly ZZS, síť zařízení a pracovišť, vnitřní členění zařízení apod. Zdravotnická záchranná služba je v rámci IZS a krizového řízení prvkem systému zdravotnictví. Střediska zdravotnických záchranných služeb zajišťují nezbytnou zdravotní péči v rámci tzv. záchranných prací v prostorech událostí (mimořádných či krizových) v režimu přednemocniční neodkladné péče. Zřizovatelem ZZS a garantem její činnosti v samosprávné i přenesené působnosti jsou kraje.

1.9. Orgány kraje

1.9.1 Právní postavení kraje

Právní postavení krajů upravuje zákon o krajích ve znění pozdějších předpisů.

1.9.2 Působnost a pravomoc orgánů kraje v krizovém řízení

Orgány kraje jsou odpovědné za řešení krizových situací včetně stavu ohrožení státu a válečného stavu v rámci kraje, případně provedení stanovených krizových opatření v podmínkách kraje. Hejtman, v Praze primátor hl. města Prahy, může vyhlásit stav nebezpečí pro území kraje nebo jeho část. Vláda může jeho rozhodnutí zrušit v případě, že nejsou splněny podmínky pro jeho vyhlášení. Vedle odborného útvaru krizového řízení při krajském úřadu se organizačně a metodicky na zabezpečování připravenosti kraje na krizové situace podílí i Hasičský záchranný sbor kraje a Policie ČR - krajské ředitelství policie. V oblasti obrany pak krajská vojenská velitelství a dále

pak krajská veterinární správa, krajská hygienická stanice a jiné subjekty určené krizovým plánem kraje.

1.9.2.1 Hejtman kraje

Hejtman kraje má v krizovém řízení zvláštní postavení, neboť veškeré činnosti zákonem stanovené vykonává v přenesené působnosti.

Hejtman

- a) řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděné územními správními úřady s krajskou působností, obcemi, obcemi s rozšířenou působností, právníckými a fyzickými osobami,
- b) zřizuje a řídí bezpečnostní radu kraje jako svůj poradní orgán,
- c) zřizuje k řešení krizových situací krizový štáb kraje jako svůj pracovní orgán,
- d) po projednání v bezpečnostní radě schvaluje krizový plán kraje,
- e) vyžaduje podklady, které HZS kraje shromažďuje a eviduje za účelem přípravy na krizové situace.

Za krizového stavu

- a) koordinuje záchranné a likvidační práce, poskytování zdravotnické pomoci, provádění opatření k ochraně veřejného zdraví a bezodkladných pohřebních služeb,
- b) koordinuje nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva,
- c) koordinuje zajištění ochrany majetku na území, kde byla provedena evakuace.

Povinnosti shora uvedené lze uložit pouze tehdy, pokud nelze tyto činnosti a věci zajistit smluvně, subjekt plnění klade zjevně finančně a časově nevýhodné podmínky nebo plnění odmítne a přitom hrozí nebezpečí z prodlení.

1.9.2.2 Krizová opatření hejtmána

Hejtman je za stavu nebezpečí oprávněn nařídit tato krizová opatření:

- a) pracovní výpomoc, pracovní povinnost nebo poskytnutí věcného prostředku k řešení krizové situace, v souladu s příslušným ustanovením zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy (dále jen „HOPKS“),

- b) nařídit bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení,
- c) vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou v krizové situaci vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce,
- d) přednostní zásobování dětských, zdravotnických a sociálních zařízení a ozbrojených sil, bezpečnostních sborů nebo složek IZS, podílející se na plnění krizových opatření a v nezbytném rozsahu také prvků kritické infrastruktury,
- e) zabezpečení náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociální (péče) a jejich výplatě,
- f) hlášení přechodné změny pobytu osob,
- g) evakuaci obyvatelstva,
- h) zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území (4).

Hejtman je v době nouzového stavu a stavu ohrožení státu povinen zajistit provedení určených krizových opatření v podmínkách kraje a věcně příslušné subjekty jsou povinny stanovená krizová opatření splnit.

1.9.2.3 Krajský úřad

Krajský úřad má nezastupitelné postavení, jelikož z orgánů kraje plní úkoly nejen v samostatné, ale i přenesené působnosti. Za účelem přípravy na krizové situace poskytuje HZS kraje součinnost při zpracování krizového plánu a současně plní úkoly, které vyplývají z krizového plánu kraje pro zajištění připravenosti na řešení krizových situací. Pro tyto účely krajský úřad zřizuje pracoviště krizového řízení.

1.10 Orgány obce s rozšířenou působností

1.10.1 Právní postavení obce s rozšířenou působností

Zákon o obcích vymezuje, že přenesená působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, je v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností vykonávána tímto úřadem. Obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem. Seznam obcí s rozšířenou působností určuje ve své příloze zákon

č. 314/2002Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

1.10.2 Starosta obce s rozšířenou působností

Starosta obce s rozšířenou působností a na území hlavního města Prahy starosta městské části má v krizovém řízení zvláštní postavení, neboť veškeré činnosti zákonem stanovené, vykonává v přenesené působnosti. Zajišťuje ve správním obvodu obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) připravenost na řešení krizových situací.

Starosta ORP:

- a) řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení a zmírnění následků krizových situací prováděná územními správními úřady, orgány obcí, právníckými a fyzickými osobami ve správním obvodu ORP,
- b) zřizuje a řídí pro území správního obvodu ORP bezpečnostní radu jako svůj poradní orgán,
- c) zřizuje a řídí pro území správního obvodu ORP k řešení krizových situací krizový štáb jako svůj pracovní orgán, který je současně i pro území správního obvodu obce,
- d) po projednání v bezpečnostní radě ORP schvaluje krizový plán ORP,
- e) vyžaduje podklady, které HZS kraje shromažďuje a eviduje za účelem přípravy na krizové situace,
- f) organizuje přípravu správního obvodu ORP na krizové situace a podílí se na jejich řešení,
- g) za krizové situace zabezpečuje provedení krizových opatření v podmínkách správního obvodu ORP, správní úřady, právnícké a podnikající fyzické osoby se sídlem na území správního obvodu ORP jsou povinny tato splnit,
- h) při přípravě a řešení krizové situace plní úkoly stanovené hejtmanem a orgány krizového řízení,
- i) odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra.

1.10.3 Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Obecní úřad ORP a na území hlavního města Prahy úřad městské části za účelem přípravy na řešení krizové situace poskytuje HZS kraje součinnost při zpracování

krizového plánu kraje a krizového plánu ORP a současně plní úkoly, které vyplývají z krizového plánu ORP. Za krizových stavů nesouvisejících s vojenským ohrožením shromažďuje podklady od obcí o přechodných změnách pobytu osob, které předává HZS kraje. Ve správním obvodu ORP seznamuje obce, právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení a připravenými krizovými opatřeními včetně způsobu jejich provedení. Vede přehled možných zdrojů rizik, provádí analýzy ohrožení a odstraňuje příčiny, které by mohly vést ke vzniku krizové situace. Pro tyto účely obecní úřad ORP zřizuje pracoviště krizového řízení.

1.11 Orgány obce

1.11.1 Právní postavení obce

Právní postavení obcí upravuje zákon o obcích ve znění pozdějších předpisů.

1.11.2 Přípravenost obce na řešení krizových situací

Orgány obce i při krizových situacích, včetně stavu ohrožení státu a válečného stavu jsou odpovědné za řešení krizových situací v rámci obce, případně provedení stanovených krizových opatření v podmínkách obce. Pokud starosta neplní v době krizového stavu úkoly stanovené krizovým zákonem, může hejtman, v jehož kraji se nachází tato obec převést jeho výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého jmenuje. K činnostem vykonávaných na základě krizového zákona jsou příslušné všechny obce v rozsahu a za podmínek stanovených krizovým zákonem. Přípravenost obce pro řešení krizových situací zajišťují především starosta obce a obecní úřad, ostatní orgány obce se na činnosti podílejí.

1.11.3 Starosta obce

Starosta obce zabezpečuje připravenost obce pro řešení krizových situací, při zajišťování úkolů obce v rámci jejich podílu:

- plní úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu ORP,
- při přípravě a řešení krizové situace plní úkoly určené starostou ORP a orgány krizového řízení,
- odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků,

Při vyhlášeném krizovém stavu starosta dále:

- zajišťuje provedení stanovených krizových opatření v území obce,
- zabezpečuje varování a informování osob před hrozícím nebezpečím,
- zabezpečuje vyrozumění určených orgánů státní správy, samosprávy, právnických a fyzických osob, jestliže tak již neučinil HZS kraje,
- nařizuje a organizuje evakuaci osob,
- organizuje činnost obce (nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva) v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva a naléhavá opatření pro překonání krizové situace.

K přípravě a řešení krizových situací může starosta zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán. Obsah činnosti krizového štábu a jeho složení je upraveno v prováděcím předpise krizového zákona (23).

1.11.4 Obecní úřad

Obecní úřad v oblasti přenesené působnosti vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce (24). Obecní úřad rovněž poskytuje informace žadateli o charakteru možného ohrožení, seznamuje jej s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení. Obecní úřad při výkonu státní správy zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, připravuje obec na krizové situace, poskytuje obecnímu úřadu ORP podklady a informace nezbytné ke zpracování krizového plánu ORP, shromažďuje údaje o počtu a totožnosti osob, které v době krizového stavu přechodně změnili pobyt, které předává obecnímu úřadu ORP, podílí se na zajištění veřejného pořádku, při přípravě na krizové situace a jejich řešení plní úkoly stanovené krizovým plánem ORP.

1.12. Systém bezpečnostních rad

1.12.1 Bezpečnostní rada státu

Bezpečnostní rada státu (dále jen „BRS“) je zřízena ústavním zákonem) o bezpečnosti České republiky v rozsahu pověření, které stanovila vláda, koordinuje

a vyhodnocuje problematiku bezpečnosti ČR a připravuje vládě návrhy opatření k jejímu zajišťování. Je stálým pracovním orgánem vlády. V návaznosti na současná rizika a hrozby v oblasti bezpečnosti ČR je koncipována jako orgán pro přípravu opatření v této oblasti, ale současně i pro řešení vzniklé krizové situace. Je orientována na komplexní zajišťování bezpečnosti státu, tedy na všechny vážné krizové situace a nejenom na ty, které souvisejí se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením. Prezident má právo účastnit se schůzí BRS, vyžadovat od ní a jejích členů zprávy a projednávat s ní nebo jejími členy otázky, které patří do jejich působnosti. Jednání BRS se mohou na základě usnesení vlády o BRS zúčastnit podle potřeby i další ústavní činitelé, vedoucí jiných správních úřadů, kteří nejsou členy BRS, představitelé orgánů územní samosprávy a další odborníci.

Předseda BRS svolává schůze, nejméně jednou za tři měsíce. BRS je složena z předsedy, místopředsedy, místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí, ministra obrany a ministra financí. Přestože BRS je ustavena na základě ústavního zákona, není ústavním orgánem a není jí tímto zákonem ani některým dalším dána pravomoc přijímat rozhodnutí v oblasti zajištění bezpečnosti ČR. Na základě usnesení vlády o BRS, může BRS v oblasti zajišťování bezpečnosti ČR žádat informace a analýzy od všech ministrů a vedoucích jiných správních úřadů a ukládat jim úkoly spojené se zajišťováním bezpečnosti ČR. BRS může podle potřeby zřizovat a rušit odborné pracovní skupiny, v jejichž čele stojí zpravidla člen BRS. V rámci BRS působí čtyři stálé pracovní výbory:

- Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky - zajišťuje informovanost vlády, ministerstev a úřadů o aktuální zahraniční bezpečnostní situaci s důrazem na mezinárodní postavení ČR.
- Výbor pro obranné plánování – koordinuje plánování opatření k zajištění obrany ČR.
- Výbor pro civilní nouzové plánování – koordinuje a plánuje opatření k zajištění ochrany vnitřní bezpečnosti státu, obyvatelstva a ekonomiky a koordinaci požadavků na civilní zdroje nezbytné pro zajištění bezpečnosti ČR.
- Výbor pro zpravodajskou činnost – koordinuje činnost zpravodajských služeb.

1.12.2 Bezpečnostní rada kraje

Pro přípravu na krizové situace hejtmán zřizuje dle krizového zákona bezpečnostní radu kraje jako koordinační orgán. Bezpečnostní rada kraje má nejvíce 10 členů, které jmenuje její předseda, jímž je ze zákona hejtmán. Zvláštní prováděcí předpis stanoví (23), kdo musí být v bezpečnostní radě kraje zastoupen. Bezpečnostní rada kraje nemá žádné konkrétní pravomoci a její úkol spočívá výlučně v koordinaci činností v pozici poradního orgánu hejtmána a v rámci své působnosti projednává a posuzuje: krizový a havarijní plán kraje a vnější havarijní plán, pokud zóna havarijního plánování zasahuje do území dvou správních obvodů ORP, analýzu ohrožení území zpracovanou na základě přehledu možných zdrojů rizik, finanční zabezpečení připravenosti kraje a složek IZS na krizové situace a jejich řešení na území kraje, dohody o příhraniční spolupráci při řešení krizových situací, stav připravenosti složek IZS v kraji, hodnotící zprávu o stavu, průběhu, přijatých opatření a doporučujících stanoviscích z ukončené krizové situace v kraji, plán kontrol u subjektů zajišťující krizovou připravenost kraje, plán cvičení složek IZS a orgánů krizového řízení, a další činnosti související s připraveností kraje na krizové situace a jejich řešení.

1.12.3 Bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností

Koordinačními orgány pro přípravu na krizové situace je bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností. Předsedou bezpečnostní rady je starosta ORP, který jmenuje členy bezpečnostní rady. Obsah činnosti bezpečnostní rady ve správním obvodu a její složení upravuje prováděcí předpis (23), který stanoví, že bezpečnostní rada má maximálně 8 členů, které jmenuje starosta. Bezpečnostní rada obce nemá žádné konkrétní výkonné pravomoci a její úkol spočívá výlučně v koordinaci činností v pozici poradního orgánu starosty a v rámci obvodu své působnosti projednává a posuzuje: krizový plán ORP, vnější havarijní plán pokud zóna havarijního plánování nezasahuje do území jiného než vlastního správního obvodu ORP, analýzu ohrožení území zpracovanou na základě přehledu možných zdrojů rizik, finanční zabezpečení připravenosti ORP na mimořádné události nebo krizové situace a jejich řešením správním obvodu, stav připravenosti složek IZS ve správním obvodu, hodnotící zprávu o stavu, průběhu, přijatých opatření a doporučujících stanoviscích krizové situace ve

správním obvodu, způsob seznámení obcí, právnických a fyzických osob s charakterem možného ohrožení, připravenými krizovými opatřeními a způsobem jejich provedení, další činnosti související s připraveností správního obvodu kraje na krizové situace a jejich řešení.

1.13 Krizové štáby

1.13.1 Ústřední krizový štáb

V systému BRS je zařazen také ÚKŠ, který je podle krizového zákona pracovním orgánem vlády k řešení krizových situací. ÚKŠ je aktivován v době přímé hrozby nebo při vzniku krizové situace. Není výkonným orgánem, ale pouze předkládá návrhy na řešení krizových situací na schůzi BRS nebo v případě nebezpečí z prodlení přímo vládě. ÚKŠ zejména zabezpečuje operativní koordinaci, sledování a vyhodnocování stavu realizace opatření přijímaných vládou, ministerstvy a jinými správními úřady k zamezení vzniku nebo k řešení vzniklé krizové situace, nebo jiné závažné situace a poskytuje podporu činnosti orgánům krizového řízení územních správních úřadů a orgánům územní samosprávy (25). Podle charakteru krizové situace předseda vlády jmenuje předsedou ÚKŠ ministra vnitra nebo ministra obrany.

V období mimo povodeň a po dobu povodní je v souladu s platnou legislativou připraven systém povodňových orgánů obcí, obcí s rozšířenou působností (v hl. městě Praze městských částí) a krajů, s vrcholným orgánem Ústřední povodňovou komisí v příslušnosti ministra životního prostředí. Tyto orgány řídí, kontrolují, koordinují a v případě nutnosti nařizují úkoly v rozsahu řízení ochrany před povodněmi.

Za účelem prevence nebezpečných nákaz a jejich zdolávání je v příslušnosti ministra zemědělství uvedena v činnost Ústřední nákazová komise, jako jeho stálý poradní orgán a u krajských veterinárních správ jsou vytvářeny nákazové komise.

Pro plnění úkolů v případě výskytu závažných infekčních onemocnění je na úrovni státu zřízena Ústřední epidemiologická komise, která řídí, vyhodnocuje, rozhoduje, koordinuje, kontroluje a stanovuje protiepidemická opatření na území ČR v rozsahu řízení ochrany veřejného zdraví.

Tyto komise se v době vyhlášení krizového stavu z výše uvedeného důvodu stávají součástí ústředního krizového štábu.

1.13.2 Krizový štáb kraje

Krizový štáb kraje hejtman zřizuje a řídí jako svůj pracovní orgán pro koordinaci záchranných a likvidačních prací, kdy tento zejména projednává zásadní záležitosti týkající se krizové situace, navrhuje přijetí krizových opatření pro řešení a zmírnění jejích následků (26).

Krizový štáb kraje svolává hejtman operativně, vždy však ke koordinaci záchranných a likvidačních prací, dále v případě je-li vyhlášen krizový stav pro celé území státu nebo pro jeho část; stav nebezpečí v rozsahu regionu nebo pro jeho část, nebo jde o úkol prováděný při cvičení. Posuzuje vhodnost krizových opatření přijatých v obcích s rozšířenou působností, navrhuje jejich pozastavení, změnu nebo zrušení. V případě vážných pochybení nebo nečinnosti v době krizového stavu navrhuje převedení plnění úkolů starosty na zmocněnce.

1.13.2.1 Složení krizového štábu kraje

Složení krizového štábu upravuje zvláštní prováděcí předpis (23), kdy členy krizového štábu kraje jsou: příslušní členové bezpečnostní rady a stálé pracovní skupiny krizového štábu, přičemž stálá pracovní skupina je složena z tajemníka krizového štábu, pracovníků krajského úřadu, zástupců základních složek IZS a odborníků s ohledem na druh řešené události.

V době mezi zasedáními krizového štábu působí při krajském úřadě stálá pracovní skupina krizového štábu, která při řešení krizové situace nebo při koordinaci záchranných a likvidačních prací jedná nepřetržitě a připravuje podklady pro jednání krizového štábu. Pro tyto účely analyzuje situaci a předpovídá další vývoj mimořádné události, vedoucímu krizového štábu předkládá postupy řešení, návrhy na vyhlášení, změnu nebo odvolání krizového stavu, vede celkový přehled o nasazených silách a prostředcích využitých v době krizového stavu, spolupracuje s krizovými štáby obcí s rozšířenou působností, ostatních dotčených krajů a krizovými štáby ústředních správních úřadů. Zajišťuje informování veřejnosti o přijatých opatřeních a postupu řešení krizové situace, vede evidenci uložených krizových opatření a jejich využívání,

především pracovní povinnosti, pracovní výpomoci a povinnosti poskytovat věcné prostředky. Při své činnosti využívá zejména havarijní plán, vnější havarijní plány, povodňový plán a krizový plán.

1.13.3 Krizový štáb obce s rozšířenou působností

Krizový štáb obce s rozšířenou působností, který je současně krizovým štábem pro území správního obvodu obce zřizuje a řídí starosta obce s rozšířenou působností jako svůj pracovní orgán pro řešení mimořádných událostí a krizových situací nebo jiných závažných situací (vnitřní pořádek a bezpečnost) ve správním obvodu obce v případě havárií a živelních pohrom, při poskytování humanitární pomoci a při odstraňování následků krizových situací.

Krizový štáb obce s rozšířenou působností svolává starosta operativně podle druhu krizové situace, vždy však ke koordinaci záchranných a likvidačních prací, dále v případě je-li vyhlášen krizový stav pro celé území státu nebo pro jeho část; stav nebezpečí v rozsahu regionu nebo pro jeho část, nebo jde o úkol prováděný při cvičení a dále při zavádění krizových opatření pro řešení krizové situace a zmírnění jejích následků, včetně plnění úkolů orgánů krizového řízení. Krizový štáb po vyhlášení krizové situace, jakož i při hrozbě vzniku krizové situace, nebo při jiných závažných situacích připravuje návrhy na řešení a zabezpečuje přijatá krizová opatření. Zabezpečuje plnění úkolů při ochraně obyvatelstva a operativní koordinaci, realizaci úkolů a opatření k zamezení vzniku nebo k řešení vzniklé mimořádné události a krizové situace, soustřeďuje informace o stavu sil a prostředků, vede celkový přehled jejich nasazení a rozpracovává návrhy jejich využití, organizuje spojení se starosty obcí a krizovým štábem kraje, zabezpečuje informování veřejnosti o přijatých opatřeních a postupu řešení krizové situace, organizuje ochranu obyvatel postiženého území včetně organizace činnosti k zajištění nouzového ubytování, zásobování pitnou vodou a potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva. Vede a zabezpečuje ukládání a využívání povinnosti poskytovat věcné prostředky a poskytuje podporu orgánům územní samosprávy ve správním obvodu určené obce.

1.13.3.1 Složení krizového štábu obce s rozšířenou působností

Složení krizového štábu upravuje zvláštní prováděcí předpis (23), kdy členy krizového štábu obce s rozšířenou působností jsou: příslušní členové bezpečnostní rady a stálé pracovní skupiny krizového štábu, přičemž stálá pracovní skupina je složena z tajemníka krizového štábu, pracovníků obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zástupců základních složek IZS a odborníků s ohledem na druh řešené události.

1.13.4 Krizový štáb obce

V případě, že starosta obce zřídí k řešení krizové situace krizový štáb obce, použije se v přiměřeném rozsahu ustanovení o krizovém štábu obce s rozšířenou působností.

1.14 Finanční nástroje krizového řízení

Výchozím prostředkem pro financování krizového řízení jsou veřejné rozpočty, jejichž soustavu tvoří státní rozpočet a dále rozpočty krajů a rozpočty obcí. Největším příjmem veřejných rozpočtů, zejména státního rozpočtu a rozpočtů obcí, jsou daňové příjmy. Tvorbu, funkci a obsah státního rozpočtu a státního závěrečného účtu stanoví zákon o rozpočtových pravidlech (27), který upravuje příjmy a výdaje příslušného veřejného rozpočtu, stanovuje pravidla hospodaření, finanční kontrolu, podmínky zřizování fondů apod. Které daně, popř. která jejich část, do kterého veřejného rozpočtu plyne, stanoví rozpočtové určení daní (28). Tvorba, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje, je stanovena v rozpočtových pravidlech (29) a také ve veřejné správě je upravena finanční kontrola (30).

1.15 Finanční zabezpečení přípravy

Primárním dokumentem vymezujícím financování v oblasti krizového řízení je zákon o rozpočtových pravidlech, který upravuje způsob nakládání s prostředky státního rozpočtu. Finanční zajištění se provádí na běžný rozpočtový rok a za tímto účelem ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rozpočtu své kapitoly, kraje a obce ve svých rozpočtech, na příslušný rok vyčleňují objem finančních prostředků potřebný k zajištění přípravy na krizové situace. Podle rozpočtových pravidel a pravidel o rozpočtové

skladbě (31) jsou finanční prostředky pro oblast krizového řízení začleněny (podle odvětvového třídění rozpočtové skladby) v skupině 5 „Bezpečnost státu a právní ochrana“ v rozpočtových oddílech 51 - Obrana a 52 - Civilní připravenost na krizové stavy, kde v jeho pododdílech jsou rozpracovány oblasti: ochrana obyvatelstva, hospodářská opatření pro krizové stavy, státní správa v oblasti hospodářských opatření, krizové řízení, výzkum a vývoj v oblasti civilní připravenosti na krizové stavy a ostatní záležitosti civilní připravenosti pro krizové stavy. Kraje a obce dále ve svém rozpočtu na příslušný rok vyčleňují účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků. Kromě toho se finanční prostředky potřebné k zajištění přípravy na krizové situace vyčleňované ministerstvy a jinými ústředními správními úřady v rozpočtech kapitol považují za závazný ukazatel státního rozpočtu na příslušný rok. Rovněž Ministerstvo financí po projednání s Ministerstvem vnitra navrhuje v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků. Použití finančních prostředků z této rezervy na předcházení krizových situací je možné pouze v souvislosti s mimořádnou událostí podle zákona o integrovaném záchranném systému. Způsob použití rezervy upravuje vláda ve svém usnesení ke státnímu rozpočtu na příslušný rok (4).

1.16 Finanční náhrady

K úhradě výdajů spojených s poskytováním finanční pomoci lze ze státního rozpočtu poskytnout jednorázovou peněžitou dávku fyzickým osobám nebo finanční pomoc fyzickým osobám a obcím z rezervy finančních prostředků vyčleněných vládou na řešení krizových situací v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa. Jednorázové peněžité dávky fyzickým osobám vyplácejí místně příslušné pověřené obecní úřady z neinvestiční účelové dotace na sociální dávky, kterou obdrží v rámci souhrnného finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí na příslušný rozpočtový rok. Rozsah, způsob a podmínky poskytování finanční pomoci ze státního rozpočtu fyzickým osobám a obcím může v případě mimořádných událostí velkého

rozsahu stanovit prováděcí právní předpis. V mimořádných případech může vláda použít vládní rozpočtovou rezervu.

2. Cíl práce a hypotézy

V poslední době se diskutovalo snad ve všech médiích o situaci ve zdravotnictví kvůli odchodu lékařů, která byla též nazývána „krizí“. Vzhledem k napjatému stavu, kdy hrozil kolaps akutní i přednemocniční péče se sdělovací prostředky i vysoce postavení politikové předháněli v podání informací, jak je možné vyřešit vzniklý odchod lékařů vyhlášením krizového stavu.

„V případě nutnosti je možné vyhlásit stav krizového ohrožení, který se vyhláší při hromadných neštěstích nebo přírodních kalamitách. Když je v ohrožení zdraví většího počtu obyvatel, tak to je důvod k vyhlášení krizového stavu. A v krizovém stavu může hejtman nařídit i pracovní povinnost,“ řekl ministr Heger (32). Taková byla prvotní reakce řešení scénáře pro zdravotnictví.

Cílem práce je bližší seznámení s oblastí krizového řízení v poskytnutí základního pohledu na činnosti a rozsah oprávnění jednotlivých subjektů zajišťující přípravu a řešení mimořádných událostí, včetně systému krizového řízení (působnost krizového zákona, krizové situace nesouvisející s obranou, nouzový stav, stav nebezpečí) orgánů krizového řízení (ministerstva, ČNB, HZS, Policie ČR, zdravotnická záchranná služba), včetně působnosti a pravomoci orgánů kraje a obce, objasnit fungování systému bezpečnostních rad a krizových štábů. Dále zhodnotit, eventuálně navrhnout možnosti zlepšení stavu, zejména v oblasti finančního zabezpečení přípravy. S cílem práce byla stanovena hypotéza o dostatečnosti legislativních oprávnění obcí a kraje při přípravě a řešení mimořádných událostí včetně zajištění finančních nástrojů.

Přínos této práce je především v uceleném pohledu na oblast zajištění činnosti orgánů veřejné správy při aplikaci zákonů krizové legislativy. Jako příklad bude zčásti popsán způsob zajištění připravenosti Jihočeského kraje na řešení krizových situací poskytnutých z Havarijního plánu Jihočeského kraje a Krizového plánu Jihočeského kraje.

Tato práce může být použita nejen ke studijním účelům, ale i jako zdroj informací pro územně samosprávné orgány a veřejnost k ucelenému přehledu o zajištění bezpečnosti ČR k přípravě a řešení mimořádných událostí nevojenského charakteru orgány krizového řízení.

3. Metodika

Jako první krok při tvorbě diplomové práce byl nejprve stanoven rozsah doby pro získání podkladů ke zvolenému tématu. Při přípravě se zaměřit na vyhledávání informací především právních norem, prováděcích předpisů, metodických pokynů a odborných dokumentů. Na základě poskytnutých a získaných podkladů stanovit obsahovou strukturu a pořadí jednotlivých kapitol.

3.1 Výzkumná metoda

Základním zdrojem informací pro teoretickou část diplomové práce byly legislativní normy vztahující se k předmětné oblasti krizového řízení a jeho financování. Studium a metodou analýzy právních předpisů a následnou syntézou získaných poznatků, systémově uspořádat jednotlivé kapitoly tak, aby práce byla srozumitelně uspořádaným celkem. Údaje byly sbírány od měsíce září 2010 do března 2011. V průběhu tohoto období došlo k nepředvídaným okolnostem, které nastaly novelizací krizového zákona, kdy na počátku roku byly nově přijatou legislativou vymezeny vztahy a kompetence mezi kraji a obcemi s rozšířenou působností a následně mezi obcemi s rozšířenou působností a obcemi. V určitých oblastech rovněž došlo ke změně pravomocí jednotlivých orgánů krizového řízení, byla vymezena odpovědnost za zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu obce s rozšířenou působností, byly nově zapracovány práva a povinnosti obcí s rozšířenou působností a v souladu se směrnicí Rady evropské unie nově zavedena oblast kritické infrastruktury. Činnost orgánů krizového řízení a složek IZS při přípravě k ochraně životů, zdraví, majetku, a životního prostředí vyžaduje kromě kvantifikovaných znalostí, a kvalifikovaných odborníků i patřičný objem finančních prostředků a rezerv na vybavení pracoviště krizového řízení, zajištění sofistikovaných informačních technologií a komunikačních prostředků pro informační podporu krizových orgánů, ale také na zadání analýzy rizik, provedení postupných činností ke zmírnění následků mimořádných událostí a současně dostatek finančních prostředků k vlastnímu řešení vzniklé události a její úspěšné zvládnutí. V části finančního zabezpečení přípravy na řešení mimořádných událostí se zaměřit na regionální (krajskou) úroveň, z hlediska možnosti financování z veřejných rozpočtů především pro jednotlivé složky IZS, kde technikou sběru dat získat údaje o

strukturu a podílu vyčleněných finančních prostředků z rozpočtu krajů na činnosti směřující k zajištění připravenosti složek IZS. Pro přehlednost, zjednodušení údajů a možnost porovnání, vytvořit jednotnou tabulku jako dotazník s účelem zjistit výši poskytovaných finančních prostředků z rozpočtu kraje na základní složky IZS a nestátní neziskové organizace, jako ostatní složky IZS v členění investičních a neinvestičních výdajů s možností prostého porovnání k celkovým příjmům kraje a výdajům kraje na krizovou připravenost. Obdobně vytvořit tabulku jako dotazník pro obce s rozšířenou působností.

Rovněž v práci využít vlastních zkušeností získaných v krizovém řízení na stupni okresního a krajského zřízení, z oblasti krizového plánování, z funkce hlavního koordinátora pro zpracování Krizového plánu Jihočeského kraje, současně využít vlastní metodiky pro obce Jihočeského kraje a pomůcek pro obyvatelstvo „Jak se chovat při mimořádných událostech“ a „Co dělat v neštěstí“. Při hodnocení využít vlastních zkušeností z řešení rozsáhlých povodní v roce 2002 a 2006 a větrného orkánu Kyrill v roce 2007 z působnosti v krizovém štábu coby nejbližší spolupracovník hejtmána. Významnými zdroji, ze kterých je rovněž možno čerpat jsou Havarijní plán Jihočeského kraje a Krizový plán Jihočeského kraje. Na základě analýzy uspořádat téma tak, aby bylo pojato komplexně.

3.2 Způsob vyhodnocení výsledků

Komparací získaných údajů, syntézou poznatků, studiem dokumentů a z vlastních zkušeností zhodnotit využitelnost současné úpravy krizového zákona pro přípravu na řešení krizových situací. Vytvořit jednotný vzor tiskopisu pro orgány obce jako základního dokumentu při realizaci krizových opatření v době vyhlášeného krizového stavu a to:

- Výzva právníkům osobám a podnikajícím fyzickým osobám a ostatním fyzickým osobám k poskytnutí věcného prostředku.

Jelikož se jedná o „poskytnutí věcného prostředku“ nařízené hejtmánem nebo vládou, realizovatelné při provádění záchranných a likvidačních prací v případě nebezpečí z prodlení i starostou obce, je důležitým dokumentem pro vedení dokumentace a

následně při zaúčtování činností v případě proplácení finančních náhrad. Rovněž je úkolem starosty následně informovat hejtmána o uložení této povinnosti.

Prostým porovnáním ekonomických údajů získaných od správních úřadů a územních orgánů veřejné správy (kraj, obec s rozšířenou působností a obec) zjistit finanční výdaje určené k zabezpečení přípravy jednotlivých složek IZS a nestátních neziskových organizací na mimořádné události.

4 Výsledky

Krizový zákon prošel v minulém období několika novelizacemi. Nejpodstatnější vliv na jeho uspořádání měl zákon č. 320/2002 Sb., v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů a zákon č. 430/2010 Sb., s povinností České republiky legislativně zapracovat do ledna 2011 požadavky směrnice Rady Evropské unie o určování a označování evropských kritických infrastruktur a posuzování potřeby zvýšit jejich ochranu. V současném období uplynula krátká doba od novelizace krizového zákona, který sebou nese určité pozitivní úpravy zejména ve vztahu k obcím s rozšířenou působností, ale stále i jisté nejasnosti, které se pokusím v této části práce nastínit.

4.1 Definování pojmů

Legislativa dosud přesně neurčila, co lze považovat za „*krizové opatření*“ jež jsou základem vyhlášení krizového stavu (nejsou nikde stanoveny, ani definována kromě hejtmana §14 odst. 6) a následně k tomu zajištění jejich provedení. Zákon pro tyto účely nově a bez bližšího specifikoval další členění krizových opatření a to na část organizační a technickou.

Nově zákon přijal terminologii „*zřízení pracoviště krizového řízení*“ u krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. V legislativě chybí jednoznačné vymezení daného pojmu a jeho povinnosti při přípravě na krizové situace a při jejich řešení.

4.2 Kritická infrastruktura

Důvody, pro které byl vytvořen krizový zákon, spočívaly především v potřebnosti přijetí bezprostředního opatření k provádění záchranných a likvidačních prací v případě ohrožení života, zdraví a majetku, kdy obecně formulováno nepostačují síly a prostředky složek IZS a běžné činnosti správních úřadů.

Řešení problematiky kritické infrastruktury se dotýká především souhrnné strategie Evropské unie členských států Evropské unie definované směrnicí Rady Evropské unie č. 2008/114/ES, řízené na úrovni státu a pojednávající rovněž o politických směrech a rozhodnutích. Za narušení kritické infrastruktury v rámci Evropské unie se považuje

narušení dopravy a energetiky. V rámci České republiky jsou prováděcím předpisem (33) stanoveny oblasti, průřezová a odvětvová kritéria pro oblast kritické infrastruktury. V oblasti veřejné správy se za kritérium považují ty události, které povedou ke zhroucení ekonomiky státu, např. „rozpad informačních systémů sociálního zabezpečení, státní sociální podpory, sociální pomoci a zaměstnanosti“. Z hlediska připravenosti kritické infrastruktury vyvstává otázka, zda bylo účelné danou oblast implementovat do krizového zákona.

4.3 Postavení bezpečnostní rady kraje a obce s rozšířenou působností

Na regionální úrovni obecně převládá názor, že bezpečnostní rada kraje a bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností je zvláštním orgánem kraje/obce s rozšířenou působností. Tyto bezpečnostní rady jsou poradními orgány pro přípravu na krizové situace, kdy krizový zákon stanoví, že hejtmán a starosta ORP jmenuje členy bezpečnostní rady a současně je jejím předsedou. Působnosti definované jak hejtmánovi, tak starostovi ORP jsou výkonem státní správy v přenesené působnosti. V souladu se zákonem o krajích a obcích je možno vymezit hlavní atributy zvláštního orgánu kraje/obce následovně;

- zřizuje ho svým rozhodnutím hejtmán/ starosta ORP,
- lze zřídit výhradně, jestliže tak stanoví zvláštní zákon,
- zřizuje se výlučně pro výkon přenesené působnosti.

Krizový zákon de facto konstatuje vznik bezpečnostní rady přímo na základě zákona a neponechává právní úkon jejího zřízení na hejtmánovi a starostovi ORP. Zákon oběma ponechává pouze oprávnění (a zároveň povinnost) naplnit bezpečnostní radu kraje jejími jednotlivými členy. Jelikož ke vzniku bezpečnostní rady není nutný úkon hejtmána/starosty ORP, jak zákon o krajích a obcích požaduje pro zvláštní orgán, je nutno prohlásit, že bezpečnostní rada není zvláštním orgánem kraje, ale orgánem mající svérázný záměr. Tento názor potvrzuje fakt, že bezpečnostní rada není označena v krizovém zákoně jako zvláštní orgán a jako zvláštní orgán není označena ani v rigorózní práci věnované kompetencím, pravomocím a postavení hejtmána (34).

4.4 Krizová opatření hejtmána při stavu nebezpečí

Z orgánů kraje působnosti stanovené krajskému úřadu nebo hejtmanovi jsou výkonem státní správy v přenesené působnosti. Hejtman může v souladu s § 3 odst. 1 a 2 zákona vyhlásit stav nebezpečí a pro účely zvládnutí krizové situace nařídít krizová opatření, která musí dále specifikovat. Zákonomodárce novou úpravou vypustil princip nezbytné nutnosti k omezení rozsahu krizových opatření, který je potřebný ke zvládnutí krizové situace, přesto krizový stav není možné vyhlásit na území, kde nevznikla či nehrozí krizová situace. Hejtman, případně starosta, mohou rozhodovat o krizových opatřeních v rámci svých územních obvodů, tj. kraje, případně obce. Rovněž je potřeba vedení řádné dokumentace včetně všech písemností a zvláště dodržovat zásady pro jednotné rozlišování a vymezení preventivních, záchranných, likvidačních a obnovovacích (asanačních) prací spojených s předcházením, řešením a odstraněním následků mimořádných událostí (8). Legislativa nově upravila v § 39c zákona postup orgánů krizového řízení při řešení krizové situace, kdy případný zásah do práv a svobod osob, nesmí překročit nezbytnou míru.

4.4.1 Nařízení pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo poskytnutí věcného prostředku

4.4.1.1 Nařízení pracovní povinnosti

Uložení pracovní povinnosti se vztahuje na fyzické osoby, kdy hejtman pracovním příkazem v době nouzového stavu a stavu ohrožení státu v případě využití krizového opatření stanoví povinné osobě obsah, rozsah a místo prací z důvodu kdy není možné vyřizovat a žádat zaměstnavatele o uvolnění osob, které svou činností mohou napomoci rychlejšímu zvládnutí krizové situace (35). Náležitosti pracovního příkazu dále stanovuje §31 odst. 5 krizového zákona.

Nařídít pracovní povinnost může rovněž hejtman při stavu nebezpečí, avšak postup činnosti již krizový zákon neřeší. Fyzická osoba je na základě výzvy povinna se zaevidovat na určeném místě z důvodu uložení pracovní povinnosti. V daném případě nastává situace, kdy hejtman ve svém rozhodnutí o stavu nebezpečí nařídí krizové opatření včetně specifikace a následně provede i vlastní realizaci, jelikož uložení této povinnosti náleží výhradně jemu samotnému.

4.4.1.2 Nařízení pracovní výpomoci

Obdobným způsobem je řešena i problematika uložení pracovní výpomoci, kterou může nařídit jako jedno z krizových opatření vláda a rovněž hejtman při stavu nebezpečí. Fyzická osoba je na základě výzvy povinna se zaevidovat na určeném místě z důvodu uložení pracovní výpomoci. Ten, kdo uložil pracovní výpomoc, vydá po jejím skončení fyzické osobě potvrzení. Náležitosti potvrzení o pracovní výpomoci dále stanovuje § 31 odst. 6 krizového zákona. V daném případě nastává obdobná situace, kdy hejtman v rozhodnutí o stavu nebezpečí nařídí krizové opatření včetně specifikace a následně provede i vlastní realizaci, jelikož uložení výpomoci náleží výhradně jemu samotnému.

4.4.1.3 Nařízení poskytnutí věcného prostředku

Nařízení poskytnutí věcného prostředku vyplývá z ustanovení § 6 odst. 1 a § 14 odst. 4 krizového zákona. Postup při ukládání povinnosti právnické a podnikající fyzické osobě je stanovený v § 29 odst. 5 a fyzické osobě v § 31 odst. 8 krizového zákona. Povinnost poskytnout věcný prostředek lze uložit pouze v rozsahu a za podmínek stanovených krizovým zákonem a v rozhodnutí hejtmána o vyhlášení stavu nebezpečí nebo vlády o vyhlášení nouzového stavu a stavu ohrožení státu musí být toto jmenovitě uvedeno. Povinnost poskytnout věcný prostředek ukládá právnickým osobám, podnikajícím fyzickým osobám a fyzickým osobám za krizového stavu hejtman, přičemž vlastník je povinen strpět, aby byla na nezbytnou dobu v nezbytné míře a za náhradu použita jeho věc, nelze-li dosáhnout účelu jinak. U právnických a podnikajících fyzických osob, nesmí dojít k narušení funkce prvku kritické infrastruktury. Podmínkou pro uložení výzvy hejtmána k poskytnutí věcného prostředku je, aby jeho majitel byl zahrnutý v systému hospodářských opatření pro krizové stavy podle.

Při nebezpečí z prodlení je oprávněn tuto povinnost uložit také starosta obce, který o uložení povinnosti následně informuje hejtmána (příloha 3). Podmínkou pro uložení výzvy starostou obce k poskytnutí věcného prostředku je, aby jeho majitel měl sídlo v katastrálním území správního obvodu obce. Zákon již dále nestanoví postup při

uložení výzvy dle zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, kterou je omezený hejtman.

Za věcný prostředek lze považovat i služby, které např. souvisí s poskytováním oprav a údržby věcí, přepravy osob a zboží, poskytováním ubytování a hostinské činnosti.

Ten, který uložil povinnost poskytnout věcný prostředek, zabezpečí jeho vrácení tomu, jenž věcný prostředek poskytl. Současně vydá potvrzení, které obsahuje údaje o uživateli (vlastníkovi) věcného prostředku, nezbytné identifikační údaje věcného prostředku, datum a hodinu poskytnutí a vrácení věcného prostředku, stav opotřebení a poškození, poučení o náhradě a označení orgánu, který potvrzení vydal, o využití tohoto prostředku (příloha 4). Peněžní náhradu je povinen vyplatit orgán krizového řízení, který o omezení práva nebo uložení povinnosti rozhodl. Peněžní náhradu lze poskytnout po vzájemné dohodě též za poskytnutí dobrovolné pomoci. Peněžní náhrada se vyplácí do 6 měsíců od ukončení nebo zrušení krizového stavu, v jehož důsledku vznikl nárok na peněžní náhradu.

Podle §29 odst. 3 právnické a podnikající fyzické osoby jsou povinny poskytnout věcné prostředky potřebné k řešení krizové situace na výzvu oprávněného orgánu krizového řízení, pokud „systém hospodářských opatření pro krizové stavy“ nestanoví jinak, toto ustanovení je v protikladu s §14 odst. 4, písm. a), kdy hejtman má za povinnost při uložení poskytnutí věcného prostředku postupovat v souladu se systémem hospodářských opatření pro krizové stavy, ale starosta obce zase již tak postupovat nemusí. Nelogičnost rovněž spatřuji v poskytnutí věcného prostředku „v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech“, kdy nesmí dojít k narušení funkce prvku kritické infrastruktury.

Podle § 29 odst. 4 starosta obce s rozšířenou působností při vyhlášeném krizovém stavu může uložit úkoly právnickým a podnikajícím fyzickým osobám nad rámec opatření uvedených v krizových plánech. Není zcela jasné, které úkoly zákonodárce myslí, a jaké může uložit starosta obce s rozšířenou působností ve správním obvodu v době krizového stavu.

Typické příklady využití krizového opatření k poskytnutí věcného prostředku:

1. Provedení likvidačních prací, které je nutno zabezpečit bez zbytečného odkladu a to odstranění povodňových naplavenin,
2. neprodlené zpracování zjednodušené dokumentace k provedení nezbytných sanačních prací k zajištění stability hráze a zajištění možnosti manipulace s vodou požerákem rybníka,
3. poskytnutí kolového dozeru Caterpillar s obsluhou za účelem provedení zemních prací spojených s ochranou vodního toku – odstraňování překážek ve vodním toku,
4. poskytnutí multikáry RZ 2C2 2222 a užitkového vozu FORD Tranzit RZ 1C1 1111, vše s obsluhou, za účelem provedení návozu písku k zajištění protipovodňových opatření a pytlování při zvyšující se hladině řeky, provedení záchranných prací k ochraně majetku osobám postiženým povodněmi, provedení likvidačních prací k obnovení provizorního provozu na komunikacích.

4.4.2 Bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav

Pro provádění terénních úprav, je-li to v souvislosti s vývojem krizové situace nezbytné a pro zmírnění nebo odvrácení veřejného ohrožení je nutné, aby rozsah zamýšlených terénních úprav posoudil příslušný stavební úřad z hlediska § 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), tj. zda zamýšlená terénní úprava podléhá režimu tohoto zákona a v souhlasném případě je nezbytné, aby stavební úřad využil mimořádných postupů stanovených v § 177 stavebního zákona. Využití oprávnění umožňuje diferencovaný postup podle povahy situace a u hejtmana by mělo být využíváno v návaznosti na krizový a stavební zákon v případech, kdy nepostačuje pravomoc stavebního úřadu nebo se jedná o ojedinělé opatření stavebního charakteru, které je natolik neodkladné, že nelze vyčkávat na dostavení se zástupce stavebního úřadu.

Typické příklady využití tohoto krizového opatření:

1. Zpevnění hráze navením jílovité zeminy a lomovým kamenem,
2. provedení stavebních prací na rybníku, sanace vymleté části a nátrže vzdušního líce hráze pouze provizorně dle dokumentace,

3. provedení nejnutnějších stavebních a technických prací na komunikaci k zajištění jediného přístupu do obydlené oblasti,
4. zajištění stavu hráze na rybníku a provedení provizorních stavebních opatření,
5. provedení nejnutnějších stavebních prací vedoucí k zajištění stability hráze rybníka, včetně zajištění manipulace s vodou pro odstranění nebezpečí ohrožení obyvatel obce zvláštní povodní.

4.4.3 Vykonání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou za krizové situace vykonávat rodiče nebo jiný zástupce

K realizaci krizového opatření stanovilo Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy prováděcím předpisem (36) ke krizovému zákonu podmínky a způsob vykonání péče o děti v předškolních zařízeních, žáky, kteří plní ve školách povinnou školní docházku a děti a mládež ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a preventivně výchovné péči zařazených do sítě škol, předškolních a školských zařízení, pokud tuto péči nemohou v krizové situaci vykonávat rodiče nebo jiní zákonní zástupci.

4.4.4 Přednostní zásobování dětských, zdravotnických a sociálních zařízení a ozbrojených sil, bezpečnostních sborů nebo složek IZS, podílejících se na plnění krizových opatření, a v nezbytném rozsahu také prvků kritické infrastruktury

Jedná se o opatření, které umožňuje minimalizovat dopady na obyvatelstvo, ekonomiku či bezpečnost. Krizovým opatřením lze shora popsaným a ve specifikaci krizových opatření konkretizovaným subjektům umožnit přednostní zásobování a tím zamezit eskalaci krizové situace.

4.4.5 Zabezpečení náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociální péče a jejich výplatě

Jedná se o důležitý nástroj sociální politiky „sociální bezpečnosti“, upravující hmotné zabezpečení a služby, které stát zabezpečuje, reguluje a poskytuje občanům. Především se jedná o sociální pomoc, kam lze zařadit sociální péči, pomoc v hmotné nouzi, příspěvek na péči, sociální služby a dále sociální pojištění kam spadá nemocenské pojištění, důchodové pojištění a v neposlední řadě státní sociální podpora.

4.4.6 Hlášení přechodné změny pobytu osob

Z ustanovení § 14 odst. 4 krizového zákona vyplývá, že pravomoc uvedená pod písmenem f) tj. nařídit hlášení přechodné změny pobytu osob, může být hejtmanem realizováno pouze za konkrétních podmínek, k nimž je zapotřebí provedení dalších nezbytných organizačních, pořádkových a režimových opatření. V případě, že toto krizové opatření nařídí vláda v rozhodnutí při nouzovém stavu, platí podle §6 odst. 2 písm. a) zákona, že povinným hlášením přechodné změny pobytu osob se rozumí opuštění místa trvalého pobytu osoby, pokud tato změna pobytu bude delší než tři dny. Odlišná formulace účelu použití v daném případě hejtmanovi umožňuje ponechat si rozhodnutí o časové lhůtě na svém uvážení, ale v případě, kdy po vyhlášení stavu nebezpečí vláda vyhlásí nouzový stav a uloží toto opatření v době probíhající činnosti na regionální úrovni, postup orgánů by měl být až na dobu tří dnů ukončen v případě, že vláda nerozhodne jinak podle §3 odst. 5 zákona. Údaje o přechodných změnách pobytu osob se zpracovávají po dobu krizového stavu a je-li to nezbytné i po jeho skončení v rozsahu jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu a místo přechodné změny pobytu. Evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí vede hasičský záchranný sbor kraje, zdroje údajů mu poskytuje obecní úřad obce s rozšířenou působností, který tyto získává od obecního úřadu.

4.4.7 Zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území

Jedná se o oprávnění zasahující do osobních a majetkových práv osob. V souvislosti s řešením krizové situace je potřeba specifikovat dané krizové opatření v rozhodnutí hejtmána.

4.4.8 Evakuace obyvatelstva z ohroženého území v době krizového stavu

Evakuací se zabezpečuje přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí. Evakuace se provádí z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, ve kterých je zajištěno pro osoby náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění (37). Způsob provádění evakuace a jejího všestranného zabezpečení upravuje vyhláška Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva (38). Vyhláška pak kromě

jiného upravuje plánování evakuačních opatření, orgány pro řízení evakuace a povinnosti zpracovatele evakuačního plánu. Hlavním cílem tohoto opatření musí být zejména nezbytná ochrana obyvatel prováděná v souladu s právní úpravou vzhledem i k možným nezbytným omezením základních práv a svobod občanů. **Zákon však nestanoví pro nařízení evakuace žádné obsahové ani formální náležitosti.** Vláda v době trvání nouzového stavu může nařídit výlučně evakuaci osob a majetku z vymezeného území, a současně v nezbytně nutném rozsahu omezit právo na nedotknutelnost osoby a nedotknutelnost obydlí. Hejtmán za stavu nebezpečí a stejně tak starosta obce v době krizového stavu může nařídit evakuaci osob, ale bez následného oprávnění spočívající v omezení práva na nedotknutelnost osoby a obydlí. Starosta obce má navíc za povinnost organizování evakuace osob z ohroženého území obce. Fyzická osoba je povinna strpět omezení vyplývající z tohoto „krizového opatření“ a tedy podrobit se nařízené evakuaci. V případě odmítnutí, tj. poruší-li tuto povinnost, může krizový orgán, který porušení zjistil, uložit pokutu podle krizového zákona. Nařízení evakuace nemusí být podmíněno písemnou formou, ale není ani vyloučeno. Náležitosti písemné formy nařízení evakuace by měly být obdobné jako u nařízení obce.

4.5 Nařízení obce v době krizového stavu

Starosta obce má za stavu nebezpečí a nouzového stavu povinnost zajistit provedení krizových opatření v podmínkách obce. Je-li k zajištění provedení krizových opatření v podmínkách obce nutné vydat nařízení obce, kompetence k jeho vydání přísluší radě obce, kterou podle § 103 odst. 5 zákona o obcích svolává a řídí starosta obce. Starosta obce nemůže sám vydávat nařízení obce. V těch obcích, kde se nevolí rada, je pravomoc vydávat nařízení obce vyhrazena zastupitelstvu. Na tato rozhodnutí se nevztahuje správní řád (39).

Nařízení obce lze vydat jen na základě zákona, tj. musí být stanoveno výslovné zákonné zmocnění k vydání tohoto právního předpisu. K provedení zákona lze vydat tato **nařízení obce**:

- *Vyhlášení chráněného území a stavební uzávěry dle stavebního zákona.*

- *Shromáždění bez oznámení* podle zákona o právu shromažďovacím.
- *Stanovení maximálních cen* podle zákona o působnosti orgánů ČR v oblasti cen, a to pouze v rozsahu a za podmínek stanovených Ministerstvem financí.
- *Organizování dopravy na území obce* podle zákona o pozemních komunikacích, včetně zpoplatnění užívání místních komunikací, stanovení místních komunikací, které nelze užívat ke stání či odstavení vozidla, *Vymezení sjízdnosti a schůdnosti silnic* tj. úseků, kde v zimním období není zajištěno odstraňování sněhu a náledí na komunikaci.
- *Mimořádná veterinární opatření* podle zákona o veterinární péči.
- *Ochrana ovzduší* podle zákona o ochraně ovzduší, k regulaci používání paliv malými spalovacími zdroji, regulaci spalování suchých rostlinných materiálů, regulaci tzv. světelného znečištění ovzduší. Obec v souladu se zákonem může vydat Místní program snižování emisí, místní program ke zlepšení kvality ovzduší, regulační řád pro oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší.

Nařízení obce s rozšířenou působností pro svůj správní obvod:

- *Omezení nebo zákaz rušivé činnosti* podle zákona o ochraně přírody a krajiny, spočívající v ochraně rostlin a živočichů před zánikem populace určitého druhu nebo zničení ekosystému.
- *Omezení nebo vyloučení vstupu do lesa* podle zákona o lesích, nejdéle však na dobu šesti měsíců. *Mimořádná opatření vlastníkům lesa* při větrné nebo sněhové kalamitě, přemnožení škůdců apod.

Nařízení obce pověřených obecních úřadů pro svůj správní obvod, tj. na úrovni obce II. stupně *mimořádná rostlinolékařská opatření* podle zákona o rostlinolékařské péči

Nařízení obce nabývají účinnosti okamžikem vyvěšení na úřední desce obecního úřadu. Náklady vynaložené na provedení krizových opatření stanovených obcí uhrazuje obec z obecního rozpočtu.

4.6 Financování

Krizové řízení lze z hlediska financování rozdělit na soubor akceptovatelných procedur, které jsou řešeny ad hoc v důsledku nastalé události v souvislosti s aktuálním řešením vzniklých problémů a preventivních opatření, charakterizujících připravenost předcházet nenadálým jevům směřujícím k úplnému zamezení jejich vzniku nebo alespoň zmírnění nežádoucího dopadu. Finanční hledisko je alfou a omegou krizového řízení, jelikož nikdy není dostatek peněžních prostředků pro zajištění připravenosti teritoria na řešení mimořádných událostí k zabezpečení ochrany životů, zdraví a majetku občanů a životního prostředí. Při vyčleňování finančních prostředků na tyto účely je nutné dbát na jejich efektivní využití a vždy se jedná o přijetí kompromisu, přičemž rozhodujícím prvkem, pro výběr opatření, ze kterého by se mělo vycházet, bezesporu patří analýza rizik. Podle § 25 písm. a) zákona je nově stanovena povinnost v rozpočtu kraje a obce vytvářet rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků.

Ústředním orgánem státní správy pro státní rozpočet je Ministerstvo financí. Státní rozpočet je plán finančního hospodaření státu, který navrhuje vláda a schvaluje parlament obvykle na jeden rok. Vláda může financovat činnosti, kterými zajišťuje funkce státu, pouze prostřednictvím státního rozpočtu a Národního fondu. Státní rozpočet představuje finanční vztahy, které zabezpečují financování některých funkcí státu. Člení se na kapitoly a obsahuje i dotační vztahy k rozpočtům územních samosprávných celků a státních fondů. Státní rozpočet obsahuje odhad příjmů z různých zdrojů a rozdělení výdajů do různých kapitol. Jakmile je rozpočet schválen, je využití prostředků jednotlivých kapitol v kompetenci vlády, ministerstev a dalších institucí.

4.6.1 Rozpočtové financování

Finanční zabezpečení krizových opatření na běžný rozpočtový rok se provádí podle zákona o rozpočtových pravidlech. Při sestavování rozpočtu ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rozpočtu své kapitoly na příslušný rok vyčleňují objem finančních prostředků k zajištění přípravy na krizové situace. Uvedený objem finančních prostředků Ministerstvo financí rozepíše jako dílčí specifický ukazatel rozpočtových kapitol správních úřadů. Vláda navrhuje v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní

správa také účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků; způsob jejího použití je ze zákona upraven usnesením vlády ke státnímu rozpočtu na příslušný rok. Kraje a obce ve svých rozpočtech vyčleňují objem finančních prostředků potřebný k zajištění přípravy na krizové situace a dále ve svém rozpočtu na příslušný rok vyčleňují účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků. Ministerstvo financí koordinuje součinnost s ústředními správními úřady a samosprávnými celky v postupu finanční problematiky jednotlivých činností při uplatňování krizového zákona do praxe především

- k zajištění finančních prostředků k přípravě na krizové situace a na jejich předcházení;
- na pokrytí prvotních nákladů, na nezbytná opatření přijatá v rámci řešení krizové situace;
- na další potřeby vyvolané krizovou situací;
- na odstranění následků krizové situace.

Další finanční toky jsou zajišťovány podle zákona o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou (40), kde se řeší i otázka zabezpečení základních funkcí v území.

Vláda nebo orgány kraje hradí náklady vynaložené složkami IZS vzniklé při nasazení sil a prostředků těchto složek v případě, že neuhrazení těchto nákladů by mohlo ohrozit jejich funkčnost K úhradě mimořádných výdajů vzniklých v důsledku prováděných záchranných a likvidačních prací může být použita rezerva finančních prostředků vyčleněná v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa.

4.6.1.1 Všeobecná pokladní správa

Příjmy a výdaje státního rozpočtu, které mají všeobecný charakter a nepatří do okruhu působnosti určitého správce kapitoly, nebo výdaje, jejichž výše pro jednotlivé kapitoly není v době schvalování zákona o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok známa, tvoří kapitolu 398 – Všeobecná pokladní správa (dále jen „kapitola VPS“). Ministerstvo financí po projednání s Ministerstvem vnitra navrhuje v rozpočtové

kapitole VPS účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků., která je určena k pokrytí nákladů ministerstev a jiných správních úřadů (dále jen „správní úřad“), krajů a hlavního města Prahy (dále jen „kraj“), vzniklých v důsledku krizové situace, k úhradě opatření přijatých při řešení krizových situací, odstraňování jejich následků a ve výjimečných případech i na předcházení krizových situací. O způsobu použití, realizaci a výši uvolněných výdajů rozhoduje vláda ve svém usnesení. Na poskytnutí finančních prostředků z rezervy na řešení krizových situací není právní nárok. Finanční prostředky lze však uvolnit až na základě žádosti správního úřadu nebo kraje po vyčerpání finančních prostředků, které vyčlenily ve svých rozpočtech na tyto situace. Oprávněnost žádosti posoudí Ministerstvo vnitra, které ji se svým stanoviskem předloží Ministerstvu financí. Ve státním rozpočtu je na krizové situace vyčleněno v kapitole Všeobecná pokladní správa každoročně 100 mil. Kč.

4.6.1.2 Vládní rozpočtová rezerva

Součástí kapitoly VPS je i Vládní rozpočtová rezerva (dále jen „VRR“), která je dalším finančním nástrojem pro zajištění rozpočtového hospodaření ke krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů po vyčerpání účelové rezervy. O použití vládní rozpočtové rezervy rozhoduje vláda, kdy na její uvolnění postačuje usnesení vlády. Materiál pro jednání vlády připravuje Ministerstvo financí s Ministerstvem vnitra spolu s příslušným správním úřadem nebo krajem. O použití vládní rozpočtové rezervy podává vláda zprávu Poslanecké sněmovně ve zprávách o plnění státního rozpočtu. Vládní rozpočtová rezerva se vytváří pro zabezpečení rozpočtového hospodaření. Tvoří se nejméně ve výši 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rok. Tím má vláda případně k dispozici asi 3 miliardy Kč.

Ministerstvo financí rovněž může provádět opatření potřebná k překonání pokladního nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu až do výše 6% celkových výdajů státního rozpočtu, schválených zákonem o státním rozpočtu, nebo rozpočtového provizoria, přijetím úvěru nebo prodejem státních dluhopisů. V závažných případech může být zvláštním zákonem umožněno vydáním dluhopisů ke krytí deficitu vyššího než 6% (viz povodňový dluhopisový program).

4.6.1.3 Rozpočtová opatření

Rozpočet je nejdůležitější dokument, podle kterého se řídí hospodaření státu, kraje a obce a může být změněn z důvodu objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu příjmů či výdajů (věcné změny), za což lze mimo jiné považovat živelní události, např. povodně. Změny rozpočtu se provádějí rozpočtovými opatřeními, která umožňují rozpočtová pravidla. Použitím nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, lze uhradit rozpočtově nezajištěné výdaje v průběhu roku. Vznikne-li v průběhu roku potřeba rozpočtově nezajištěné úhrady (např. v souvislosti s řešením krizové situace), lze ji řešit **rozpočtovým opatřením** a to v rámci rozpočtu příslušné kapitoly hospodárnějším provedením jiných úkolů, odsunutím či omezením některého jiného, méně naléhavého úkolu, nebo použitím mimorozpočtových zdrojů organizační složky státu.

4.6.1.4 Ministerstvo financí

Ministerstvo financí v souvislosti s opakujícími se povodňovými škodami a kvůli hrozcím přírodním katastrofám zavedlo "povodňovou daň" formou novelizace zákona o dani z příjmu pro rok 2011 kdy pracující zaplatí na daních za rok 2011 o stokorunu měsíčně navíc oproti roku 2010. Lidé to poprvé poznali ve výplatě za leden 2011, kdy klesla sleva na poplatníka z dosavadních 24.840,-Kč na 23.640,-Kč ročně. Vybrané peníze budou ve zvláštní položce v rozpočtu, ze které by stát platil protipovodňová opatření a odstraňování škod po záplavách. Ministerstvo financí odhaduje výši finančních prostředků do rozpočtu zhruba 4,6 miliardy Kč v roce 2011.

4.6.1.5 Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství založilo dva významné programy pro období 2007–2012 financované z národních zdrojů a půjčky od Evropské investiční banky. Jedná se o programy „Podpora prevence před povodněmi II.“ a „Podpora obnovy, odbahnění a bezpečnosti rybníků a výstavby vodních nádrží“. Dokumentace tohoto programu byla schválena vládou ČR (usnesení č. 1340 z listopadu roku 2006) a obsahuje následující podprogramy:

- Podpora protipovodňových opatření s retencí;
- Podpora protipovodňových opatření podél vodních toků;

- Podpora zvyšování bezpečnosti vodních děl;
- Podpora vymezování záplavových území a studií odtokových poměrů.

Novým prvkem Programu je možnost zapojení měst a obcí v případě, že navrhnou opatření, jejichž význam převyší lokální (omezenou místní) úroveň a pozitivně ovlivní transformaci a průběh povodně.

4.6.1.6 Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí a SFŽP ve spolupráci s Evropskou komisí k ochraně a zlepšování kvality životního prostředí připravilo operační program „Životní prostředí“, který nabízí v letech 2007 - 2013 z evropských fondů (konkrétně Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj) finanční podporu formou příspěvku na ekologické projekty. Program je otevřen obcím a městům, organizacím státní správy a samosprávy, výzkumným a vědeckým ústavům, právníkům a fyzickým osobám i neziskovým organizacím.

4.6.1.7 Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci bydlení připravuje dotaci obcím na výstavbu nájemních bytů pro občany, kteří přišli o byt při povodních a dále úvěry na opravy a modernizaci bytového fondu.

4.6.1.8 Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra ČR v rámci vybraných oblastí podpory Integrovaného operačního programu a Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v období 2007–2013 prostřednictvím strukturálních fondů Evropské Unie modernizuje informační technologie ve veřejné správě, zkvalitňuje práci úředníků, zlepšuje služby bezpečnosti, prevence a řešení rizik. V rámci druhého operačního programu se realizoval v areálu bývalých kasáren ve Zbirohu speciální centrální sklad logistiky pro organizaci příjmu a poskytování materiální pomoci, ale také pro zabezpečení vysílání humanitární pomoci při mimořádných událostech jak na území ČR, tak i do zahraničí. Peníze z evropských fondů mohou také pomoci v oblasti programu Operační střediska, kde se v současné době připravuje plánovaná výzva. Cílem je dosažení jednotné úrovně informačních systémů operačního řízení a modernizace technologií pro příjem

tísňového volání základních složek integrovaného záchranného systému. Výzva je zaměřena na individuální projekty realizované ve všech regionech NUTS II vymezených zákonem č. 248/2000 Sb., o regionálním rozvoji.

4.6.2 Mimorozpočtové (fondové) financování

Mimorozpočtové fondy zprostředkovávají jistou míru nezávislosti na státních a územních rozpočtech, zaujímají specifickou skupinu veřejných financí, vznikají ze zákona, řídí se rozpočtovou skladbou, mají stanoveny správce a určeny příjmy a výdaje finančních prostředků. Fondy mohou být zřizovány i na úrovni krajských a obecních rozpočtů, nemají však právní subjektivitu.

4.6.2.1 Státní (účelové) fondy:

Peněžní prostředky fondu, je možno využít při následné obnově území, případně k jeho prevenci. Jsou zaměřeny na financování určité části veřejného sektoru, kde např. trvá zájem státu.

Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI)

Účelem fondu je rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest. Fond poskytuje příspěvky na průzkumné a projektové práce, studijní a expertní činnosti zaměřené na dopravní infrastrukturu.

Státní fond rozvoje bydlení (SFRB)

Účelem fondu je podpora investic do bydlení ve výstavbě bytů (především nájemních), oprav bytového fondu (především domů vystavěných panelovou technologií) a výstavbě technické infrastruktury v obcích (na zainvestování pozemků pro budoucí bytovou výstavbu). Fond poskytuje:

Úvěr na opravy bytů a domů je určen fyzickým osobám, jejichž nemovitost byla postižena vlivem přírodního živlu. Prostředky úvěru lze použít výhradně ke krytí nákladů spojených s opravami bytů a rodinných domů. Úvěr je poskytován až do výše 150.000,-Kč, je úročen 2 % úrokovou sazbou ročně. Tato sazba je platná po celou dobu splatnosti, tj. po dobu 10 let. Úvěr je poskytován smlouvou. Řádné splácení úvěru je zajištěno - ručitelským závazkem.

Úvěr na pořízení bydlení lze použít na výstavbu nebo koupi rodinného domu, bytu. Je určen fyzickým osobám, které v důsledku živelní události přišly o své nemovitosti určené k bydlení. Podmínky úvěru jsou stanoveny v maximální výši 850.000,-Kč, úroková sazba 2 % ročně po celou dobu splácení, splatnost 20 let, zajištění zástavním právem k nemovitosti. Podmínky pro žadatele: žadatel byl ke dni vyhlášení krizového stavu vlastníkem domu, trvale bydlel v odstraňované nemovitosti a byl zde hlášen k trvalému pobytu a stavebním úřadem bylo vydáno rozhodnutí o odstranění stavby obsahující sdělení, že k odstranění stavby dochází v důsledku živelní události či v souvislosti se záchrannými pracemi.

Úvěry obcím za předpokladu, že má obec zřízený peněžní – úvěrový fond a schválená pravidla pro použití prostředků tohoto fondu umožňuje vláda obcím, jejichž bytový fond byl postižen povodní, podle nařízení vlády o použití SFRB (41) požádat o tuto formu podpory, která je poskytována ve formě úvěru. Úvěr ke krytí části nákladů spojených s opravami a modernizacemi bytů je poskytován smlouvou. Úroková sazba je 1 % ročně a je platná po celou dobu splatnosti úvěru, tj. po dobu max. 10 let. Obec je povinna min. 20% jí takto poskytnutých prostředků dále poskytnout jiným vlastníkům nemovitostí určených k bydlení a postižených povodněmi. Obec musí mít zřízen peněžní – úvěrový fond a schválená pravidla pro použití prostředků tohoto fondu.

Státní fond životního prostředí (SFŽP)

Účelem fondu je poskytnutí finanční podpory formou dotace, půjčky, příspěvku na částečnou úhradu úroků z úvěru nebo kombinací výše zmíněných způsobů směřující do ochrany životního prostředí. Oblastmi finanční podpory jsou zejména ochrana vod, ochrana ovzduší, péče o přírodní prostředí, ochrana a využívání přírodních zdrojů, nakládání s odpady, obnovitelné zdroje energie. V souvislosti s povodněmi 2010 mohou obce, na jejichž území byl vyhlášen krizový stav získat rychlé bezúročné půjčky na opravu kanalizačních systémů, čistíren odpadních vod a rybníků dále fyzické osoby požádat o půjčku na opravu rybníků a obce a občané požádat také o půjčku na obnovu drobné vodohospodářské infrastruktury.

4.6.2.2 Privatizační (majetkové) fondy

Pozemkový fond České republiky (dále jen „Pozemkový fond“) byl zřízen k plnění úkolů ve veřejném zájmu, jeho působnost je dána zákonem o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku a předmětem jeho činnosti je správa nemovitostí ve vlastnictví státu, kdy stát prodává zemědělskou půdu a vypořádává nároky oprávněných osob v rámci restitucí. Příjmy fondu tvoří zisky z prodeje a pronájmu nemovitostí a akcií, které spravuje a netvoří součást státního rozpočtu České republiky. Pozemkový fond může v případě živelní nebo jiné pohromy převést část svých příjmů do státního rozpočtu. Vláda tak může rozhodnout o použití příjmů Pozemkového fondu, ke zmírnění následků povodní, k realizaci programu obnovy venkova, pro podporu obnovení včelstev, která uhynula následkem nepříznivého zimního období, pro podporu vodního hospodářství, pozemkových úprav apod.

4.6.2.3 Fondy pro podporu podnikání

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s., byla založena v roce 1992 a jejími hlavními akcionáři jsou Česká republika zastoupená Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem financí a Ministerstvem pro místní rozvoj. Banka napomáhá rozvoji malého a středního podnikání, infrastruktury a dalších sektorů ekonomiky, vyžadujících veřejnou podporu. Podstatnou součástí činnosti banky je činnost specializovaná na podporu malého a středního podnikání v České republice prostřednictvím produktů, na podporu oprav bytového fondu v panelových domech, na poskytování úvěrů ze zdrojů od mezinárodních finančních institucí ke zlepšení technického stavu infrastruktury měst a obcí, kterým nabízí bankovní záruky, zvýhodněné úvěry, investiční a finanční služby.

4.6.3. Financování z evropských zdrojů

Česká republika disponuje adekvátními nástroji na zajištění finančních zdrojů. V některých případech však řešení následků krizových situací může přesáhnout zdrojové možnosti republiky. Vzhledem k našemu členství v Evropské unii se zde otvírá možnost čerpání prostředků z Fondu solidarity a případně dalších zdrojů Evropské unie. Příjem prostředků podléhá rozhodnutí Evropské rady, která svým rozhodnutím přidělí České

republice dotaci. Ačkoliv český právní řád počítá s možností financovat některé aktivity z mimorozpočtových zdrojů, neexistují aplikační normy pro použití těchto prostředků.

Evropská komise schvaluje programy hospodářského a sociálního rozvoje v rámci strukturálních fondů Evropské unie a poskytuje finanční prostředky ve formě grantů na projekty a činnosti, které souvisejí s politikami Evropské unie. Granty jsou poskytovány v mnoha různých oblastech: výzkum, vzdělávání, zdraví, ochrana spotřebitelů, ochrana životního prostředí, humanitární pomoc apod. Evropská unie spravuje celkem čtyři strukturální fondy;

- Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), jejím cílem je odstranit nerovnováhu mezi regiony nebo sociálními skupinami;
- Evropský sociální fond (ESF), zaměřený především na politiku zaměstnanosti;
- Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond (EAGGF), přispívá k strukturální reformě zemědělství a rozvoje venkovských oblastí;
- Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG), zvláštní fond pro odvětví rybolovu.

V soustavě programových dokumentů jsou pro žadatele projektů nejdůležitější Operační programy, které jsou tematicky a regionálně vymezené. Na období 2007-2013 připravila ČR 24 operačních programů v členění

- 8 tematických,
- 7 regionálních,
- 7 podporujících příhraniční spolupráci,
- 2 pro Prahu,

kdy je možné čerpat z fondů EU přibližně 752 mld. Kč., při dodržení 15% spolufinancování z rozpočtu.

Nejdůležitější z pohledu krizového řízení je Operační program Životní prostředí zaměřený na snižování rizika povodní, zlepšování kvality ovzduší, snižování emisí a odstraňování starých ekologických zátěží a Integrovaný operační program Ministerstva pro místní rozvoj zaměřený mimo jiné do oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik.

4.6.4 *Financování z regionální úrovně*

Kraje a obce ve svém rozpočtu vyčleňují finanční prostředky na přípravu a řešení krizových situací a odstraňování jejich následků. V případě, že obec vyčerpala finanční prostředky z vlastního rozpočtu určené k tomuto účelu, včetně zdrojů z pojištění, darů a příspěvků od druhých subjektů, může požádat kraj o finanční podporu. Z rozpočtu kraje lze obcím poskytovat investiční i neinvestiční příspěvky ve formě dotací a darů, na jejichž poskytnutí není právní nárok. V daném případě se vždy jedná o individuální posouzení žádosti, kde rozhodujícím kritériem pro její poskytnutí může být např. obnova obce dotčené mimořádnou událostí, přijatá nezbytná opatření a zpravidla také správně dotačně zpracovaná žádost. Předpokladem úspěšného schválení žádosti je náležitě vedená dokumentace opírající se především o:

- Oprávněnost (*vznik mimořádné události*)
- Nezbytnost (*následek jako důsledek - příčinný vztah*)
- Účinnost (*porovnání výdajů, následků a škod*)
- Efektivnost (*úroveň zhodnocení významnosti*)
- Hodnověrnost (*fotodokumentace, posudky znalců, zápis v povodňové knize, nařízená a uložená rozhodnutí a opatření orgánů obce*)

Poskytování pomoci se obecně řídí, vedle platných zákonů a k nim prováděcích vyhlášek a nařízení, směrnicemi, ve kterých mohou být vnitřně upraveny zásady poskytování dotací a finančních darů krajem. Na základě takto vydaných směrnic lze „transparentně“ poskytovat příspěvky, jejichž poskytování schvaluje zastupitelstvo kraje. Poskytování finančních prostředků většinou souvisí s obnovou infrastruktury a to především na opravu místních komunikací, propustků, liniových staveb apod.

Při nebezpečí z prodlení je starosta obce, pro jehož území je vyhlášen krizový stav v souladu s krizovým zákonem nebo ústavním zákonem o bezpečnosti ČR oprávněn uložit právnické nebo podnikající fyzické osobě povinnost poskytnout věcný prostředek. Za věcný prostředek lze považovat i službu, tedy v rámci likvidačních prací lze uložit povinnost odstraňování naplavenin, odvoz a likvidaci povodňového odpadu, čištění komunikace, provizorní zpevnění cest pro zajištění průjezdnosti složek IZS a havarijních služeb (42). V případě, provedení záchranných a likvidačních prací, je-li

po věcné a obsahové stránce správně povinnost uložena, obci náleží náhrada finančních prostředků v plném rozsahu z kapitoly všeobecné pokladní správy.

Po ukončení krizového stavu musí být v souladu se zákonem o státní pomoci při obnově území v určeném časovém období zpracován přehled o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku, sloužící k zabezpečení základních funkcí v území. Pro obnovu postiženého území může obec využít např. dotačních titulů vypsanych Ministerstvem pro místní rozvoj.

Sociální zabezpečení fyzických osob

Zákon stanovuje sedm podmínek spojených s nedostatečným zabezpečením základní obživy, bydlení a mimořádnými událostmi. Nastanou-li, je osoba či rodina v hmotné nouzi a má nárok na pomoc. Jedná se o situace, kdy osoba nebo rodina nemá dostatečné příjmy a její celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb. Zákon současně napomáhá řešení některých nárazových životních situací, které nelze vyřešit jinak než okamžitou peněžní pomocí. Důležité je, že každá osoba má nárok na poskytnutí základních informací, které vedou nejenom k řešení její situace hmotné nouze, ale i k předcházení jejího vzniku. Dávkami, kterými se řeší pomoc v hmotné nouzi, jsou:

1. příspěvek na živobytí,
2. doplatek na bydlení,
3. mimořádná okamžitá pomoc.

O dávkách pomoci v hmotné nouzi rozhodují a vyplácejí je pověřené obecní úřady.

Zvláštní dávkou, která může být rovněž vyplacena je „mimořádná okamžitá pomoc“, kdy osoba nemusí být bezprostředně v hmotné nouzi, přesto má nárok na přiznání dávky, v případě, že je postižena živelní mimořádnou událostí a za předpokladu, že sociální a majetkové poměry jí neumožňují překonat nepříznivou situaci vlastními silami. Dávka mimořádné okamžité pomoci se vyplácí bezodkladně. Prostřednictvím mimořádné okamžité pomoci může být poskytnuta pomoc v situacích nepříznivého a mimořádného charakteru, kdy osoba není v hmotné nouzi, ale je jí vhodné bezprostředně pomoc poskytnout. O mimořádnou okamžitou finanční pomoc může požádat osoba:

- Postižená vážnou mimořádnou událostí (živelní událostí, větrnou smrští, ekologickou havárií, požárem apod.). Výše dávky se stanovuje s přihlédnutím k majetkovým poměrům a příjmové situaci osoby nebo společně posuzovaných osob. Dávku lze poskytnout maximálně do výše 46.890,- Kč,
- která z nedostatku nebo ztráty finančních prostředků nemůže uhradit jednorázový výdaj např. zaplacení poplatku za vystavení duplikátu osobních dokladů. Dávku lze poskytnout až do výše tohoto jednorázového výdaje,
- pokud nemá dostatečné prostředky na úhradu nákladů spojených s pořízením nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby a na základní vybavení domácnosti. Dávku lze poskytnout až do výše těchto výdajů, maximálně však do částky 31.260,- Kč.

Poskytnutím mimořádné okamžité pomoci není osoba zbavena možnosti žádat o uznání za osobu v hmotné nouzi pro účely příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení, pokud se ocitne v některé z uvedených situací.

Veřejné sbírky

Výkon přenesené působnosti obecního úřadu v souvislosti s konáním veřejné sbírky upravuje zákon o veřejných sbírkách (43), který mimo jiné stanoví, že veřejnou sbírku může organizovat pouze právnická osoba, tj. i obec a kraj (rozhodování o konání sbírky náleží do samostatné působnosti obce a kraje). Veřejnou sbírkou lze získávat a shromažďovat dobrovolné peněžité příspěvky pro předem stanovený veřejně prospěšný účel např. humanitární, charitativní, ochranu kulturních památek nebo životního prostředí.

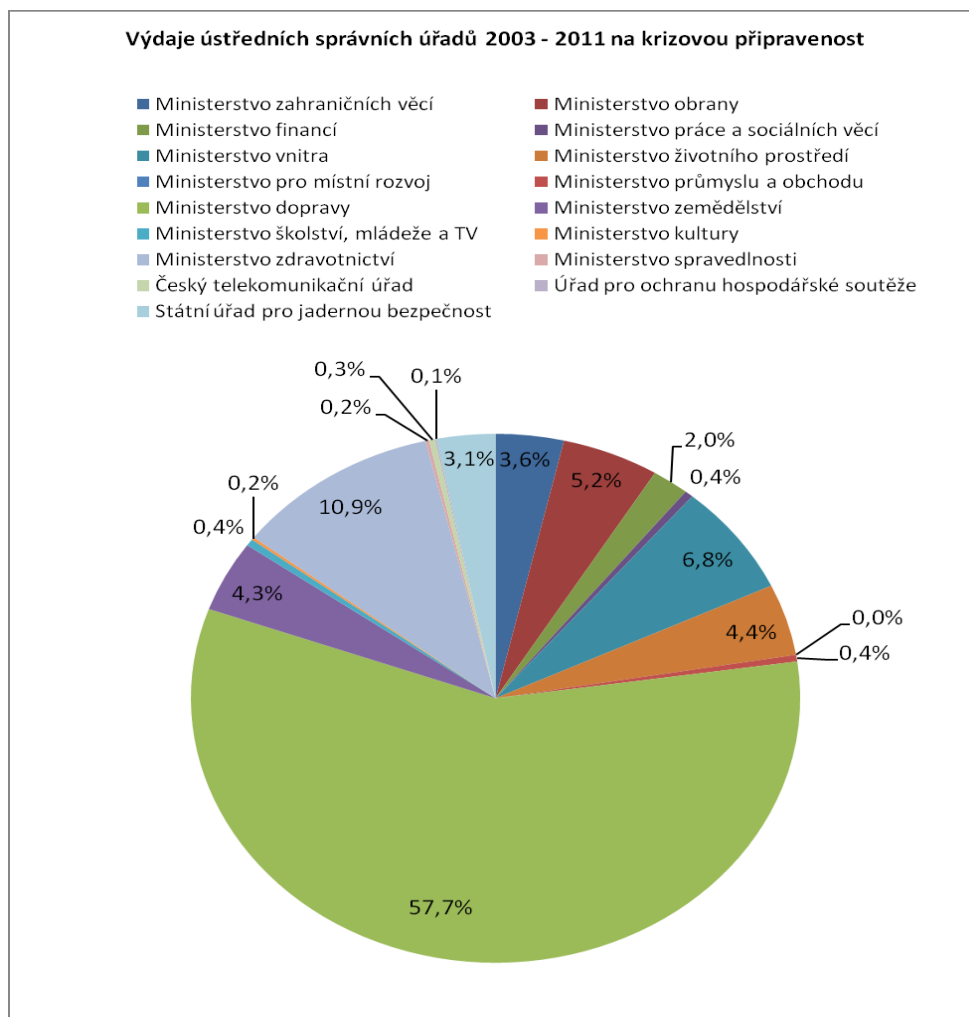
4.7 Finanční prostředky vynakládané na krizovou připravenost

V oblasti finančního zabezpečení přípravy je složité eliminovat všechna rizika spojená s bezpečností obyvatelstva. Vzhledem k omezenému množství finančních prostředků je účelné tyto vynakládat systematicky na základě analýzy potřeb obměny stávajících a nákupu nových typů prostředků a budování moderních systémů zajištění bezpečnosti a ochrany obyvatelstva.

4.7.1 Výdaje státního rozpočtu na zajištění přípravy na krizové situace podle krizového zákona

Finanční prostředky potřebné k zajištění přípravy na krizové situace vyčleňují ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rozpočtech kapitol a jsou považovány za závazný ukazatel státního rozpočtu na příslušný rok (tabulka 1). Jednotlivé výdaje byly shromážděny z přílohy č. 4 Ukazatele jednotlivých kapitol (zajištění přípravy na krizové situace podle zákona č. 240/2000 Sb.) státního rozpočtu pro daný rok (44). Celkovým porovnáním výdajů za sledované období po jednotlivých resortech bylo zjištěno, že největší část finančních prostředků na krizovou připravenost 57% vynaložilo Ministerstvo dopravy (graf 1).

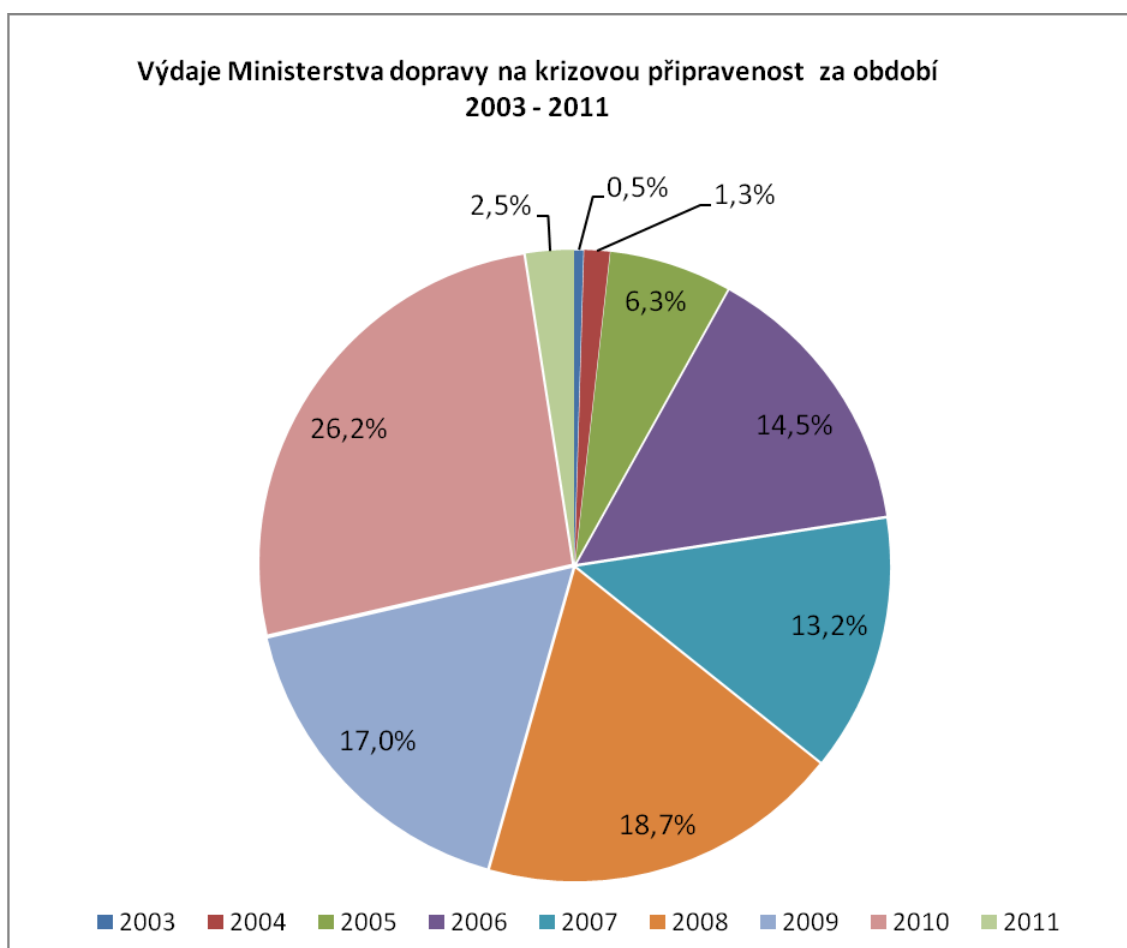
Graf 1: Výdaje státního rozpočtu na přípravu podle krizového zákona (v %)

Zdroj: Vlastní výzkum

Hodnocením využití finančních prostředků jednotlivých ukazatelů v období let 2003 až 2011 nelze mezi ministerstvy vzájemně porovnat z důvodu rozdílného chápání přístupu v připravenosti na krizové situace a výši prostředků vynakládaných mezi jednotlivými resorty. Rovněž náklady v rozsahu jednoho ministerstva se od sebe diametrálně různí v průběhu sledovaného období. Příkladem toho je Ministerstvo dopravy, které vynakládá zdaleka nejvíc finančních prostředků na krizovou připravenost, kdy v průběhu sledovaného období vyčlenilo na krizovou připravenost 341 mil. Kč. Porovnáním údajů ministerstva v jednotlivých letech byl oproti roku 2003 v roce 2010 nárůst o 5511% a pokles v roce 2011 oproti roku 2010 o 90,53%. (graf 2).

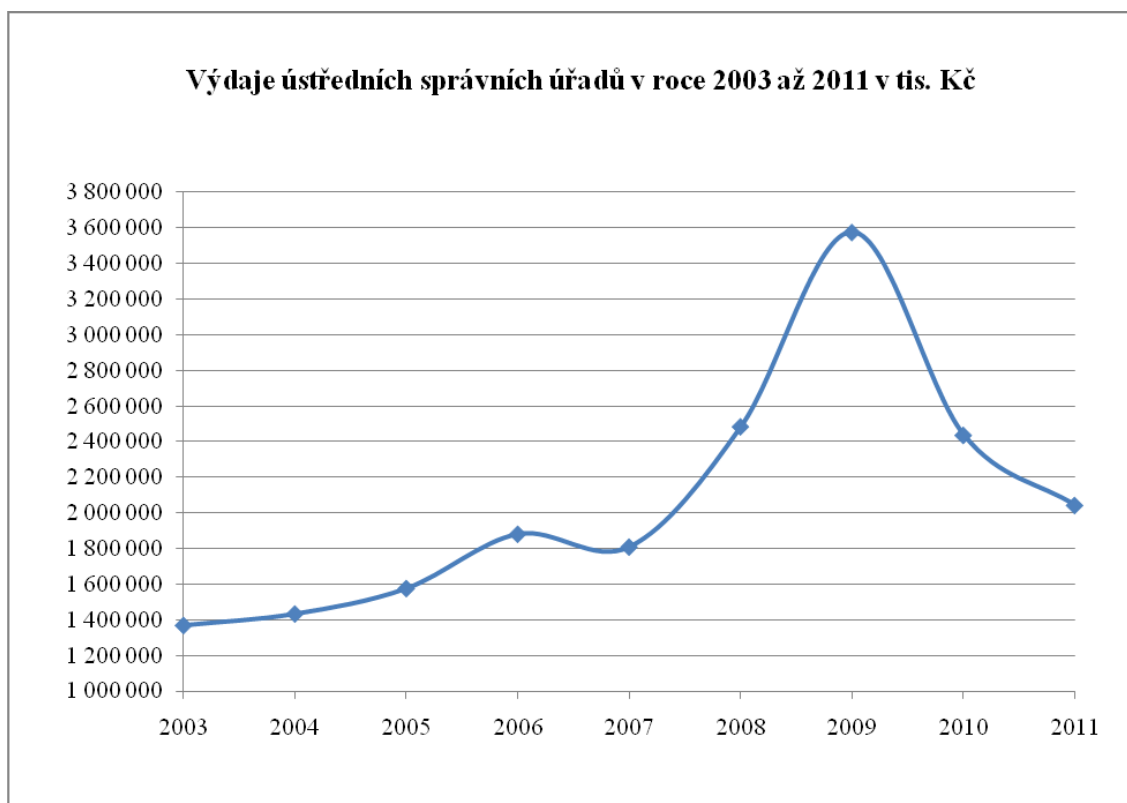
Graf 2: Výdaje Ministerstva dopravy na krizovou připravenost (v %)

Zdroj: Vlastní výzkum

Ministerstvo vnitra jako orgán odpovídající za koordinaci krizového řízení a realizaci opatření ochrany obyvatelstva vynaložilo ve sledovaném období celkem 40,373 mil. Kč. Samostatné postavení v přípravě na krizové situace má Správa státních hmotných rezerv, která za sledované období vynaložila celkem 17,406 miliard Kč na nákup, obměnu, údržbu a skladování státních hmotných rezerv. Celkově lze shrnout, že výdaje státního rozpočtu na krizovou připravenost měly až do roku 2009 s výjimkou roku 2007, kdy mírně klesly stoupající tendenci. V letech 2010 a 2011 se výrazně projevil vládní škrty a omezení na výdajové straně státního rozpočtu a to ve všech resortech (graf 3).

Graf 3: Výdaje státního rozpočtu na krizovou připravenost sledovaného období

Zdroj: Vlastní výzkum

4.7.2 Finanční prostředky vynakládané krajem z krajského rozpočtu

V oblasti finančního zabezpečení přípravy bylo osloveno všech 14 krajských úřadů a Magistrát hlavního města Prahy zasláním jednotného dotazníku ve formě tabulky.

Z celkového počtu se vrátilo 6 vyplněných tabulek (40%) s různou úrovní zpracování (tabulka 2 až 7).

Hodnocením využití finančních prostředků jednotlivých ukazatelů v období let 2003 až 2010 nelze mezi kraji vzájemně porovnat z důvodu rozdílného chápání přístupu v připravenosti na krizové situace a výši prostředků jimi vynakládaných. Orgány kraje nejsou vázány žádným ukazatelem pro určení konkrétní výše finančních prostředků na krizovou připravenost. V daném případě je rozhodujícím faktorem přístup hejtmána a zastupitelstva kraje k přípravě na řešení krizových situací.

Jihočeský kraj ve sledovaném období vynaložil celkově 196,715 mil. Kč, kdy největší část z těchto prostředků připadá na akceschopnost jednotek požární ochrany obcí v oblasti neinvestičních dotací. V rámci Jihočeského kraje jsou finanční prostředky poskytovány pro jednotky kat. JPO V. také formou Grantového programu na podporu JSDHO. V přehledech se ale nevede, jaké kategorii jednotky jsou dotace poskytovány. Od roku 2010 kraj z rozpočtu pouze vyčleňuje a samostatně vede účelové neinvestiční dotace pro jednotky kat. JPO V., které plní úkoly v oblasti ochrany obyvatel a zúčastnily se odborné přípravy organizované HZS Jihočeského kraje. Náklady na krizovou připravenost představují 2,6% z celkových příjmů kraje. Profesionální základní složky IZS nejsou Jihočeským krajem prakticky podporovány. Nestátní neziskové organizace, působící v oblasti ochrany obyvatelstva, jsou krajem podporovány formou grantů v souladu s grantovou politikou kraje a vyčíslení finančních nákladů není možné z důvodu jejich zařazení mezi všechny granty poskytované krajem v sledovaném období.

Plzeňský kraj ve sledovaném období vynaložil celkově 1,682 miliardy Kč, z čehož největší podíl připadá na zdravotnickou záchrannou službu v kraji a to 1,332 miliardy Kč. Plzeňský kraj rovnoměrně podporuje všechny složky IZS. Procentuální vyjádření nákladů na krizovou připravenost k celkovým příjmům kraje nelze provést pro nezískání údajů o příjmech kraje za rok 2010. Poměrně velkou část věnuje kraj nestátním neziskovým organizacím a to 125,596 mil. Kč.

Kraj Vysočina ve sledovaném období vynaložil celkově 115,173 mil. Kč, z čehož největší podíl připadá na akceschopnost profesionálních a obecních jednotek požární

ochrany. Kraj Vysočina neopomíjí ani podporu nestátních neziskových organizací. Pro tyto organizace vynaložil 11,32 mil. Kč. Procentuální vyjádření nákladů na krizovou připravenost k celkovým příjmům kraje nelze provést pro nezískání údajů o příjmech kraje.

Zlínský kraj ve sledovaném období vynaložil celkově 766,475 mil. Kč, z čehož největší podíl připadá na zdravotnickou záchrannou službu v kraji a to 658 mil. Kč. Zlínský kraj rovnoměrně podporuje všechny složky IZS. Procentuální vyjádření nákladů na krizovou připravenost k celkovým příjmům kraje nelze provést pro nezískání údajů o příjmech kraje za sledované období.

Středočeský kraj ve sledovaném období vynaložil celkově 242,705 mil. Kč, z čehož největší podíl připadá na akceschopnost jednotek požární ochrany obcí. Středočeský kraj nepodporuje ostatní složky IZS. Procentuální vyjádření nákladů na krizovou připravenost k celkovým příjmům kraje nelze provést pro nezískání údajů o příjmech kraje za sledované období.

Karlovarský kraj ve sledovaném období vynaložil celkově 51,198 mil. Kč a podporuje výhradně jednotky požární ochrany obcí. Náklady na krizovou připravenost představují 2,1% z celkových příjmů kraje.

4.7.3 Finanční prostředky vynakládané obcí z obecního rozpočtu

V oblasti finančního zabezpečení přípravy bylo osloveno všech 17 obcí s rozšířenou působností v Jihočeském kraji zasláním jednotného dotazníku ve formě tabulky. Z celkového počtu se vrátilo 5 vyplněných tabulek což je 23,5% (tabulka 8 až 12). Hodnocením využití finančních prostředků jednotlivých ukazatelů bylo období let 2003 až 2010. Nebyla požadována data o celkových příjmech a výdajích obcí s rozšířenou působností.

Město Český Krumlov poskytlo složkám IZS celkově za sledované období 416.000,-Kč, z čehož 176.000,-Kč připadlo na neinvestiční náklady vlastní jednotky požární ochrany a 240.000,-Kč nestátním neziskovým organizacím. Základní složky IZS město Český Krumlov nepodporuje.

Město Týn nad Vltavou vynaložilo za sledované období složkám IZS 12,317 mil. Kč. Tyto peníze byly poskytnuté výhradně vlastním jednotkám požárních ochrany.

Město Strakonice vynaložilo za sledované období složkám IZS 3,791 mil. Kč. Téměř všechny finanční prostředky byly poskytnuty vlastním jednotkám požární ochrany obce. Nestátním neziskovým organizacím bylo ve sledovaném období nerovnoměrně poskytnuto celkem 68.000,-Kč.

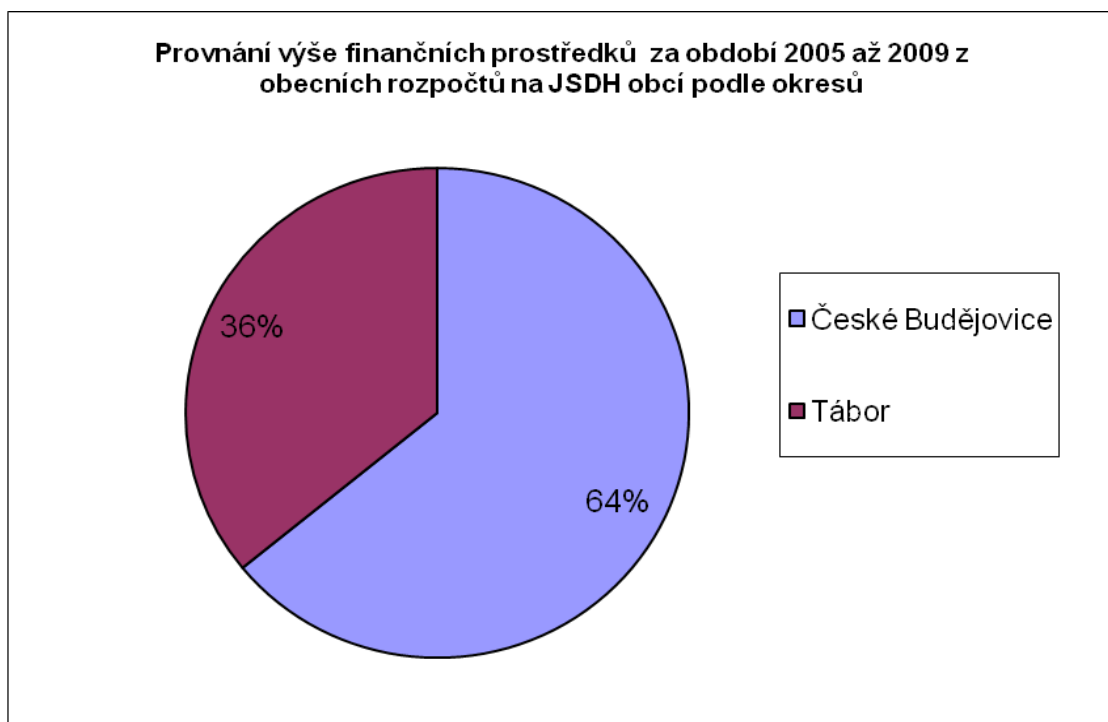
Město Milevsko vynaložilo za sledované období složkám IZS 1,445 mil. Kč. Téměř všechny finanční prostředky byly poskytnuty vlastní jednotce požární ochrany obce. Nestátním neziskovým organizacím bylo ve sledovaném období rovnoměrně poskytnuto celkem 40.000,-Kč.

Město České Budějovice poskytlo složkám IZS za sledované období 6,2 mil. Kč, z čehož 1,97 mil. Kč připadlo na investiční výdaje. Všechny finanční prostředky byly poskytnuty ÚO HZS České Budějovice (město nezřizuje vlastní JPO). Nestátní neziskové organizace město podporuje, ale výši příspěvků neuvedlo.

4.7.4 Finanční prostředky vynakládané obcí z obecního rozpočtu na JPO obcí

V oblasti finančního zabezpečení přípravy byly získány údaje z obcí okresu České Budějovice (tabulka 13) a okresu Tábor (tabulka 14), výdajů poskytnutých z rozpočtu obce bez ostatních zdrojů (granty kraje, dotace kraje a dotace státu) členěné na provozní výdaje, investice strojní a investice stavební za období let 2005 až 2009. Výdaje obcí na činnost jednotek sboru dobrovolných hasičů se různí podle postoje zastupitelstva k pojetí připravenosti obce na řešení mimořádných událostí. Počtem obyvatel patří tyto okresy k největším v kraji. Celkově obce v okrese České Budějovice vynaložily na zajištění akceschopnosti jednotek 62 247 600,- Kč, což při počtu 180 986 obyvatel představuje 344,- Kč na jednoho obyvatele a obce okresu Tábor 34 868 500,- Kč při počtu 102 167 obyvatel, představuje 341,- Kč na jednoho obyvatele. Na podkladě shromážděných údajů, lze procentně porovnat výši finančních prostředků vynakládaných z obecních rozpočtů v těchto okresech (graf 4).

Graf 4: Finanční prostředky na JSDHO okresů České Budějovice a Tábor (v %)

Zdroj: Vlastní výzkum

5. Diskuse

V legislativě krizového řízení, tak jako v každém oboru, kterým se člověk zabývá, se najdou i oblasti s více výklady či nejasné. V souvislosti s výkonem přenesené působnosti podle krizového zákona existují výkladově problematická ustanovení zákona, z nichž některé v této kapitole charakterizují.

5.1 Pracoviště krizového řízení

Podle § 14a odst. 2 a §19 odst. 2 zákona mají orgány samosprávy za povinnost zřídit pracoviště krizového řízení. V původním znění krizového zákona z roku 2000 byl pojem výkladově vymezen, zákonem č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů v části týkající se úpravy legislativy krizového zákona zrušen a novelizací přijímanou v souvislosti s kritickou infrastrukturou zákonem č. 430/2010 Sb., kterým se mění, zákon o krizovém řízení byl tento pojem bez dalšího výkladu a náplně činnosti opětovně použit. V zákoně není zcela zřejmý obsahový význam, který postrádá bližší upřesnění a je možné prezentovat pracoviště krizového řízení i jako místnost nebo operační středisko pro řízení a zvládnutí krizové situace. Tento nedefinovaný význam pracoviště krizového řízení vnáší nejasnosti v chápání a naplňování pojmu orgány kraje a obcí s rozšířenou působností.

5.2 Krizový plán kraje a obce s rozšířenou působností

Podle §§14 a 18 zákona zajišťují připravenost kraje a správního obvodu obce s rozšířenou působností na řešení krizových situací hejtman a starosta obce s rozšířenou působností. V souvislosti s poslední novelou úpravy krizového zákona v platnosti od ledna 2011 vznikla nově HZS kraje povinnost zpracovat krizový plán obcí s rozšířenou působností. Ze zákona není patrné stanovení odpovědnosti HZS kraje za činnosti spojené se zpracováním krizového plánu kraje a krizového plánu obce s rozšířenou působností a současně nejsou hejtmanovi a starostovi obce s rozšířenou působností stanoveny pravomoci tyto činnosti ovlivnit včetně jeho obsahu. Krizový plán kraje je nově strukturován na zajištění krizových opatření hejtmána a starosty obce s rozšířenou

působností k činnostem prováděným územními správními úřady, orgány obcí, právnickými a podnikajícími fyzickými osobami za účelem přípravy na řešení krizové situace. Uvedeným subjektům vzniká podle § 29 zákona povinnost plnit stanovené úkoly krizového plánu kraje a zpracovat plán krizové připravenosti. Obce a kraje mají přitom postavení právnických osob.

5.3 Právnické osoby a podnikající fyzické osoby

Podle § 29 odst. 1 zákona za účelem přípravy na krizové situace je právnická nebo podnikající fyzická osoba na výzvu příslušného orgánu krizového řízení povinna podílet se na zpracování krizového plánu. V případě zajištění plnění opatření z krizového plánu vzniká této osobě povinnost zpracovat plán krizové připravenosti. Zákon konkrétně nedefinuje příslušný orgán krizového řízení jako zadavatele zpracování plánu krizové připravenosti povinného subjektu. Toto ustanovení úzce navazuje na činnosti spojené s provedením kontroly podle §33 odst. 3, kdy orgán který uložil splnit opatření z krizového plánu, současně je pověřen i provedením kontroly podle zvláštního právního předpisu o státní kontrole.

5.4 Smlouvy ke splnění úkolů vyplývajících z krizových plánů

Je-li za účelem přípravy a řešení krizové situace právnická nebo podnikající fyzická osoba zahrnuta do krizového plánu, je tento subjekt na žádost HZS kraje povinen sdělit a aktualizovat požadované podklady. Podle § 29 odst. 2 zákona mohou s těmito subjekty ministerstva, jiné ústředí správní úřady, kraje, obce s rozšířenou působností nebo obce uzavřít smlouvy ke splnění úkolů vyplývajících z krizových plánů. Toto ustanovení jasně nestanovuje, který z orgánů územní samosprávy je oprávněn za zpracovatele krizového plánu smlouvy uzavírat. Složitější se jeví rovněž příprava na zvládnutí krizové situace v podmínkách obce s předpokladem využití zákonného ustanovení k dojednání smlouvy, a to v povinnosti vyhlášení odpovídajícího krizového opatření a následné vlastní realizace smlouvy s možností úhrady finančních prostředků na provedení prvotních nezbytných nákladů na záchranné a likvidační práce. Pro případ nesplnění povinností ze smlouvy nelze stanovit postup podle § 34 o možném uložení

pokuty za přešůpek fyzickým osobám a za správní delikt právníckým a podnikajícím fyzickým osobám. V daném případě je při krizovém stavu výhodnější pro obec vyčkat na nařizená krizová opatření a při nebezpečí z prodlení uložit starostou obce výzvu k dodání věcného prostředku. Tím se předejde nesrovnalosti, zda finanční prostředky bude hradit obec ze svého rozpočtu, nebo stát proplacením prvotních nákladů za záchranné a likvidační práce ze státního rozpočtu.

5.5 Starosta obce s rozšířenou působností

Podle § 15 odst. 1 písm. e) zákona HZS kraje při přípravě na krizové situace a jejich řešení plní úkoly stanovené Ministerstvem vnitra, hejtmanem v rozsahu krizového plánu kraje a starostou obce s rozšířenou působností v rozsahu krizového plánu obce s rozšířenou působností. Podle § 18 odst. 3 písm. c) starosta obce s rozšířenou působností plní dále úkoly stanovené hejtmanem a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení. V prvním případě plní hasičský záchranný sbor kraje úkoly stanovené starostou obce s rozšířenou působností, ve druhém případě starosta obce s rozšířenou působností plní úkoly stanovené hasičským záchranným sborem kraje jako orgánem krizového řízení. Nesrozumitelně je řešen horizontální způsob řízení s tím, že není zcela jasné, kdo je tedy komu podřízen a čí úkoly při přípravě na krizové situace a jejich řešení jsou plněny.

5.6 Hejtman a starosta obce v době krizového stavu

Jednotlivé činnosti krizového řízení lze koordinovat, organizovat, realizovat. Podle § 14 odst. 3 písm. b) zákona hejtman **koordinuje** nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva. Podle § 21 odst. 3 písm. c) zákona starosta obce **organizuje** činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva, tedy pod jinak sděleným významem je stanovena povinnost organizovat nouzové ubytování, nouzové zásobování základními potravinami, nouzové zásobování pitnou vodou, nouzové dodávky energií, a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva. Způsob **realizace** pro tato opatření krizový zákon však primárně neřeší a to ani v odkazech na příslušné předpisy, proto

odpovědnost je potřeba hledat v jiných k tomu účelu vytvořených legislativních normách.

5.7 Krizová opatření při vyhlášení nouzového stavu a stavu nebezpečí

Při vyhlášení krizového stavu lze nařídit opatření, která spočívají v omezení práv a svobod a uložení povinností v souladu s krizovým zákonem. Omezení se vztahuje k území, na kterém byla krizová situace vyhlášena. Další omezení práv a svobod a uložení povinností tak dál nelze rozšiřovat. Při krizové situaci může být na daném území kraje vyhlášen jak nouzový stav tak i stav nebezpečí, a to každý z jiného důvodu. V daném případě hejtman zabezpečuje provedení krizových opatření nařízených vládou ČR a krizová opatření jím nařízená pro stav nebezpečí platí nadále. Před novelizací zákona bylo podmíněno využití krizových opatření rozsahem nezbytnosti pro překonání krizové situace. Tato podmínka nově v zákoně není stanovena. V době trvání nouzového stavu vláda je zmocněna ve svém rozhodnutí specifikovat omezující opatření spojená s omezením osobních práv a svobod (nedotknutelnost osoby a obydlí). Hejtman ani starosta obce za stavu nebezpečí nemohou konkretizovat ve svém nařízení evakuaci obyvatelstva v činnostech směřující k omezení práv a svobod občanů a následně vymáhat splnění jím vyhlášeného krizového opatření.

5.8 Ukládání pracovní povinnosti

Z textu zákona nevyplývá jednoznačné stanovení této oprávněnosti a možnost hejtmána/primátora nařídit krizové opatření pracovní povinnost v rozhodnutí o stavu nebezpečí a následně realizovat toto opatření. Z hlediska rozsahu ukládaných povinností jsou pravomoci vlády širší než pravomoci hejtmána kraje za stavu nebezpečí. V § 31 odst. 5 zákona je rozepsaná činnost hejtmána v rámci uložení pracovní povinnosti v době nouzového stavu a stavu ohrožení státu. Proto lze dovodit, že hejtman/primátor nemohou pracovní povinnost ukládat při stavu nebezpečí. Současně není stanoven způsob doručení výzvy k pracovní povinnosti v době krizového stavu a nařízeného opatření vyhlášeného vládou. Za možný postup doručení by bylo možné považovat

souhrnný pracovní příkaz pro více osob zveřejněný na úřední desce kraje a obcí. Bez této možnosti doručení se stává dané krizové opatření nerealizovatelné.

5.9 Ukládání pracovní výpomoci

Rozhodnutí hejtmána o vyhlášení stavu nebezpečí musí obsahovat rozsah krizových opatření. Jedním z těchto opatření může být též rozhodnutí o nařízení pracovní výpomoci. Z žádného ustanovení krizového zákona není konkrétně stanovena odpovědnému orgánu příslušnost k provedení uložení výzvy a způsob jejího doručení konkrétní osobě pro realizaci daného krizového opatření.

5.10 Ukládání povinnosti poskytnout věcný prostředek

Jedním z dalších krizových opatření hejtmána při krizovém stavu je možnost nařídit právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám a fyzickým osobám povinnost poskytnout věcný prostředek. Postup ukládání povinnosti vyplývá z ustanovení §§ 29 a 31 zákona, přičemž slovo obdobně z hlediska legislativního znamená stejně, taktéž. Hejtmán kraje před uložení výzvy musí splnit omezující kritérium podle §14 odst. 4 písm. a), spočívající v odkazu na zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Tato situace se jeví jako diskriminační, jelikož starosta obce při hrozbě nebezpečí z prodlení je oprávněn tuto povinnost taktéž uložit, nemusí však při výběru subjektu postupovat takto omezeně. Stanovená podmínka starostovi spočívá v následném informování hejtmána o uložení konkrétní výzvy. Zákon nestanovuje bližší zpřesnění postupu činnosti starosty obce k možnosti využití provozovny firmy jako věcného prostředku k řešení krizové situace ve svém území, V praxi je zcela běžné, že velké firmy mají sídlo společnost v okresním nebo krajském městě a provozovny různě po teritoriu regionu. Ze zákona nelze jednoznačně určit kdo je povinný k vyplacení peněžní náhrady, zda starosta obce, který věcný prostředek uložil z důvodu nebezpečí z prodlení nebo hejtmán, jelikož je mu tato povinnost primárně svěřena a může realizaci daného počínu zastavit.

5.11 Finanční zabezpečení přípravy na řešení krizových situací

Opatření ochrany života, zdraví, majetku a životního prostředí, patří k prioritám a základním funkcím státu. Z uvedeného důvodu je nutné připravit a finančně zabezpečit prostředky určené nejen pro řešení, ale i přípravu krizových situací v nezbytně nutném rozsahu v závislosti na ekonomické vyspělosti státu. Výše finančních prostředků jednotlivých orgánů vynakládaných na přípravu je rozdílná a odvíjí se spíše od vnímání dané problematiky vedoucích představitelů příslušných úřadů. V daném pojetí se dá vhodně použít pravidlo o bezpečnosti systému, kdy je systém tak silný jak je silný jeho nejslabší článek, a tím je myšleno financování krizového řízení, které je alfou a omegou veškeré připravenosti. Chápání financování přípravy jednotlivých úřadů je natolik rozdílné, že není možné jejich vzájemné porovnání ani v základních ukazatelích. Proto by bylo vhodné legislativně upravit výši finančních prostředků z jednotlivých rozpočtů určenou pro oblast krizového řízení nejen na úrovni ústředních orgánů státní správy, ale i orgánů kraje a ORP. Vhodné je také vytvořit na úrovni minimálně státu a krajů koncepční dokument k financování přípravy na řešení krizových situací na období minimálně 5 let s výhledem na 10-15 let. Obcemi jsou finanční prostředky v rámci přípravy vynakládány zejména k zabezpečení akceschopnosti vlastních JPO.

6. Závěr

Jedním z cílů diplomové práce bylo posoudit rozsah oprávnění jednotlivých subjektů zajišťující přípravu a řešení mimořádných událostí v působnosti krizového zákona z pohledu hodnocení bezpečnostního systému ČR. Shrnutím lze konstatovat, že současný bezpečnostní systém ČR je fungující. Správnost jeho nastavení a funkčnost byly v minulých letech ověřeny jak přípravou (cvičeními) tak skutečnou praktickou realizací při krizových situacích (živelních událostech). V České republice byl nouzový stav vyhlášen ve sledovaném období čtyřikrát a v rozhodnutích různě nařízena následující krizová opatření:

- pracovní výpomoc a povinnost poskytnout věcné prostředky k řešení krizové situace,
- evakuace ohrožených osob z postiženého a ohroženého území,
- provádění stavebních prací, terénních úprav a odstraňování staveb, je-li to v souvislosti s vývojem krizové situace nezbytné pro zmírnění nebo odvrácení veřejného ohrožení,
- povinné hlášení přechodné změny pobytu osob,
- zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na území, z něhož byla provedena evakuace,
- použití občanů povinných civilní službou k provádění krizových opatření.

S výjimkou nařízení pracovní povinnosti postupně došlo k maximálně možnému omezení práv v nevojenské krizové situaci.

Legislativní oprávnění obcí a krajů při přípravě a řešení mimořádných událostí lze hodnotit jako dostačující bez zjištění podstatných nedostatků. Stanovené kompetence je zapotřebí funkčně nebo výkladově ujednotit např. vydáním výkladu zákona upravit některé pojmy např. pracoviště krizového řízení, postavení bezpečnostní rady z pohledu zvláštního orgánu kraje, vydat metodiku k jednotlivým činnostem např. pro činnost bezpečnostní rady a krizového štábu.

Zajištění připravenosti území k řešení krizových situací je dlouhodobou, nepřetržitou a současně nákladnou záležitostí a plní svoji funkci jen tehdy, je-li jeho činnost zajištěna legislativně, organizačně, hospodářsky i finančně. Jedním ze

závažných limitujících faktorů zvyšování úrovně efektivnosti přijímaných opatření zůstává výše rozpočtovaných finančních prostředků. Finanční nástroje pro realizaci přípravy na řešení mimořádných událostí existují a jsou dostačující. Výrazným způsobem by v tomto směru pomohlo vytvoření koncepce financování krizové připravenosti kraje a obce s rozšířenou působností. Předpokladem jejich správného využití je dodržování zásady spočívající v jednoduchém principu, kdy činnost/příprava musí být odůvodněna přínosem, který vyváží následky, které mohou vzniknout. Navrhovaným řešením možnosti zlepšení finančního zabezpečení přípravy se může rovněž osvědčovat zřízení zvláštního státního účelového fondu určeného k řešení krizových situací (včetně financování preventivních opatření z daného fondu) nebo procentní stanovená výše z jednotlivých rozpočtů veřejné správy.

Při zpracování diplomové práce bylo využito vlastních zkušeností z praktické činnosti a získaných znalostí několikaletého působení v oblasti havarijního a krizového plánování. Jako člen Krizového štábu Jihočeského kraje jsem se aktivně podílel při řešení povodní zasaženého území kraje v roce 2002 a 2006 a rovněž při řešení krizové situace zasaženého území orkánem Kyril v roce 2007. Z vlastních zkušeností při řešení krizových situací vyplynula potřeba zpracování a používání jednotné dokumentace v době vyhlášeného krizového stavu všemi orgány krizového řízení. K diplomové práci připojuji vzor výzvy k poskytnutí věcného prostředku při krizových stavech uložené starostou obce, kterou je možné využít při ukládání povinností, včetně možnosti jejich dalšího využití např. jako dokladu k proplacení úhrad za záchranné a likvidační práce spojené s řešením krizové situace. Starší varianta vzoru výzvy je součástí Metodiky pro orgány obcí vydané Krajským úřadem Jihočeského kraje v oblasti krizového řízení (45), na které jsem se podílel jako spoluautor a ze které jsem i současně čerpal. Věřím, že tato diplomová práce bude přínosem pro obce, pomůže lépe se orientovat v krizové legislativě studentům Jihočeské univerzity a pracovníkům veřejné správy a zároveň administrativně zjednoduší úkoly spojené s řešením a proplácením krizových opatření.

7. Seznam použitých zdrojů

1. Česko. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, 39, s. 5386-5387. [legislativa]
2. Česko. Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, 76, s. 3755-3775. [legislativa]
3. Česko. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, 73, s. 3461-3474. [legislativa]
4. Česko. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, 73, s. 3475-3487. [legislativa]
5. Česko. Zákon č. 241/2000., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, 73, s. 3488-3498. [legislativa]
6. Česko. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, 38, s. 1765-1782. [legislativa]
7. Česko. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, 38, s. 1737-1765. [legislativa]
8. Věstník vlády pro orgány krajů a obcí: Metodická pomůcka Ministerstva vnitra č. j.: PO – 1590/IZS – 2003 ze dne 30. června 2003, kterou se doporučují zásady pro jednotné rozlišování a vymezení preventivních, záchranných, likvidačních a obnovovacích (asanačních) prací spojených s předcházením, řešením a odstraněním následků mimořádných událost. Praha: Ministerstvo vnitra, částka 6/2003. 10 s. [standard]
9. Česko. Zákon ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1969, 1, s. 16-19. [legislativa]

10. Česko. Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, 27, s. 573-574. [legislativa]
11. Česko. Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, 64, s. 3333-3336. [legislativa]
12. Česko. Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, 52, s. 6650-6672. [legislativa]
13. Česko. Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, 143, s. 7526-7576. [legislativa]
14. Česko. Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, 5, s. 82 - 97. [legislativa]
15. Česko. Vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, 113, s. 6362-6540. [legislativa]
16. Česko. Vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 318/2002 Sb., o podrobnostech k zajištění havarijní připravenosti jaderných zařízení a pracovišť se zdroji ionizujícího záření a o požadavcích na obsah vnitřního havarijního plánu a havarijního řádu. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, 116, s. 6780-6788. [legislativa]
17. Česko. Vyhláška Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 319/2002 Sb., o funkci a organizaci celostátní radiační monitorovací sítě. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, 116, s. 6789-6803. [legislativa]

18. Sujb.cz : SÚJB dnes [online]. Copyright © 1996 - 2011 [cit. 2011-02-14]. Státní úřad pro jadernou bezpečnost. Dostupné z WWW: <http://www.sujb.cz/?c_id=841>. [webová stránka]
19. Česko. Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, 73, s. 3454-3460. [legislativa]
20. Česko. Zákon České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, 34, s. 674-691. [legislativa]
21. *Krizový plán Jihočeského kraje*. České Budějovice: Jihočeský kraj, 2003. 980 s. [standard]
22. *Havarijní plán Jihočeského kraje*. České Budějovice: Jihočeský kraj, 2003. 1485 s. [standard]
23. Česko. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, 132, s. 7200-7213. [legislativa]
24. KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. první. Praha: C.H.Beck, 2003. 408 s. [kniha]
25. Vlada.cz : Statut Ústředního krizového štábu [online]. Vláda ČR (c) 2010 [cit. 2011-02-14]. Ústřední krizový štáb. Dostupné z WWW:<<http://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/ustredni-krizovy-stab/ustredni-krizovy-stab-51792/>>. [webová stránka]
26. ŠENOVSKÝ, Michail; ADAMEC, Vilém. *Právní rámec krizového managementu: Management záchranných prací*. 1. vydání. Frýdek - Místek : Tiskárna Klenwächter, 2005. 97 s. ISBN 80-86634-55-8. [kniha]
27. Česko. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, 65, s. 3104-3129. [legislativa]
28. Česko. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o

- rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, 73, s. 3513-3515. [legislativa]
29. Česko. Zákon č. 250/2000Sb., o rozpočtových pravidlech územního rozpočtu, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, 73, s. 3557-3568. [legislativa]
30. Česko. Zákon č.320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, 122, s. 7264-7277. [legislativa]
31. Česko. Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, 118, s. 6909-6966. [legislativa]
32. *Novinky.cz* [online]. 29.12.2010 [cit. 2011-02-22]. Ministr plánuje donutit lékaře k práci vyhlášením krizového stavu. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/domaci/220891-ministr-planuje-donutit-lekare-k-praci-vyhlasenim-krizoveho-stavu.html>>. [webová stránka]
33. Česko. Nařízení vlády č. 432/2010 sb.,o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2010, 149, s. 5623-5630. [legislativa]
34. POSPÍŠIL, Petr. *Hejtman kraje*. Brno, 2007. 153 s. Rigorózní práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity. [akademická práce]
35. PEŠEK, Jiří. *Činnost orgánů krizového řízení při zajištění připravenosti na řešení mimořádných událostí*. Praha, 2008. 60 s. Bakalářská práce. SVŠES, s.r.o. [akademická práce]
36. Česko. Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 281/2001 Sb., kterou se provádí § 9 odst. 3 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, 106, s. 6526-6527. [legislativa]
37. RICHTER, Rostislav. *Výkladový slovník krizového řízení*. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, s.p.o., 2010. 64 s. ISBN 978-80-86640-54-9. [kniha]

38. Česko. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, 133, s. 7738 - 7746. [legislativa]
39. KOUDELKA, Zdeněk; ONDRUŠ, Radek; PRŮCHA, Petr. *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. 3. doplněné vydání. Praha: LINDE PRAHA, a.s., 2005. 446 s. [kniha]
40. Česko. Zákon č.12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, 7, s. 330-332. [legislativa]
41. Česko. Nařízení vlády č. 396/2001 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení na opravy a modernizaci bytů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, 149, s. 8772-8773. [legislativa]
42. *Metodická pomůcka pro obce "Působnost a pravomoc orgánů obce při řešení krizových a mimořádných událostí"*. České Budějovice : Krajský úřad Jihočeského kraje, září 2005. 14 s. [standard]
43. Česko. Zákon č.117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, 47, s. 3014-3021. [legislativa]
44. *Zákon o státním rozpočtu* [online]. Copyright © 2005 [cit. 2011-05-02]. Zákony o státním rozpočtu. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakon_o_sr.html>. [webová stránka]
45. *Metodická pomůcka pro obce k zajištění činností spojené s uplatňováním zákona o krizovém řízení*. České Budějovice: Krajský úřad Jihočeského kraje, 2003. 18 s. [standard]

8. Klíčová slova

Krizová připravenost

Krizové řízení

Krizová situace

Nouzový stav

Stav nebezpečí

Stav ohrožení státu

9. Přílohy

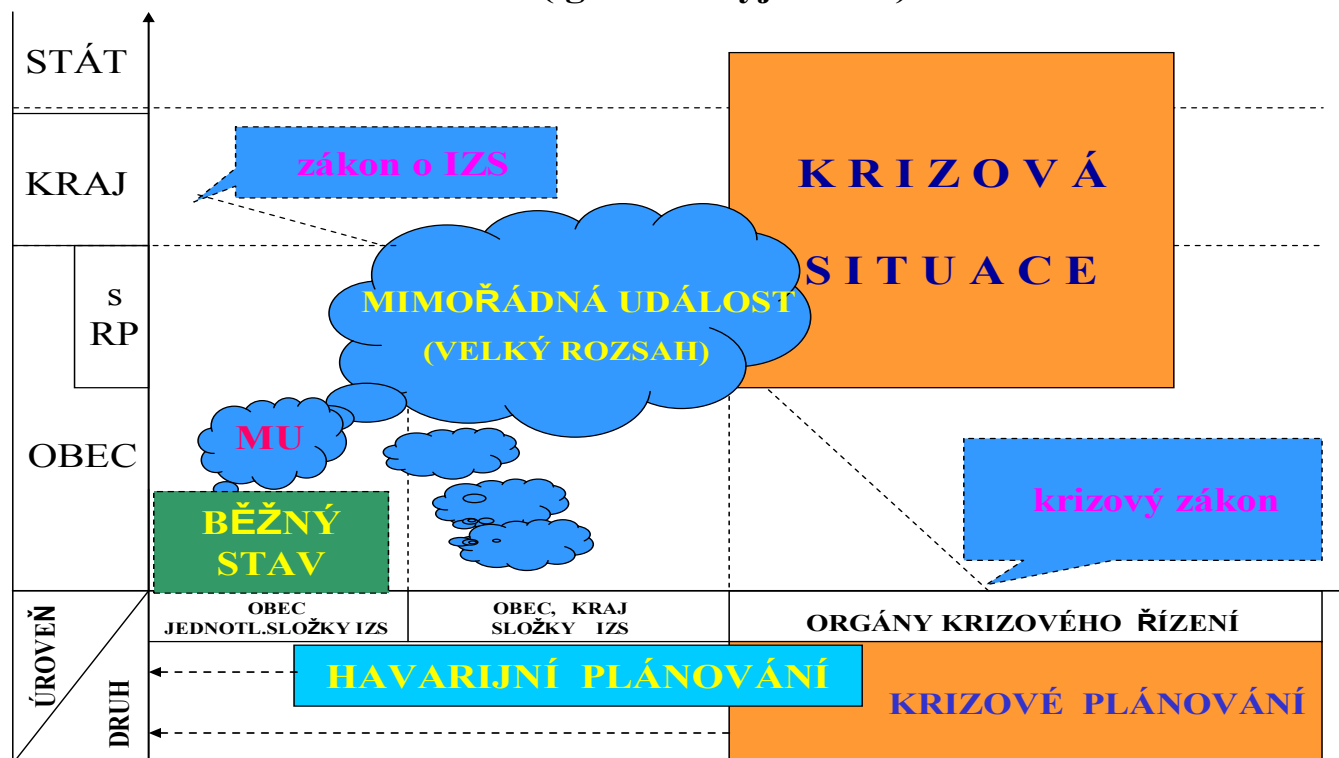
Příloha 1	Krizové stavy
Příloha 2	Procesy krizového řízení
Příloha 3	Výzva právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám a ostatním fyzickým osobám k poskytnutí věcného prostředku
Příloha 4	Potvrzení o využití věcného prostředku
Tabulka 1	Výdaje státního rozpočtu na zajištění přípravy na krizové situace podle krizového zákona
Tabulka 2	Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti Jihočeského kraje
Tabulka 3	Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti Plzeňského kraje
Tabulka 4	Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti kraje Vysočina
Tabulka 5	Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti Zlínského kraje
Tabulka 6	Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti Středočeského kraje
Tabulka 7	Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti Karlovarského kraje
Tabulka 8	Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti města Český Krumlov
Tabulka 9	Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti města Týn nad Vltavou
Tabulka 10	Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti města Strakonice
Tabulka 11	Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti města Milevsko

- Tabulka 12** Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti města České Budějovice
- Tabulka 13** Přehled výdajů obcí pro JSDHO za roky 2005-2009 v okrese České Budějovice
- Tabulka 14** Přehled výdajů obcí pro JSDHO za roky 2005-2009 v okrese Tábor

Příloha 1: Krizové stavy

Název	Zákon – norma	Vyhlašující orgán	Důvod	Území	Doba trvání
Válečný stav	ÚZ č.1/1993 Sb., čl.43 (Ústava České republiky) ÚZ č.110/1998 Sb., čl.2 (o bezpečnosti ČR)	Parlament ČR	Je-li ČR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení.	- celý stát	není omezeno
Stav ohrožení státu	ÚZ č.110/1998 Sb., čl.7 (o bezpečnosti ČR)	Parlament ČR (na návrh vlády)	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy.	- celý stát - omezené území státu	není omezeno
Nouzový stav	ÚZ č.110/1998 Sb., čl.5-6 (o bezpečnosti ČR)	Vláda ČR (na návrh předsedy vlády)	V případě živelních pohrom, ekolog. nebo prům. havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost	- celý stát - omezené území státu	nejdéle 30 dnů
Stav nebezpečí	Z č.240/2000 Sb., §3 (o krizovém řízení)	Hejtman kraje (Primátor HM Prahy)	Jsou-li v případě živelní pohromy, ekolog. nebo průmyslové havárie, ,nehody nebo jiného nebezpečí ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí nebo vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a složek IZS.	- celý kraj - část území kraje	nejvýše 30 dnů (prodloužení - souhlas vlády)

PROCESY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ (grafické vyjádření)

Příloha 3: Výzva PO, PFO a ostatním FO k poskytnutí věcného prostředku

.....úřad v

(o uložení povinnosti starosta neprodleně informuje hetmana)

V ý z v a č.....

právníckým osobám a podnikajícím fyzickým osobám a ostatním fyzickým osobám k poskytnutí věcného prostředku

1.

Označení povinné právnické osoby, podnikající fyzické osoby, fyzické osoby, sídlo, IČO

2. Podle § 29 a § 31 z.č. 240/2000 Sb., v platném znění, Vám z důvodu nebezpečí z prodlení k řešení krizové situace *(nutno ji definovat – číslo nařízení hejtmána nebo vlády)* tímto ukládám povinnost poskytnout věcný prostředek:

.....

na dobu způsob poskytnutí.....

Náležitosti (vybavení) věcného prostředku

3. Místo použití

4. Osoba odpovědná za převzetí a vrácení věcného prostředku:.....

5. Poučení:

Za nesplnění povinnosti může být podle § 34 zákona č. 240/2000 Sb. v platném znění, uložena právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě pokuta do výše 3 000 000,-- Kč a fyzické osobě v době krizového stavu pokuta do výše 50.000,-- Kč

Za poskytnutí věcného prostředku náleží peněžní náhrada, popř. náhrada škody podle §§ 35 a 36 z. č. 240/2000 Sb. v platném znění, za kterou odpovídá stát. Peněžní náhradu lze uplatnit do 6 měsíců od ukončení nebo zrušení krizového stavu, v jehož důsledku vznikl nárok na peněžní náhradu, nárok na náhradu škody uplatňuje povinná osoba

písemně u orgánu krizového řízení do 6 měsíců od doby, kdy se o škodě dozvěděla, nejdéle do 5 let od vzniku škody, jinak právo zaniká.

6. Datum, podpis, razítko:

V dne

.....

Starosta obce

*****zde oddělit*****

Potvrzení o přijetí výzvy č.

Výzvu k poskytnutí věcného prostředku.....

určenou povinné osobě.....

přijal dne v hodin

jako osoba oprávněná k vydání věcného prostředku.

.....

podpis doručovatele výzvy

.....

podpis příjemce výzvy

Důvody nedoručení výzvy:.....

Podpis doručovatele výzvy:

Příloha 4: Potvrzení o využití věcného prostředku

.....úřad v

Potvrzení o využití věcného prostředku

Na základě výzvy č. k poskytnutí věcného prostředku k řešení krizové situace, učiněné starostou obce podle § 29 a § 31 zákona č. 240/2000 Sb. v platném znění, poskytl

1. vlastník.....

(označení, sídlo, IČO)

2. uživatel.....

(označení, sídlo, IČO)

věcný prostředek:.....

(nezbytné identifikační údaje věcného prostředku)

.....

.....

.....

náležitosti (vybavení) věcného prostředku:

3. Datum a hodina poskytnutí věcného prostředku:

4. Datum a hodina vrácení věcného prostředku:

5. Osoba, které byl věcný prostředek vrácen:

6. Využití věcného prostředku: hodin práce.....hodin prostoje.....

Stav opotřebení.....

.....

Stav poškození:.....

Poučení o náhradě:

Za poskytnutí věcného prostředku nebo vzniklou věcnou škodu při uložení poskytnutí věcných prostředků, náleží právnické nebo fyzické osobě peněžní náhrada v rozsahu a za podmínek uvedených v § 35 a § 36 z.č. 240/2000 Sb., kterou je povinen vyplatit orgán krizového řízení, který o uložení povinnosti rozhodl. Peněžní náhrada se vyplácí do 6 měsíců od ukončení nebo zrušení krizového stavu, v jehož důsledku vznikl nárok na

peněžní náhradu, nárok na náhradu škody s uvedením důvodů uplatňuje právnická nebo fyzická osoba písemně u příslušného orgánu krizového řízení do 6 měsíců od doby, kdy se o škodě dozvěděla, nejdéle do 5 let od vzniku škody, jinak právo zaniká. Peněžní náhradu poskytne ten orgán krizového řízení, který nařídil krizové opatření.

Náhrada škody se neposkytuje právnickým a fyzickým osobám, které zavinily vznik škodné události.

V.....dne.....

.....

Starosta obce

Razítko

Tabulka 1: Výdaje státního rozpočtu na zajištění přípravy na krizové situace podle krizového zákona (v tis. Kč)

Ukazatel	Kapitola	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Celkem
306	Ministerstvo zahraničních věcí	0	500	1 200	1 200	1 200	6 200	5 534	4 000	1 500	21 334
307	Ministerstvo obrany	260	1 900	1 000	10 530	3 622	5 548	4 290	2 142	1 207	30 499
312	Ministerstvo financí	1 750	1 500	2 140	1 949	1 400	830	830	730	453	11 582
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	440	418	418	315	315	300	150	150	150	2 656
314	Ministerstvo vnitra	19 226	5 068	3 262	1 559	2 373	723	373	5 623	2 166	40 373
315	Ministerstvo životního prostředí	2 500	2 500	2 500	2 500	4 500	4 500	2 500	2 250	2 078	25 828
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	0	400	2 000	0	0	0	0	0	0	2 400
327	Ministerstvo dopravy	1 619	4 500	21 450	49 340	45 000	63 710	57 900	89 239	8 450	341 208
329	Ministerstvo zemědělství	3 100	3 300	3 300	2 900	2 900	2 900	2 900	2 200	2 200	25 700
333	Ministerstvo školství, mládeže a TV	245	250	400	400	400	400	400	0	0	2 495
334	Ministerstvo kultury	250	300	50	50	50	50	50	50	50	900
335	Ministerstvo zdravotnictví	0	0	0	1 500	9 400	15 700	15 700	15 160	7 000	64 460
336	Ministerstvo spravedlnosti	0	0	150	0	60	40	490	100	300	1 140
328	Český telekomunikační úřad	0	0	500	500	500	100	100	80	80	1 860
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	0	0	0	0	100	100	100	100	100	500
374	Správa státních hmotných rezerv	1 336 059	1 409 317	1 534 715	1 805 112	1 734 247	2 380 436	3 281 584	2 111 238	1 813 605	17 406 313
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 300	2 070	18 370
398	VPS-rezerva podle krizového zákona	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	900 000
398	VPS – rezerva podle zákona o IZS	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	900 000
Celkem (bez vládní rezervy)		1 567 449	1 631 953	1 775 085	2 079 855	2 008 067	2 683 537	3 574 901	2 435 362	2 041 409	19 797 618
398	VPS Vládní rozpočtová rezerva	2 323 574	2 653 031	3 800 397	2 923 314	4 133 913	3 364 622	3 456 305	3 653 984	3 539 494	29 848 634
Včetně vládní rozpočtové rezervy		3 891 023	4 284 984	5 575 482	5 003 169	6 141 980	6 048 159	7 031 206	6 089 346	5 580 903	49 646 252

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 2: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti Jihočeského kraje

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Neinvestiční dotace na výdaje jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí poskytnutá z rozpočtu MV ČR (UZ 14004), tzv. státní dotace	2 300 000.0	2 730 000.0	2 100 000.0	2 145 000.0	2 413 000.0	4 556 000.0	5 197 000.0	3 341 000.0
2 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	140 000.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	200 000.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III, JPO V - neinvestiční	9 894 000.0	15 338 514.0	19 609 600.0	10 677 038.0	14 187 000.0	18 606 639.0	10 044 000.0	9 545 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III, JPO V - investiční				3 560 460.0	6 100 000.0	9 180 361.0	5 600 000.0	5 825 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO V - neinvestiční	nevede se	nevede se	nevede se	nevede se	nevede se	nevede se	nevede se	1 430 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO V - investiční	nevede se	nevede se	nevede se	nevede se	nevede se	nevede se	nevede se	nevede se
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - neinvestiční	0.0	10 000.0	5 000.0	0.0	0.0	0.0	0.0	19 588 332.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	18 000.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS, neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní charita apod.)	0.0	785 105.0	29 000.0	2 259 030.0	1 655 000.0	2 439 000.0	2 867 293.0	2 340 300.0
Celkový objem finančních prostředků		12 194 000.0	18 863 619.0	21 743 600.0	18 641 528.0	24 355 000.0	34 782 000.0	24 048 293.0	42 087 632.0

P.č.	Rozpočet kraje	Rok - v tis. Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 (plán)
1	Celkové příjmy	7 738 011.9	7 782 541.0	8 886 172.5	9 362 260.7	9 572 235.4	10 098 779.3	10 429 580.2	11 378 186.0
2	Celkové výdaje	7 628 313.7	7 618 078.4	8 631 502.9	9 931 193.8	9 588 178.1	10 168 860.6	1 061 737.5	10 892 883.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 3: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti Plzeňského kraje

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Neinvestiční dotace na výdaje jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí poskytnutá z rozpočtu MV ČR (UZ 14004), tzv. státní dotace	4 100 000.0	4 200 000.0	3 610 000.0	3 760 000.0	3 899 000.0	6 925 081.0	6 254 740.0	4 679 000.0
2 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - neinvestiční	2 000 000.0	6 750 000.0	5 000 000.0	3 000 000.0	2 000 000.0	2 000 000.0	2 000 000.0	1 500 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - investiční	9 000 000.0	6 867 000.0	6 985 540.0	7 000 000.0	8 000 000.0	9 999 630.0	14 299 240.0	12 000 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III - neinvestiční	0.0	1 120 000.0	1 300 000.0	600 000.0	1 592 000.0	200 000.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III - investiční	600 000.0	2 030 000.0	4 400 000.0	11 700 000.0	15 600 000.0	15 800 000.0	6 500 000.0	13 500 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO V - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO V - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1 500 000.0
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - neinvestiční	0.0	1 500 000.0	500 000.0	900 000.0	383 252.0	700 000.0	1 000 000.0	150 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - investiční	0.0	0.0	100 000.0	600 000.0	1 116 748.0	800 000.0	1 000 000.0	3 000 000.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - neinvestiční	103 812 600.0	121 215 000.0	134 459 890.0	148 600 000.0	160 250 000.0	177 955 000.0	191 203 770.0	235 795 826.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - investiční	3 500 000.0	5 031 830.0	3 815 170.0	3 000 000.0	4 950 000.0	25 000 000.0	13 753 260.0	403 069.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní	4 955 700.0	19 966 570.0	29 652 660.0	33 506 380.0	10 814 070.0	8 510 000.0	13 190 940.0	5 000 000.0
Celkový objem finančních prostředků		127 968 300.0	168 680 400.0	189 823 260.0	212 666 380.0	208 605 070.0	247 889 711.0	249 201 950.0	277 527 895.0

P.č.	Rozpočet kraje	Rok - v tis. Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Celkové příjmy	5 782 202.0	6 281 038.0	7 242 945.0	7 489 762.0	7 269 312.0	8 159 815.0	8 277 889.0	0.0
2	Celkové výdaje	5 703 115.0	6 188 759.0	7 118 499.0	7 355 733.0	7 414 766.0	7 931 598.0	8 316 549.0	0.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 4: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti kraje Vysočina

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Neinvestiční dotace na výdaje jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí poskytnutá z rozpočtu MV ČR (UZ 14004), tzv. státní dotace	3 200 000.0	3 780 000.0	3 770 000.0	3 910 000.0	4 004 000.0	5 876 000.0	5 446 000.0	4 742 000.0
2 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - neinvestiční	0.0	3 000 000.0	4 000 000.0	4 000 000.0	750 000.0	765 000.0	595 000.0	50 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - investiční	1 000 000.0	0.0	0.0	0.0	3 250 000.0	3 635 000.0	3 805 000.0	3 450 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III - neinvestiční	4 100 000.0	4 076 000.0	4 100 000.0	4 100 000.0	4 190 000.0	4 145 000.0	4 230 000.0	3 914 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO V - neinvestiční	270 000.0	220 000.0	330 000.0	330 000.0	360 000.0	405 000.0	420 000.0	406 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO V - investiční	0.0	0.0	1 500 000.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - neinvestiční	0.0	100 000.0	60 000.0	0.0	0.0	400 000.0	0.0	3 167 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS-neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní charita)	980 000.0	1 004 000.0	1 460 000.0	1 400 000.0	1 498 190.0	1 450 000.0	1 850 000.0	1 680 000.0
Celkový objem finančních prostředků		9 550 000.0	12 180 000.0	15 220 000.0	13 740 000.0	14 052 190.0	16 676 000.0	16 346 000.0	17 409 000.0

P.č.	Rozpočet kraje	Rok - v tis. Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Celkové příjmy	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2	Celkové výdaje	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 5: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti Zlínského kraje

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Neinvestiční dotace na výdaje jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí poskytnutá z rozpočtu MV ČR (UZ 14004), tzv. státní dotace	2 600 000.0	2 800 000.0	2 835 000.0	3 260 000.0	3 620 000.0	3 904 000.0	6 615 000.0	5 184 000.0
2 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - neinvestiční	0.0	0.0	10 000.0	75 000.0	0.0	100 000.0	200 000.0	200 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - investiční	860 000.0	920 000.0	400 000.0	2 000 000.0	2 000 000.0	550 000.0	1 900 000.0	1 000 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III - neinvestiční		430 000.0	1 140 000.0	342 000.0	2 468 000.0	2 170 000.0	1 590 000.0	1 280 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III - investiční	500 000.0	500 000.0	710 000.0	2 358 000.0	1 932 000.0	4 380 000.0	3 810 000.0	3 020 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO V - neinvestiční	0.0	660 000.0	575 000.0	340 000.0	331 000.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO V - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1 230 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10 000 000.0	20 000 000.0	170 000.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	163 188 000.0	164 227 000.0	155 140 000.0	158 770 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15 380 000.0	1 540 243.0	201 000.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS-neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní charita)	300 000.0	600 000.0	300 000.0	450 000.0	1 170 000.0	1 320 000.0	1 420 000.0	1 500 000.0
Celkový objem finančních prostředků		4 260 000.0	5 910 000.0	5 970 000.0	8 825 000.0	174 709 000.0	202 031 000.0	192 215 243.0	172 555 000.0

P.č.	Rozpočet kraje	Rok - Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Celkové příjmy	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2	Celkové výdaje	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 6: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti Středočeského kraje

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Neinvestiční dotace na výdaje jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí poskytnutá z rozpočtu MV ČR (UZ 14004), tzv. státní dotace	5 400 000.0	6 195 000.0	5 645 000.0	5 835 000.0	5 997 000.0	11 484 000.0	10 823 000.0	8 989 000.0
2 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - investiční			4 800 000.0	2 000 000.0	1 000 000.0	7 000 000.0	2 000 000.0	1 000 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III, JPO V - investiční	9 300 000.0	6 005 000.0	13 952 000.0	12 080 000.0	12 200 000.0	36 400 000.0	15 000 000.0	34 000 000.0
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - investiční	4 600 000.0	6 200 000.0	5 700 000.0	1 000 000.0	1 100 000.0		3 000 000.0	2 000 000.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	2 000 000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS - neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní charita apod.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Celkový objem finančních prostředků		19 300 000.0	18 400 000.0	30 097 000.0	22 915 000.0	20 297 000.0	54 884 000.0	30 823 000.0	45 989 000.0

P.č.	Rozpočet kraje	Rok - Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Celkové příjmy	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2	Celkové výdaje	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 7: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti Karlovarského kraje

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Neinvestiční dotace na výdaje jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí poskytnutá z rozpočtu MV ČR (UZ 14004), tzv. státní dotace	0.0	2 625 000.0	2 760 000.0	2 850 000.0	2 698 000.0	5 034 000.0	5 200 000.0	3 705 000.0
2 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro HZS kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III - neinvestiční	0.0	275 000.0	1 622 000.0	2 477 518.0	950 000.0	0.0	558 565.0	537 748.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO II, JPO III - investiční	0.0	0.0	0.0	1 000 000.0	2 684 792.0	5 000 000.0	2 960 000.0	6 051 500.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO V - neinvestiční	0.0	0.0	118 000.0	432 482.0	578 427.0	0.0	521 435.0	409 752.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro JPO V - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	88 781.0	0.0	60 000.0	0.0
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro PČR kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány kraje pro ZZS kraje - investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS - neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní charita)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Celkový objem finančních prostředků		0.0	2 900 000.0	4 500 000.0	6 760 000.0	7 000 000.0	10 034 000.0	9 300 000.0	10 704 000.0

P.č.	Rozpočet kraje	Rok - v tis. Kč							
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	Celkové příjmy	1 901 571.0	2 013 807.0	2 481 429.0	2 673 735.0	2 046 838.0	3 627 720.0	3 262 242.0	6 106 356.0
2	Celkové výdaje	1 269 649.0	1 269 649.0	1 794 946.0	1 812 752.0	1 756 298.0	3 329 374.0	2 955 953.0	5 758 588.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 8: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti města Český Krumlov

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč								Celkem
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2003-2010
1 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ÚO HZS kraje neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ÚO HZS kraje investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO II, JPO III neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO II, JPO III investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO V neinvestiční	22 000.0	22 000.0	22 000.0	22 000.0	22 000.0	22 000.0	22 000.0	22 000.0	176 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO V investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro PČR neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro PČR investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ZZS a Pohotovostní službu neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ZZS a Pohotovostní službu investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS - neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní charita apod.)	30 000.0	30 000.0	30 000.0	30 000.0	30 000.0	30 000.0	30 000.0	30 000.0	240 000.0
Celkový objem finančních prostředků		52 000.0	52 000.0	52 000.0	52 000.0	52 000.0	52 000.0	52 000.0	52 000.0	416 000.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 9: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti města Týn nad Vltavou

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč								Celkem
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2003-2010
1 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ÚO HZS kraje neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ÚO HZS kraje investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO II, JPO III neinvestiční	489 100.0	465 000.0	617 400.0	657 614.0	3 328 365.0	859 834.0	571 804.0	491 560.0	7 480 677.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO II, JPO III investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	2 812 000.0	18 200.0	142 900.0	44 530.0	3 017 630.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO V neinvestiční	86 000.0	81 000.0	125 600.0	169 986.0	156 635.0	150 366.0	133 196.0	222 840.0	1 125 623.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO V investiční	0.0	674 800.0	0.0	0.0	0.0	18 900.0	0.0	0.0	693 700.0
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro PČR neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro PČR investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ZZS a Pohotovostní službu neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ZZS a Pohotovostní službu investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS - neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní charita apod.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Celkový objem finančních prostředků		575 100.0	1 220 800.0	743 000.0	827 600.0	6 297 000.0	1 047 300.0	847 900.0	758 930.0	12 317 630.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 10: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti města Strakonice

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč								Celkem
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2003-2010
1 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ÚO HZS kraje neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ÚO HZS kraje investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO II, JPO III neinvestiční	146 003.0	197 321.0	491 327.0	288 279.0	245 093.0	393 441.0	413 603.0	515 638.0	2 690 705.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO II, JPO III investiční	0.0	612 623.0	0.0	0.0	79 999.0	0.0	0.0	0.0	692 622.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO V neinvestiční	16 223.0	21 925.0	54 592.0	32 031.0	27 233.0	43 716.0	45 556.0	57 293.0	298 569.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO V investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	41 280.0	0.0	0.0	41 280.0
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro PČR neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro PČR investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ZZS a Pohotovostní službu neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ZZS a Pohotovostní službu investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS - neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní charita apod.)	22 000.0	6 000.0	2 000.0	5 000.0	12 000.0	7 000.0	5 000.0	9 000.0	68 000.0
Celkový objem finančních prostředků		184 226.0	837 869.0	547 919.0	325 310.0	364 325.0	485 437.0	464 159.0	581 931.0	3 791 176.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 11: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti města Milevsko

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč								Celkem
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2003-2010
1 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ÚO HZS kraje neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ÚO HZS kraje investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO II, JPO III neinvestiční	130 000.0	60 000.0	60 000.0	60 000.0	83 000.0	210 000.0	176 000.0	181 000.0	960 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO II, JPO III investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	250 000.0	195 000.0		445 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO V neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO V investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro PČR neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro PČR investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ZZS a Pohotovostní službu neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ZZS a Pohotovostní službu investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS - neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní charita apod.)	5 000.0	5 000.0	5 000.0	5 000.0	5 000.0	5 000.0	5 000.0	5 000.0	40 000.0
Celkový objem finančních prostředků		135 000.0	65 000.0	65 000.0	65 000.0	88 000.0	465 000.0	376 000.0	186 000.0	1 445 000.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 12: Objem finančních prostředků na zabezpečení připravenosti města České Budějovice

P.č.	Druh dotace	Rok - Kč								Celkem
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2003-2010
1 HZS + SDHO	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ÚO HZS kraje neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2 400 000.0	1 730 000.0	100 000.0	4 230 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ÚO HZS kraje investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	670 000.0	1 300 000.0	1 970 000.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO II, JPO III neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO II, JPO III investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO V neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro JPO V investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3 PČR	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro PČR neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro PČR investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4 ZZS	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ZZS a Pohotovostní službu neinvestiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Finanční prostředky poskytované orgány obce pro ZZS a Pohotovostní službu investiční	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5 NNO	Finanční prostředky pro podporu ostatních složek IZS - neinvestiční a investiční dotace pro nevládní neziskové organizace (ČČK, Vodní záchranná služba, Horská služba, záchranná brigáda kynologů, Diecézní charita apod.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Celkový objem finančních prostředků		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2 400 000.0	2 400 000.0	1 400 000.0	6 200 000.0

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 13: Přehled výdajů obcí pro JSDHO za roky 2005-2009, okres České Budějovice

Finanční částky poskytnuté z rozpočtu obce bez ostatních zdrojů (granty kraje, dotace kraje)

Pč	Obec	Provozní výdaje	Investice strojní	Investice stavební	Výdaje celkem
		(v tis. Kč)	(v tis. Kč)	(v tis. Kč)	(v tis. Kč)
1	Adamov				0.0
2	Bečice				0.0
3	Borek				0.0
4	Borovany	2133.0	2697.0		4830.0
5	Borovnice				0.0
6	Boršov nad Vltavou				0.0
7	Bošilec	15.0	26.0	38.0	79.0
8	Branišov				0.0
9	Břehov				0.0
10	Čakov	59.6			59.6
11	Čejkovice				0.0
12	Čížkrajice				0.0
13	Dasný				0.0
14	Dívčice	52.5			52.5
15	Dobrá Voda				0.0
16	Dobšice				0.0
17	Dolní Bukovsko				0.0
18	Doubravice	349.0			349.0
19	Doudleby	56.9	121.8		178.7
20	Drahotěšice				0.0
21	Dražič	105.0	82.0	33.0	220.0
22	Dříteň	692.0			692.0
23	Dubičné	73.5	105.0		178.5
24	Dubné	846.0	104.0	145.0	1095.0
25	Dynín	278.0	510.0		788.0
26	Habří				0.0
27	Hartmanice				0.0
28	Heřmaň				0.0
29	Hlavatce				0.0
30	Hluboká nad Vltavou	4071.0	2337.0	1802.0	8210.0
31	Homole				0.0
32	Horní Kněžeklady				0.0
33	Horní Stropnice	694.0	159.0	384.0	1237.0
34	Hosín	627.0		1067.0	1694.0

35	Hosty				0.0
36	Hranice				0.0
37	Hrdějovice				0.0
38	Hůry				0.0
39	Hvozdec				0.0
40	Chotýčany				0.0
41	Chrást'any	583.9	20.0		603.9
42	Jankov	100.0	20.0		120.0
43	Jílovice				0.0
44	Jivno	78.0	45.0		123.0
45	Kamenná				0.0
46	Kamenný Újezd				0.0
47	Komařice				0.0
48	Kvítkovice				0.0
49	Ledenice	2817.0	3006.0	446.0	6269.0
50	Libín	303.0			303.0
51	Libnič	18.0	11.2		29.2
52	Lipí				0.0
53	Lišov				0.0
54	Litvínovice	328.3	112.2		440.5
55	Ločenice	265.0			265.0
56	Mazelov				0.0
57	Mladošovice				0.0
58	Modrá Hůrka				0.0
59	Mokrý Lom				0.0
60	Mydlovary				0.0
61	Nákří				0.0
62	Nedabyle	112.0	27.0		139.0
63	Neplachov	1137.0	2269.0	475.0	3881.0
64	Nová Ves				0.0
65	Nové Hradý	3493.0	291.0	125.0	3909.0
66	Olešnice				0.0
67	Olešník				0.0
68	Ostrolovský Újezd	10.0			10.0
69	Petřín				0.0
70	Pišín				0.0
71	Planá				0.0
72	Plav				0.0
73	Radošovice	146.0			146.0
74	Roudné				0.0
75	Rudolfov				0.0

76	Římov				0.0
77	Sedlec				0.0
78	Slavče				0.0
79	Staré Hodějovice	297.0	1098.0	4714.0	6109.0
80	Strážkovice				0.0
81	Střížov				0.0
82	Svatý Jan nad Malší				0.0
83	Ševětín				0.0
84	Temelín	4709.8	1804.0		6513.8
85	Trhové Sviny	155.0	465.0		620.0
86	Týn nad Vltavou	6770.8	2973.1	18.9	9762.8
87	Úsilné				0.0
88	Včelná	104.0			104.0
89	Vitín				0.0
90	Vrábče	370.0		41.0	411.0
91	Všemyslice				0.0
92	Záboří	51.0	11.0	189.0	251.0
93	Zahájí				0.0
94	Závraty				0.0
95	Zliv	1587.0			1587.0
96	Žabovřesky				0.0
97	Žár	385.6	101.5		487.1
98	Žimutice	500.0			500.0
Celkem		34373.9	18395.8	9477.9	62247.6

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 14: Přehled výdajů obcí pro JSDHO za roky 2005-2009 v okrese Tábor
Finanční částky poskytnuté z rozpočtu obce bez ostatních zdrojů (granty kraje, dotace kraje)

Pč	Obec	Provozní výdaje	Investice strojní	Investice stavební	Výdaje celkem
		(v tis. Kč)	(v tis. Kč)	(v tis. Kč)	(v tis. Kč)
1	Tábor	2048.0	2687.0		4735.0
2	Bechyně	2688.0	216.0		2904.0
3	Chotoviny	610.0	60.0		670.0
4	Chýnov	960.0			960.0
5	Jistebnice	1644.0	97.0		1741.0
6	Mladá Vožice	2474.0	118.0	28.0	2620.0
7	Opařany	320.0	12.0	112.0	444.0
8	Planá nad Lužnicí	952.0	0.0	5542.0	6494.0
9	Tučapy	277.0	19.0	124.0	420.0
10	Veselí nad Luž.	888.0	554.0	833.0	2275.0
11	Balkova Lhota	44.0			44.0
12	Bečice	0.0			0.0
13	Běleč				0.0
14	Borkovice				0.0
15	Borotín	146.0			146.0
16	Bradáčov				0.0
17	Březnice	230.0			230.0
18	Budislav	10.0			10.0
19	Čenkov u Bechyně				0.0
20	Černýšovice				0.0
21	Dírná	111.0			111.0
22	Dlouhá Lhota				0.0
23	Dobronice u Bechyně	0.0			0.0
24	Dolní Hořice				0.0
25	Dolní Hrachovice	47.0			47.0
26	Drahov	35.0			35.0
27	Dráchov	37.0	230.0	117.0	384.0
28	Dražice	150.0			150.0
29	Dražičky	91.0			91.0
30	Drhovice	0.0			0.0
31	Haškovcova Lhota	5.0			5.0
32	Hlasivo				0.0
33	Hlavatce	0.0			0.0
34	Hodětín	25.0	75.0		100.0
35	Hodonice	475.0	62.0		537.0

36	Chotěmice	0.0			0.0
37	Choustník	269.0			269.0
38	Chrbonín				0.0
39	Jedlany	58.0	15.0	150.0	223.0
40	Katov				0.0
41	Klenovice	67.0	171.0	296.0	534.0
42	Komárov	3.0			3.0
43	Košice	296.0	60.0		356.0
44	Košín	18.0		80.0	98.0
45	Krátošice				0.0
46	Krtov				0.0
47	Libějice	18.0	21.0		39.0
48	Lom				0.0
49	Malšice	528.0	107.0	810.0	1445.0
50	Mažice				0.0
51	Meziříčí				0.0
52	Mezná	27.0			27.0
53	Mlýny	12.0	10.0		22.0
54	Myslkovice	10.0			10.0
55	Nadějkov				0.0
56	Nasavrky	0.0			0.0
57	Nemyšl	79.0	11.0		90.0
58	Nová Ves u Chýnova				0.0
59	Nová Ves u Ml. Vožice	15.0	68.0		83.0
60	Oldřichov				0.0
61	Pohnánec	0.0			0.0
62	Pohnání	22.0	30.0		52.0
63	Pojbuky				0.0
64	Přehořov	790.0	151.0		941.0
65	Psárov				0.0
66	Radenín	13.0	110.0		123.0
67	Radětice	61.0	64.0	12.0	137.0
68	Radimovice u Táb.	25.0	30.0		55.0
69	Radimovice u Želče	20.0			20.0
70	Radkov	60.0			60.0
71	Rataje	34.0			34.0
72	Ratibořské Hory		50.0		50.0
73	Rodná	30.0			30.0
74	Roudná	243.0			243.0
75	Řemíčov				0.0
76	Řepeč	77.0	128.0	244.0	449.0

77	Řípec				0.0
78	Sedlečko u Soběslavě	0.0			0.0
79	Sezimovo Ústí	551.0	60.0		611.0
80	Skalice				0.0
81	Skopytce				0.0
82	Skrýchov u Malšic	0.0			0.0
83	Slapsko				0.0
84	Slapy				0.0
85	Smilovy Hory	278.0	0.0	59.0	337.0
86	Soběslav	443.0			443.0
87	Stádlec	79.0	189.0		268.0
88	Sudoměřice u Bech.	472.0			472.0
89	Sudoměřice u Tábora				0.0
90	Sviny				0.0
91	Svrabov	13.5			13.5
92	Šebířov	195.0			195.0
93	Třebějice				0.0
94	Turovec	305.0			305.0
95	Ústrašice	39.0			39.0
96	Val				0.0
97	Vesce				0.0
98	Vilice	48.0			48.0
99	Vlastiboř	59.0			59.0
100	Vlčeves				0.0
101	Vlkov				0.0
102	Vodice				0.0
103	Zadní Střítež	0.0			0.0
104	Záhoří	10.0			10.0
105	Zálší	69.0			69.0
106	Zhoř u Ml.Vožice	14.0			14.0
107	Zhoř u Tábora	21.0	144.0	319.0	484.0
108	Zlukov	21.0			21.0
109	Zvěrotice	13.0	53.0		66.0
110	Želeč	511.0	208.0	149.0	868.0
111	Žišov	0.0			0.0
Celkem		20183.5	5810.0	8875.0	34868.5

Zdroj: Vlastní výzkum